

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Bucsuzkodás.

Budapest, június 26.

A képviselőház holnap tartja utolsó ülést s aztán királyi kéziratral elnapoltatja a kormány szeptemberig. Azt hisszük azonban, hogy nemcsak az ülészak fejeződik be holnap, hanem ez az egész regime véget ér, amely annyi „nemzeti munka” után most nyári pihenőre vágyik.

Mert ha holnap a politikai harcok látszólag nyugvó pontra érnek is, valóságos nyugalomról szó sem lehet. Az ellenzék nem adja és nem adhatja fel a küzdelmet, s ébren fogja tartani a közvéleményben azt az érzést, hogy a magyar parlamentben három hét óta nem törvényeket hoztak, hanem az alkotmányt törték össze, s hogy az ellenzéknek a véderőtörvény ellen kifejtett ellenállása csak ürügy volt, hogy ezt a szolgálatot a kormány Bécsnek megtehesse s ezt a praecedens megteremtésse.

Majdnem negyven éve annak, hogy Jakoby, a németországi demokraták egyik vezére, lemondott a mandátumáról, s abban a nyílt levélben, melyet választóihoz intézett, azt mondta, erre a lépésre azért határozta el magát, mert átlátta, hogy a birodalmi gyűlés tehetetlen azzal a katonai abszolútizmussal szemben, melyet Bismarck megteremtett. Az egész német közvélemény meg-

döbönt, mikor ezt az igazságot hallotta, s bár mindenki érezte, hogy a német jogállamból katoná-állam lett, de lehetetlenség volt Bismarck hatalmas egyéniségével, s egy dicsőséges hadsereggel szemben az ellenállás. Arra azonban még a világon sem volt példa, hogy maga a parlament s a bennülő nyárpolgárok maguk rombolják le azokat a védősáncokat, amelyeken belül a katonai uralom ellen küzdhettek, s nem volt példa arra, hogy valahol is honmentésnek és hazafiságnak merték volna hirdetni azt, hogy a parlament függetlenségét katonasággal és rendőrséggel verték le.

Magyarországot a szomorú dicsőség. De akik ebből hímet akartak varni maguknak, s akik mindig a külföld itéletét lesik, megtanulhatták most, hogy az egész világ felháborodott azon, ami nálunk történt. Sőt még a német liberális sajtó is a legkegyetlenebb őszinteséggel tört pálczát Tisza István és Lukács László felett, pedig ezek éppen a német szövetséges dithirambusait remélték a miatt, hogy a monarchia hadseregét még törvénytelen eszközzel is és az alkotmány rombadöntése árán is növelték s ezzel közvetve a Németország világhatalmi pozícióját erősítették. Mindenkinek, aki a parlamentarizmus híve, mindenkinek, aki tudja, hogy egy független parlament az egyedüli védőpajzsa a demokratikus polgárságnak, csak el-

ítelő szavai lehetnek azokról, akik a helyett, hogy a polgári társadalom jogait terjesztették volna ki, erejét növelték volna, befolyását az állam ügyeinek intézésére erősítették volna, s képessé tették volna a hatalom jogosulatlan követeléseivel szemben is megállani, maguk a katonai abszolútizmus védelmére szegődtek, s maguk voltak azok, akik a katonaságot, a csendőrséget, a rendőrséget és az abszolútizmus egész arzenálját mozgósították a polgári demokrácia ellen, s az abszolút királyi akarat érdekében.

A magyar közvélemény mindazonkon a frázisokon keresztül is, melyeket Tisza és Lukács a maguk igazolására hangoztatott, meglátta ezt a szomorú tény. A közvélemény orgánumai egymás után szólaltak meg a kormány ellen, s ahol minden presszió nélkül, szabadon nyilatkozhattak meg, ott a kormány védelmére egyetlen hang sem emelkedett. Mindazok a szervezetek, amelyek az intelligenciát, az államfenntartó elemet egyesítik, a kormány ellen foglaltak állást. Az ügyvédi kamarák példáját minden bizonynyal az orvosok, mérnökök, tanárok s az egész intelligens középosztály követné, ha hasonló szervezete volna. Ez a hang fáj a kormány-nak, s Székely miniszter megsemmisítette a határozatokat, amelyek szerinte, tulmentek az ügyvédi kamarák „jogkörén”. De magát a tény, hogy Magyar-

Hektor.

Írta: Paizs Ödön.

(Utánnoválás tilos.)

„Most már pirulok is miatta, hogy olyan egyszerű, sablonos volt a neve: Hektor. Meg is próbáltam, hogy most, amikor emléke olyan messzi idő óta megint elém szaladt, valami mást adjak neki, különöset, szépet, ritkán hangzót, de aztán összemorzsoltam a papírost, eldobtam magamtól. És úgy éreztem, hogy megbántottam az én kis barátom emlékét, valami nagyon nagy, borzasztó gonoszságot követtem el. Nem, nem szabad szégyenelnem a Hektoromat, az én első pajtásomat, igazi barátomat. Az ő tragédiája vérzett el először előttem, az ő drámája szabadította föl bennem az érzéseket, amelyek eddig csak vergődtek, bukdácsoltak a bensőmben.

Ugy kezdődött, hogy kis gyermek voltam. Talán az öt esztendőm miatt szerettem volna nagyon nagy lenni, vagy már hat is elmúltam s ezért lenéztem a fiatalabbakat. Pajtásaim sohase voltak és ezt most már értem is. Az idősebb legények szóba se álltak velem, mert nem ismertem el sohase a felsőségüket, a fiatalokban is volt annyi önértzet, hogy nem engedtek basáskodni. Aztán meg nem is voltam közéjük való. Csontatlan alakom, izemtalan karom, tulságosan ápolat bőröm kikivánczozott közülok. Vidámak voltak és bolondok, a szüleik robotoltak hajnaltól a feketeségig, szabadjukra voltak hagyva, azt csináltak, amit akartak. Erősek voltak és

fürgék és megvetették az én puha, lágy, elfülő természetemet. De ez nem is volt csoda. Engem az asszonyok neveltek. Az anyám — szegény még mostig borzasztóan szeret — és egy kisasszony, Hermin néni, igen, igen, a Hermin néni vigyáztak rám, lesték még a szempillantásom is. A kedves Hermin néni. Édes Istenem, olyan öregnek látszott, tán azért, mert olyan nagyon-nagyon jó volt. Szőke volt a haja, annyira halovány, hogy szinte már összesnek is beillett. És a szemei? Azóta félek a nők tekintetétől. Mindent tudtak, dicsérni, fedni. Kék volt — másképp tán nem is mernék írni róla — s mégis úgy tudott ostorozni vele. Jaj, ugy féltem, ha sírósan rám pillantott, könny, igazi, meleg bűnbánó könny szökött a szemembe . . .

De mondtam már, hogy ugy kezdődött, hogy kis gyermek voltam. Ott ültem a bolt előtt egy kis számolyon és néztem, hogy mi történik a járdán tul. Mert üzletünk volt és az én birodalmam szük határa a járda, a járda volt, még lelépni se engedtek. És előttem szaladtak a gyerekek, karikat görgetve, hangosan vihánczolvá. Némelyiknek ostor is volt a kezében, csiga a zsebében, a tér felé tartottak. Ott sima az aszfalt, röpi, röpi a porgettyü. És én olyan szomorú voltam, mint soha életemben. Sirtam, a halált vágytam, a halált vágytam, mert nem engedtek, igen bizony, egyetlen egyszer se csigát hajtani, pedig milyen jó, milyen jó, nagyszerű volna . . .

És egyszer mégis történt valami velem, pedig az egyik nap olyan hűségesen unalmasan szaladt a másik után, hogy észre se

vettem, mint multak el a hónapok . . . Egy hatalmas nagy kutya loholt végig az uton. Önkénytelenül is összehuztam magam. Hisz még ha ágaskodom is, nagyobb nálamnál, hosszú a szőre, akkora a bundája, hogy a lábát is nehezen emeli, sok terhet kell cipelnie. Vallásos fiú voltam akkor, imádságos sorok szaladtak az ajkamra, jaj, jaj csak elmenjen . . . Egyszerre megállt előttem, rám nézett . . . Egyszerre olyan szépnak láttam mindent. Olyan jó volt künn ülni, igen, igen még csigázni se akartam, persze most vége, vége mindennek. Itt van ez a szörny, megesz és nem leszek, jaj, meghalok. De aztán megint nagyon szomorú lettem. És most elpusztulok, pedig igazán mondom, még egyszer se engedtek csigázni. Legalább porgettyüzni engedtek volna, most vége, vége, már hiába. Ez mégse igazság! A szomszédunk Pistáját se engedik a térre, de én láttam, amint elszökött. És én jó, szófogadó gyerek voltam, itt maradtam és nincs igazság és most engem esz meg ez a nagy kutya . . .

És közelebb jött. A bal lábát fölemelte, aztán a középen megtörte, hanyag, előkelő mozdulattal lóbálta. Olyan szép volt így, vékony, barna sávok kaczerkódtak a tiszta, fehér szőrén, még a napnak is megtetszett, mert inceselkedett velük és én már nem féltem annyira tőle, inkább csodáltam. Aztán a fejére is mertem pillantani. Hatalmas, jószágos szeme volt, csöndesen nézett rám. En még mindig összeguborodva huzódtam az üzlet felé. Ezt ugyilátszik észrevette, mert megvetőleg ejtette le a ballábát, aztán kicsinylően félrefordította a fejét és . . . és . . . igen —

ország jogász közönsége ellene nyilatkozott, meg nem történté nem tudja tenni. S ha már a „jogkör“ ellen volt kifogás, menjenek szét az országba a munkapárt hősei, s ne katonaság és csendőrség sorfala közt és ne egy detektív hadsereg védelme alatt, hanem abban az igazságban bizakodva, melyet hirdetnek s mely őket állítólag vezetett, számoljanak be a nemzetnek arról, a mit három hét alatt az alkotmány ellen vétettek. Magának a polgárságnak megvan a „jogköre“, hogy ítéletet mondjon, álljanak ki a piacra azok, akik olyan hősek voltak, mikor a katonaság védte őket s a rendőrség kivezette az ellenzékét és ha van bátorságuk és meggyőződésük, kérjék ki a nemzet ítéletét.

Az ellenzék tagjai minden esetre fel fogják használni a parlamenti szünetet, hogy beszámoljanak az eseményekről. Ha a munkapárt is megteszi ezt, nagyon szomorú tapasztalatokat fog szerezni az ország hangulatáról. És őszszel nagyon lelohadt kedvvel, s vezérei iránt nagyon megrendült bizalommal fog visszatérni a parlamentbe.

Budapest, június 26.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap délelőtt tíz órakor ülést tart, amelynek napirendje: a további teendők iránti intézkedés. Elsőben átveszi a főrendiház üzenetét az elfogadott javaslatokról, majd meghallgatja az országgyűlés elnapolására vonatkozó királyi kéziratot.

Az ellenzék tagjaihoz. A szövetkezett ellenzék tagjai holnap délelőtt kilenc órakor az Országház-kávéházban gyülekeznek, ahonnan együttesen fognak a képviselőház ülésére vonulni. Ugyancsak holnap délelőtt tart ülést az intézőbizottság is a néppárt körhelyiségében.

Kész a létszámemelés!

— A külföld és a Reichsrath vótuma. —

Gróf Hadik János diadala.

— Hírek a politikai küzdőtérrel. —

Budapest, június 26.

A két dunai monarchia öreg uralkodója s ambiciózus javakorabeli trónörökös ma vigan dörzsölték kezüket. Magyarország alkotmányának letörése árán megszerzett létszámemelést ma az osztrák Reichsrath is megszavazta. A háttérben ugyan a Lajthán tul is ott lappang a császár hatalmi szózata és a szükség-paragrafus, de a hangsúly mégis azon van, hogy Ausztriában szavaztak. Legálisan, házsabályszerűen szavazták meg a véderőreformot, amely tehát a reakciónak csufolt Ausztriában nem parlamenti csiny révén válik törvénynyé, pedig ott is volt egy 130—140 főnyi valóban erős és radikális ellenzék. Diplomáciai körökben, a külföldi diplomácia körében is különös mély hatást tett a Reichsrath magatartása, amelynek folytán a meghatározott kétharmad többségnél is nagyobb többséggel állapították meg tizenkét évre a felemelt ujonczkontingenst s figyelmet keltett az a körülmény is, hogy a szavazásnál a javaslat mellett Ausztria összes nemzetiségei: németek, csehek, lengyelek, ruthének, szlovének, románok, horvátok és olaszok képviselve voltak. A jelentőségét annak kiemelni fölösleges, hogy miért értékelte kedvőzően a diplomácia a Reichsrath vótumát. A magyar képviselőház június 4-iki „szavazásának“ ily sulya nem lehet, mert nyilvánvalóvá lett, hogy Magyarországon csak erőszakos uton s éppen a magyar vidékek képviselőinek rendőri és katonai elnémitása révén bírták csak keresztülkörülni a létszámemelést. Az ilyen alkotmányba ütköző cselekedetét Európa igen határozottan el szokta ítélni s elég szegény, hogy Magyarország, a szabadság klasszikus földje — milyen guny ez! — éppen Ausztriával szemben vált a szuronyos önkény, a házelnöki despotizmus szomorú hazájává!

Híreink itt következnek:

még a nyelvét is rám nyújtotta, aztán tovább rohant. Mos már sirni szerettem volna. Ugy fájt, hogy a kutya semmibe se vesz, megvet, itt hágy. Pedig érdekelttem, igen különös volt neki, hogy itt ülök így egyedül, mint az öregek szoktak, pedig szaladgálni illenék. Aztán annyira fájt, hogy alamuszínak gondol, hogy szerencsétlennek éreztem magam, mert nem tudom neki megmagyarázni, hogy milyen a helyzet. Nem én vagyok az oka, csak nem engednek. Összeszedtem minden erőmet és utána kiáltottam:

— Bodri, Bodri! . . .

Tanultam egy verset, vagy valami piczike dalt és ott került elém legelőször ez a név: Bodri, igen, Bodri, másképp nem is hívhatják a kutyákat. De az én barátom csak tovább futott, vissza se nézett rám, nagyon megvetetett.

Ezt már nem bírtam tovább, sirva fakadtam. A kis szívemet összetörték a fájdalmak, az érzéseim mind vízzé változtak s kiförték a szememen. Rávetettem magam a számlóra és sirtam, sirtam keservesen. Kiszaladtak az üzletből: mi történt? Jaj, a Bodri, a Bodri, elment . . . Aztán nevetni kezdtek és vigasztalni próbáltak. Persze nekik könnyű volt, őket nem nézi le a Bodri, őket nem veti meg, csak engem, engem . . . És sirtam, hogy még a járókelők is megálltak.

Oda jött hozzánk egy katona. Piszkos volt mindene. A cipőjét nem neki szabták, a feje is kisebbre nőhetett volna, a kalap alig tudott helyet találni a feje pupján; paraszt volt, amolyan tiszt szolga, mosolygott, de akkor olyan csuf volt. Megezírógatott, akkor

elhallgattam, mert féltém tőle. Pedig nyájas volt a hangja:

— Csak nem sirni, semmi sirni . . . — mondotta rossz magyarsággal — a Hektor kell, jó, a Hektor . . .

Sívitott egyet, jött vissza a Bodri:

— A Bodri, a Bodri! — örültem és átfogtam a nyakát.

A kutya rám nézett egy kicsit szemrehányóan, mintha azt akarta volna mondani, látod, látod, hiszen nem bántlak, szeretlek . . .

Megint a katona fordult felém:

— Kell a Hektor . . . neked, a tied, legyen, nekem nem kell . . .

— Ugy-e itt maradsz, Bodri—Hektor! Itt-itt nálam! — és olyan boldog voltam.

A katona addig összebarátkozott az anyámékkal, meg a jó Hermin néniével. És megegyeztek. Neki ugyanis sétáltatni kellene vinni Hektort, a mamáék majd vigyáznak rá, majd nálam lesz, majd együtt játszunk . . .

És azóta csak együtt ismertek bennünket a Zöldfa-utczában. Régen volt az, ma már a neve is elkopott. A város méltóságos és nagyságos urai jönnek látták új titulust adni neki, nem is tudom, hogy most minek ezimezik. Szembe a hatalmas, óriási kaszárnya, sok pislogó ablaktáblájával, komor, sima falával. A földszintes kis viskók addig gondolkoztak, hogy mikor dőljenek össze, míg az emberek megunták s ujákat, pompás palotákat emeltek helyettük. De akkor még szomorú, öreges volt az a városrész, mintha nagyon messziről ott felejtették volna. De mi azért — Hektor és én — jól éreztük magunkat.

Abauj-Torna a kormány ellen.

Mint Kassáról jelentik, Abauj-Torna vármegye ma délelőtt tartotta évnegyedes rendes közgyűlését, amelyet nagy agitáció előzött meg, mivel napirendjén politikai természetű tárgyak is szerepeltek. Az egyesült ellenzék tagjai nagy számban vonultak fel, köztük a megyei életben régóta nem szerepelt gróf Hadik János volt államtitkár, gróf Semsey László és mások.

A napirend második pontja volt a legfőbb érdeklődés tárgya: Lukács László miniszterelnök leirata, amelyben kormányának kineveztetését jelenti s kéri a törvényhatóság támogatását.

Sziklay Ede, az elnöklő főispán betereszti a vármegye állandó választmányának tegnapi ülésén elfogadott bizalmatlansági indítványát.

Bárczay Ferencz munkapárti országgyűlési képviselő próbálkozott nagy zajban és folytonos ellentmondások között szembeszállani a bizalmatlansági indítvánnyal. Látna azonban a megnyilvánuló hangulatot, nem mert bizalmi indítvánnyal előhozakodni, hanem erősen kortalva, olyan közvetítő javaslatot tett, hogy a vármegye a választójog kiterjesztésének, a békekötésnek szükségét hangoztassa és ilyen értelemben irjon fel a képviselőházhoz. (Eláll, eláll! kiáltások. Zaj.)

Hadik János gróf szólalt fel ezután általános és nagy figyelem közepette. Beszédének első részében sorra czáfolta Bárczainak állításait. Kertelésnek helye nincs — mondotta. — Leszegez, hogy senki sem akadt a közgyűlésen, aki a kormány iránti bizalmat szóba merte volna hozni. Feltétlenül kell kimondott állásfoglalás. A választójog emlegetése munkapárti részről rossz taktika, mert Lukácsék csak kaczerkódtak a Kristóffy-féle választójoggal, de a reformot komolyan soha sem akarták és akikkel paktáltak, azokat másnap szuronyokkal kivezetették. Akik a választójog helyes megoldását akarják, különösen kell, hogy bizalmatlanok legyenek a kormány iránt. Beszéde további folyamán mindenképp megállapította, hogy 1905. óta, amikor a nemzeti ellenállás idején Abauj-Torna vármegye közgyűlésén legutószor vett részt, az ország helyzete semmivel sem lett kedvezőbb. Most is az a feladat vár a vármegyére, hogy mint akkor, most újból szót emeljen az alkotmánytörő erőszak ellen. Hivatkozik a vármegyének egyik 1903-iki közgyűlésére, mely az ő indítványára elítélte a Széll Kálmán el-

Eleinte azzal mulattunk, hogy ő is, meg én is megmutattuk egymásnak a kedves helyeinket. Felloptuk magunkat a padlásra, a nap is velünk tartott, egyik-másik részen ő is befurakodott. És ott gyönyörködtünk hárman az apám könyveiben. Csak a képeket kerestük, azokat néztük sokáig, néha órák hosszáig. Aztán megfogtam a Hektor nyakát, megindultunk a kaszárnya felé. Végig mentünk a folyosón, jaj, borzasztó, mennyi sok fegyver, ott álltak a katonák, ni, hisz' nem is olyan vad, haragos bácsik, mint amilyeneknek képzeltem és kár volt remegni, nem bántott senki. De csak próbálta volna meg valaki Hektor volt mellettem, Hektor! Hektor szép, erős, hatalmas.

Jó volt az udvaron. A falakra embereket pingáltak, ezt lövöldözték a nagybajuszu bácsik, aztán doboltak, föl-fölríadt a kürt, harsogott a jel . . . Leszóktunk ám a pin-czébe is. Nagyot kacagtam, amikor léptem alatt megszólalt a föld. A tekervényes folyosón zugott, zajlott. Aztán megijedtem. Odavontam az ölembe a Hektort és mesélni kezdtem, amiket a betűk árultak el nekem. Igen, igen ne beszéljünk hangosan. Alattunk emberek szenvednek, vizen és kenyéren tengőnek. Soha, soha se jöhetnek föl a napvilágra. De ugy kell nekik, miért árulták el a hazát, ugy kell, ugy kell . . . És Bodri esőndesen hallgatott, de ugy éreztem, igen, igen, esküdni merek rá, értette, mit mondtam. Néha haragosan vakkantott. Persze, ő is szerette a hazát . . .

Csak egy dologgal nem tudtam sohase kibékülni. Hektor gyönyörű, hatalmas, pompás és neki parancsol az a katonalegény, az

len indított obstrukciót és pedig annál is inkább, mert felismerte az erőszakolt obstrukcióban rejlő veszedelmeket, amelyek csakhamar be is következtek. Így elsősorban november 18-ika, amely miatt szóló Andrássy Gyula gróffal és párthiveikkel együtt kilépett a szabadelvű pártból. Az események őket igazolták. Nekik kellett sorompóba lépniök az alkotmányosság érdekében, amelyet két szélső irányzat, a mindenáron való obstrukció és a kormányhatalom alkotmánytséért erőszakosága mindig egyaránt veszélyeztetett. Most is ez a helyzet. A Justh-párt káros politikája olyan ellenséges hangulatot teremtett az országban, hogy a kormány alkalmasnak látta az időt terveinek alkotmánytipró módon való megvalósítására. Ma még mindig akadnak, akik a kormány politikája felé húznak, mert a legutóbbi években történtek hatása alatt elvesztették hitüket egy mérsékelt, de következetesen nemzeti politika lehetőségében. Ez a balhiedelem csak két irányt tart lehetségesnek: az obstrukciót, amely erőszakosan akaszt meg minden kormányzatot és a kormányhatalomát, mely szuronyal hallgattatja el a parlament ellenőrzését. Mindakettő egyaránt végzetes szélsőség s az áldatlan politikai helyzet csak akkor változhatik meg, ha a nemzet kijózanodva annak tudatára ébred, hogy mindkét túlzó iránnyal egyaránt szakítania kell és olyan politikát kell követnie, amely nem hirdeti maga által is megvalósíthatatlannak hitt törekvéseket, de viszont nem mond le a nemzet törekvéseiről és már megszerzett nemzeti jogokról, s nem vonja bele a felelősségbe lépten-nyomon a királyt, akinek alkotmányos érdekből a pártokon kívül kell állnia. Érvényesülnie kell annak a józan, észleltudatos politikának, amely ellenáll az olcsó népszerűség csábításainak, de nem áll szolgálatába a mindenről való lemondás politikájának. Azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a vármegye most is meg fogja találni ennek a politikának az útját, amely nem a szuronyok, hanem a törvények között vezet a helyes kibontakozás felé. Végül elfogadásra ajánlotta az állandó választmány indítványát. (Eljenzés és taps.)

Még Szentimrey Gyula jelentette ki, hogy hozzájárul a bizalmatlansági indítványhoz, majd Bárczay tett néhány magyarázó megjegyzést.

Ezután az elnök elrendelte a névszerinti szavazást, amelynek eredményeképpen a közgyűlés

a piszkos, aki csunya is, igénytelen is és rossz ránézni. Meg is mondtam neki. Hektor többször kinyitotta a száját, mintha mondani akarna valamit, de szegény nem tudott beszélni. Aztán később, pár nap múlva megfudtam, hogy mit akart nekem megszűni. Egy délelőtt, szünet volt, nem voltam iskolában. Katonák jöttek messziről a kaszárnya felé. Merő por volt a ruhájuk, fehérek voltak. Jaj, gyönyörű, sirni szerettem volna boldogságomban. Mintha a legendákból lépnének elő, mintha az idő, a mult platinát vont volna rájuk. Elöl egy hatalmas nagy ur, nagyon nagy lehetett, öreg volt már, fehér a haja, a bajusza, meg aztán fényes kard villámlott a kezében. Hektor kiszakította magát az ölelésemből és feléje vágatott. Körül ugrálta a lovat, örömmel vakkant egyet-egyet. És ez a fényes nagy ur leszállt a lováról, vékony, finom kezét belemélyesztette a puha, csillogó szőrébe. Hektor tekintélye vissza volt állítva, ez az ősz, nagy ur a gazdája . . .

Egy időben nagyon szomorú volt Hektor. Nem lóbálta a farkát vígan, ahogy szokta. Busan, leverten jött elém. Már magára se adott. Piszkos volt, elhanyagolt. Bármit szóltam hozzá, kétségbeesetten vonított. Czirógattam, vigasztaltam, hiába. Szegény, a gazdája után sir, mondották az emberek. Nagy baj van az ország határán. Oda ment, lehet, hogy vissza se jön . . .

Odahajoltam közel hozzá és úgy mondtam neki:

— Ne félj, Hektor, vissza jön a gazdád, nemsokára itt lesz! . . .

Hektor egy pillanatra megint felvidult,

100 szóval 67 ellen óriási lelkesedés közben kimondotta a kormány iránti bizalmatlanságot. Az alispán és a választott tisztviselők is az ellenzékkel szavaztak.

Gróf Hadik Jánost úgy bevezéde alatt, mint az eredmény kihirdetésekor szünni nem akaró viharos ovációkban részesítették.

Ezután tárgyalták Budapest székesfőváros átiratát a választói reform tárgyában. Az állandó választmány az átirat feletti napirendtérést indítványozta. Ezzel szemben munkapárti részről az kívánták, hogy a vármegye e tárgyban irjon fel a kormányhoz.

Nyulási János munkapárti nagy felháborodást keltő beszédében azt mondta, hogy a nemzeti jelszavakkal nálunk már sok visszaélés történt s hogy a demokráta és liberális reformokat mindig Bécsnek kell az országra ráerőszakolni. (Ellentmondások. Zaj.)

Dr. Hammersberg László országgyűlési képviselő erélyesen visszautasította a vádaskodást, amire a törvényhatóság az állandó választmány javaslatát helyett gróf Hadik János ismételt felszólalása után egyhangulag elfogadott egy másik határozati javaslatot amely így hangzik:

„Abauj vármegye törvényhatósági bizottsága tudatában van annak, hogy közéletünk bajainak és a parlament egészségtelen állapotainak legfőbb oka az általános választói jog hiánya s ezért felir az országgyűléshez, hogy törvényes uton, a lehető legrövidebb idő alatt alkossa meg a liberális, erősen demokratikus s a nemzeti érdekeket is figyelembe vevő általános választói jogot.”

A megtámadott sajtószabadság.

A főváros helyettes polgármestere ma olyan lépésre ragadtatta magát, amely nemcsak, hogy nem méltó Budapest egyik első adminisztratív tisztviselőjéhez, de egyben hatáskörének megengedhetetlen kitégítését jelenti. Rózsavölgyi, a belügyminiszter bizalmas rendeletére támaszkodva, amelyet a polgármesterekhez és a főispánokhoz intézett, a szociáldemokrata Népszava utcai kolportázs-engedélyét visszavonta. Ez az eljárás lehet kedves lakáj-szolgálat a kormánynak, de semmiesetre sem törvényes. Amit az alpolgármester tett, vakmerő megráztatása a 48-as törvényekben lefektetett sajtószabadságnak. A burkolt abszolutizmus eme legujabb hajtása éppenséggel nem fogja növelni az amugy is aláesott tekintélyű fővárosi ve-

zetőségnek igen győnge lőben álló népszerűségét. A minden jogalapot és alkotmányos érzést gunyoló határozat egyébként így hangzik:

Budapest székesfőváros polgármestere.

A 84,163—1912. XI.

T.

A „Népszava“ című lap utcai árusításának betiltása.

Véghatározat.

A „Népszava“ című lap utcai árusítási engedélyét a mai vezércikkben foglalt ígátás miatt betiltom, illetve a f. évi június hó 17-én kiadott 77,922—XI. tan. számú véghatározattal engedélyezett utcai árusítási engedélyt ezennel visszavonom.

Ezen véghatározatom ellen, annak kézbesítésétől számított 15 nap alatt a hivatalomnál a m. kir. belügyminiszter urhoz fölebbezés nyújtható be.

Erről a „Népszava“ című lap kiadóhivatalát felzetem, a m. kir. államrendőrség főkapitányi hivatalát pedig az utcai árusítás megakadályozása végett átiraton értesitem.

Budapest, 1912. évi június hó 25-én.

Rózsavölgyi,

h. polgármester.

Igen furcsa dolog, hogy egy közigazgatási tisztviselő bátorodik a vizsgálóbíró, az ügyész s az esküdtszék, a vádlót és az ítélezőt magában egyesíteni s egyrészt oly megállapítást tenni, ami egyáltalán nem tartozik a polgármesteri hivatalra, másrészt rögtön büntetést is kimérni egy csetleges sajtóvétségért. Ez ellen nemcsak az újságíró testületnek, de a nemzet szabadságait féltékenyen őrző polgárságnak is a leghatározottabban tiltakoznia kell.

De nemcsak az alpolgármester, hanem az államvasut is beállott a sajtó üldözői közé, ez a gonosz akció tehát tervszerű. A Népszava kiadóhivatalát ma értesítették arról, hogy a kereskedelmi miniszter intézkedése folytán a lapot az államvasutak összes pályaudvarairól is kiltolták. A lap kiadóhivatala erről az intézkedésről értesíteni akarta olvasóközönségét is s ezért plakátokat is nyomtatott, ezek kiragasztását azonban a főváros hirdetési vállalata megtakadta. A szociáldemokrata párt egy fölhívást is adott ki százezer példányban a földművelő munkásokhoz s az ügyesség ezt lefoglalta s a taláható példányokat elkobozta, mert a röpiratban állítólag ígátást talált. Ennek a felhívásnak a legérdekesebb részét is közöljük:

„A földmunkások szívükben elkeseredéssel,

Hektornak minden porcozikája remegett. Meg-megvonaglott a teste, látszott rajta, hogy ugatni szeretne, de szó nem hagyja el a torkát. Villogott lenn a kard, a nagy ur nem vett észre bennünket. Hektor felugrott az ablakba, a menet majd alánk ért. Ebben a pillanatban még egy nagyot kiáltott Hektor és ellökte magát az ablaktól. Szép, gyönyörű teste ott uszott a levegőben . . . Aztán lezuhant, oda-oda a másik lába elé, még egy-kettőt rángatózott, aztán kinyult a kedves, bárszonyos alakja . . .

Magamról megfélemedkezve rohantam le a lépcsőkön. Az utcán már csoportosultak az emberek, egy-két asszony szemében könny szomorkodott. A nagy ur leszállt a lováról s odament Hektorhoz . . .

Ebben a pillanatban összefolyt előttem minden. Ráestem a szegény, szerencsétlen barátomra. Ott pihent a gyönyörű szőre, tisztán ragyogott, még egy folt se csufította el. Agyamban csak lassan kezdtek éledni a gondolatok, de aztán fiatal, gyenge lelkemet valami nagyon erősen, brutálisan megrázta. Könnyek törtek ki a szempillám alól. Nem, nem lehet, hogy véged legyen, Hektor! Hektor, Hektor, én szólítottam . . .

Hektor nem mozdult. Ijedten néztem körül. Ott állt mellettem a nagy ur is, az ősz ur. Egyszerre minden fájdalom méreggá változott, felugrottam, nekiszaladtam a hatalmas, daliás embernek s gyerek-öklömmel rávágtam:

— Gyilkos! . . .

És ekkor tanultam meg gyűlölni . . .

odadörzsölődött hozzám, megint megértettük egymást. És másnap, harmadnap mindig elmentünk a sarokra, ott vártuk, lestük, mikor jönnek a katonák . . . És jöttek a patinás vitézek, jöttek egymásután, csak az az ősz nagy ur nem jött, nem akart visszajönni.

Az emberek — rosszak, gonoszak — ki-nozták Hektort:

— Jön a gazdád, jön, jön . . .

És Hektor erre szaladni kezdett, két-három lépcsőt ugrott egyszerre. Alig tudtam utána futni. Minden emeleten megállt s li-hegve, lázasan megvárt. Aztán odamentünk az ablakhoz, lenéztünk a mélységbe, a negyedik emeletről, vártuk, vártuk a nagy urat.

Az anyám, az édes jó anyám ujságolta egyszer. Nyár volt már, meleg idő, vakáció:

— Hektor holnap boldog lesz, visszajön az ezredes . . .

Szaladtam át a kaszárnyába:

— Hektor, Hektor, holnap jön . . .

A pompás állat rám nézett egy kicsit keltelkedve, hiszen annyiszor elámitották már: — Igen, igen, én mondom a te pajtásod; jön, jön . . .

Hálásan rám nézett, boldogan nyaldosta a kezem. És másnap már, korán, ott álltunk mind a ketten az ablakban. Kinéztünk a negyedik emeleten, Hektor két első lábát rátámasztotta a karfára és várt . . .

Jöttek a katonák. Izgatottan lestük, mikor jön már ő is. Hiába vártuk. Egyszerre nagyot szűkült a Hektor. Valami hatalmas nagy öröm rezgett a hangjában. A szomszéd térről befordult a csapat. Patinás, daliás legények és elől ő, az ősz, nagy, hatalmas ur.

Majd *Georgi* landwehrminiszter beszélt hosszasan. Több képviselő felszólalása után a vitát berekesztik. Ezután a vezérszónokok és a kisebbségi elnökök szólaltak fel, mire az ülést berekesztették. *A szavazásra holnap kerül a sor.*

A kassai ügyvédi kamara a kormány ellen.

A kassai ügyvédi kamara ma délután öt órakor dr. *Stehler* Károly elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott a városháza nagytermében. A közgyűlésen a sátoraljai helyi és kassai ügyvédek beadványa folytán állást foglaltak a kormány és Tisza István által elküvetett súlyos törvénytörésekkel és jogszétségekkel szemben. A választmány a beadvány elfogadását javasolta a közgyűlésnek, míg *Darvas* Sándor ellenindítványt nyújtott be. Az ügyvédek túlnyomó része a jogtörök ellen foglalt állást, mire a néhány munkapárti ügyvéd szegvényszemre kisompolygott a teremből. A kamara ezután nagy lelkesedéssel elfogadta a Lukács-Tisza-féle törvénytöréseket megbélyegző indítványt és kimondta azt is, hogy eleve tiltakozik az ellen, hogy az igazságügyminiszter megsemmisítse ezt a határozatát, mert az ügyvédi kamarák nem nézhetik tétlenül, hogy az állam törvényei és a polgárok jogai semmibe véessenek.

Budapest, június 26.

A főrendiház ülése. A főrendiház ma délelőtt tizenegy órakor *Jósika* Samu alelnök elnöklésével ülést tartott, hogy elintézzék a Ház által megszavazott javaslatokat. Az elnök bejelentette, hogy a képviselőház értesítést küldött a főrendiháznak arról, hogy a Ház megalakult. Ezután vita nélkül, gyors egymásutánban elfogadták a cukor-egyezményről, Kecskemét fölségítéséről, a postatakarékpénztár tartalékállapjának fölemeléséről szóló javaslatokat. Az *adónovella* részletes tárgyalása során gróf *Zselénski* Róbert indítványt nyújtott be, hogy a jövedelemnek azt a részét, amelyet földadóba elfizetnek, ne számítsák be még egyszer a jövedelmi adó kivetésénél. *Teleszky* János pénzügyminiszter azt hiszi, hogy enyhébb adótételek mellett hívebb lesz a bevétel. Ezért szállították le a kereseti adó kulesát. Nem járul hozzá *Zselénski* indítványához. Gróf *Zselénski* erre visszavonta indítványát. Vita nélkül elfogadtak ezután még hármincz javaslatot, köztük az *ujonclétszám* megajánlásáról szóló javaslatot is. Az elnök javasolta, hogy a főrendiház holnap délután 4 órakor tartson ülést, amelynek napirendje az *érkezendő királyi kérés* kihirdetése legyen. Ebben az értelemben határoztak. A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés félegy órakor végződött.

Rákosi, Jenő, az Otthon-kör elnöke s *Bródy* Lajos, a Budapesti Újságírók Egyesületének elnöke ma délelőtt az ülés megnyitása előtt a főrendiházban voltak s *Teleszky* János pénzügyminiszter után tudakozóinak. Híre járt ugyanis, hogy az új adónovella sérelmes az újságírókra, amennyiben a többi szellemi munkásokénál aránytalanul nagyobb adót vet ki rájuk s a két elnök erre nézve akart fölvilágosítást kérni a pénzügyminisztertől. *Teleszky* miniszter kijelentette nekik, hogy ez a hitesztelés *eggyáltalán nem felel meg a valóságnak s rendeleti úton fogja eloszlatni a kételyeket.* Ennek folytán *Rákosi*, aki főrendiházi tag, lemondott arról, hogy az ülésen felszólaljon.

Auffenberg Pozsonyban. Pozsonyból jelentik: Auffenberg Mór közös hadügyminiszter ma délelőtt autómobilon Pozsonyba érkezett. Megtekintette a Nobel-dinamitgyárat és látogatást tett a pozsonyi gyalogsági hadapródiskolában. Délben a tábornoki kar közös ebédet rendezett, azután pedig a miniszter visszautazott Bécsbe.

A családi pótlék kiutalványozása. Mint legilletékesebb helyről közlik, mielőtt a családi pótlékokra vonatkozó törvény szentesítést nyer, azonnal megtörténnek az előmunkálatok a kiutalásra nézve és az minden késedelem nélkül meg fog történni. A törvényt most terjesztik fel szentesítés végett, úgy hogy valószínűleg néhány nap alatt vissza fog érkezni. A családi pótlékokra vonatkozó kérvények már most beadhatók a törvényben előírt formák között és azoknak megfelelően. A kiutalásról a szentesítés megtörténte után a pénzügyminiszter rendeletileg fog intézkedni.

A Reformklub közgyűlése. Az Országos Reformklub július 8-án, hétfőn délután félhat órakor saját helyiségében (VI. Andrásy-ut 27.) évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Az igazgatóság évi jelentése. A pénztáros évi jelentése. A költségvetési előirányzat megállapítása. A tisztviselői kar, igazgatóság és választmány kiigéztetése.

Idegen katonák Budapesten.

— Továbbra is megszállják a fővárost. —

Teljes katonai és csendőri diktatura.

— Bécs hálája a létszámemeléért. —

Budapest, június 26.

Amint az előrelátható volt, a magyar katonákra, csendőrökre és rendőrökre igen mély benyomást tettek a legutolsó napok szomorú parlamenti eseményei. A magyar legénységet módfelett elkedvetlenítette az, hogy őket használják fel a magyar alkotmány letiprására és magyar nép képviselőinek a parlamentből való kihurcolására. Erről az elkedvetlenedésről, mely a rendőrségnél és csendőrségnél oly frappáns módon nyilatkozott meg a legutóbb történt tömeges kilépésekben, illetékes körök és a hadvezetőség is tudomást szereztek, aminek a következménye az lett, hogy a Tisza-Lukács-kormány is lemondott a magyar csapatok igénybeviteléről a további nagyszabású „katonai program” végrehajtásánál.

A további katonai program pedig az, hogy az országot és a fővárost folytatólagos katonai megszállás alatt tartják és pedig ezennel nem magyar, hanem idegen nemzetiségű katonasággal. Az idegen katonaság befőzölése a fővárosba már a legközelebbi napokban meg történik, amivel azután valóra válik a boldogult Luegernek egyik legszebb álma: *a bemarsirozás Magyarországra!* . . .

Gróf Tisza Istváné az a szomorú dicsőség, hogy ez megtörténik, de egyben gróf Tisza Istváné az az érdem is, hogy az ő törvényesítései következtében az ország szeméről végre lehull az a hályog, amelyen keresztül eddig a bécsi eseményeket szemlélte. Most már tudjuk, hogy miért volt Bécsnek olyan sürgősen szüksége a fölemelt létszámra, most már tudjuk, hogy miért kellett a nemzet jogait védő képviselőket a parlamentből kidobni. Azért, hogy az erőszakosan fölemelt létszámmal Bécs majd legelőször is ellenünk fordulhasson és a mi jogos nemzeti aspirációinkat törje le. Azért kellett a létszám-emelés, hogy minket paczifikálhassanak és állandó katonai megszállás alatt tarthassanak.

Mert mi mást jelentene az, hogy idegen csapatok parancsnokai katonai kerületekre osztják be a főváros területét és hogy a vidéken a csendőrséget katonai kirendelésekkel erősítik meg. Nem tisztára a katonai diktatura kezdete és a magyar alkotmányos kormányzás nyílt megsemmisítése-e ez?

Most már tisztán láthat az ország. Láthatja, hogy kinek a zsoldjában áll Tisza István és vele együtt az egész munkapárt. Láthatja, hogy Tisza nem a magyar történelmi hagyományok szerint kormányoz, hanem a bécsi Lueger elvei szerint, aki ha élne, épp úgy örülne annak, hogy a Magyarországra való bemarsirozás percét megélhette, mint ahogy Tisza István örült a június 4-iki alkotmányesítés sötét perceinek.

Tiszák legújabb katonai programjáról értesüléseink a következők:

„Einmarschirung in Ungarn.”

A tervezett bemarsirozás június 28-ikán veszi kezdetét, s ekkor a következő csapatok érkeznek a fővárosba:

82-ik gyalogezred törzse és 3 zászlóalja, Bécsből. (Oláhok.)

2-ik bosnyák-ezred törzse és 3 zászlóalja, Gráczból. (Bosnyákok.)

2-ik gyalogezred törzse és 2 zászlóalja, Brassóból. (Oláhok.)

71-ik gyalogezredből egy zászlóalj Pozsonyból s egy zászlóalj Trencsénből. (Tótok.)

A város területét katonailag öt körletre osztják fel a csapatok között. Ezek a körletek a következők: I. körlet: Lágymányos az Erzsébet-hidig; II. körlet: Budai részek; III. körlet: Lipótváros, Beleó- és Küleó Váci-ut; IV. körlet: Lánchíd és Erzsébet-híd közti terület, ideértve Kőbányát is; V. körlet: a Ferenz József-hídtől lefelé.

A fővárost megszálló haderő fölött öt parancsnok rendelkezik. Minden körlet és a beosztott csapatok külön parancsnokot kapnak, akiknek korlátlan intézkedési joguk van. Ezek a parancsnokok a következők:

I. és V. körlet. Parancsnok *Leischafk* ezredes, a 38-ik gyalogezred parancsnoka. Beosztott csapatok: 71-ik gy-ezred 1 zászlóalja. 38. gy-ezred 2 százada, 86-ik gy-ezred 1 zászlóalja.

II. körlet. Parancsnok *Komma* György ezredes, a 3. bosnyák gy-ezred parancsnoka. Beosztott csapatok: 3. bosnyák gy-ezred 3 zászlóalja és a 7. utászászlóalj egy zászlóalja.

III. körlet. (Ide tartozik a parlament is.) Parancsnok *Lauinger* Vilmos ezredes. Parancsnoksága alá tartozik a 2. bosnyák gy-ezred 3 zászlóalja, a 2. gy-ezred 2 zászlóalja, a 71-ik gy-ezred 1 zászlóalja, a 23. gy-ezred 3 százada, a 44. gy-ezred 2 százada és a 10. huszárezred hat százada.

IV. körlet. Parancsnok *Szentgyörgyi* József altábornagy. Beosztott csapatok: a 82. gy-ezred 3 zászlóalja, a 6. gy-ezred 2 százada, a 32. gy-ezred egy százada, az 1. honv. gy-ezred két százada és az 1. honvédhuszár ezred két százada.

Az öt körletet összesen 17¹/₄ gyalogzászlóalj és nyolcz lovasszázad fogja megszállni.

Szükség esetén a hadtestparancsnok rendelkezésre éjjel-nappal fél-fél század szállja meg az összes villamos- és gázműveket, a villamosvasutak telepeit, a vasuti és postaépületeket. A főbb közlekedési utvonalakra pedig egy-egy gyalog- vagy lovasszázadot rendelhet ki a már felsorolt haderőn kívül a hadvezetőség.

Katonák mint csendőrök.

Elmenttük már, hogy a Budapestre berendelt csendőrség helyére a vidéki csendőrökre katonákat osztottak be a csendőri szolgálat ellátására. Ujabbán ez ügyben az államvasutak igazgatósága erre vonatkozólag már egy rendeletet is kapott a honvédelmi minisztertől, amelyet az állomásfőnökökhöz továbbítottak. A rendelet így szól:

29.761—III. 1912.

Értesítjük, hogy a magyar királyi csendőrség legénységi állománya legközelebb háromezer katonakarhatalmi legénységgel fog kiegészíttetni. Ez a katonai karhatalmi legénység csendőri vezetés mellett közbiztonsági szolgálatra fog alkalmaztatni és ennek jeléül balkarján fehér karszalagot fog hordani.

Dévaról jelentik: A Hunyadmegyéből elvont csendőrlégénység pótlására Szászvárosból a 64. gyalogezred egy százada Dévára érkezett.

KÜLFÖLD.

A Reichsrath munkarendje. Bécsből jelentik: A képviselőház pártelnöki értekezletén egyhangulag az az óhaj jutott kifejezésre, hogy a költségvetési provizóriumot csütörtökre készítsák el, hogy az urak háza még ebben a hónapban elintézhesse azt. Ha nem volna lehetséges a költségvetési provizórium fölötti tanácskozást holnap befejezni, akkor az elnök a tanácskozás folytatását péntekre fogja javasolni. A költségvetési provizórium elintézése után a katonai büntető perrendtartást fogják tárgyalni.

A szkupstina botrányai. A szkupstina tegnapi ülésén — mint jelentettük — nagy botrány volt s az elnök fülsiketítő lármában kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. Napirenden volt a huszonegy milliós rendkívüli hitel, amelyet a kormány a hadsereg fejlesztésére kért a szkupstinától. Már minden szónok elmondta beszédét, csak *Agatanovics* nácionalista képviselő volt még hátra. A mikor *Agatanovics* szólásra emelkedett, a kormánypárt egy része és valamennyi miniszter elhagyta a termet. A miniszterek közül csak a hadügyminiszter maradt a helyén. *Agatanovics* beszélni kezdett és minden szava éles támadás volt a kormány ellen. A szónok különösen a hadügyminiszter ellen kelt ki, rendkívül sértő szavakkal és súlyos gyanúsításokkal illette. Azt mondta a többi közt, hogy a hadügyminisztert a hadseregszállításoknál nagy pénzzel megvesztegették és állítását bizonyítani is tudja. A hadügyminiszter — mondotta tovább — nem méltó állására, mert közönséges ügynök, aki külföldi cégek érdekeit képviseli az ország érdekei ellen. Minden állítására bizonyítékokat is tud be-terjeszteni. E szavaknál a hadügyminiszter sápadtan fölpattant helyéről és kardjához kapott. Már úgy volt, hogy a miniszter ráveti magát a szónokra és kardjával végig vág rajta, amikor a válságos pillanatban odasiettek hozzá a kormánypárti képviselők és nagynehezen lecsillapították a képéből kikelt minisztert. A képviselők dühösen kiáltották *Agatanovics* felé:

— Nyomorult bilag! Gazember!

Erre *Agatanovics* kutyakorbácsot vett elő és fenyegetően suhintott a képviselők felé. A láрма újra kitört s a rettentő zivajban csak szitkozódó szavakat lehetett hallani, amelyeket kormánypárti és ellenzéki képviselők egymásra szórtak. *Agatanovics* a fülsiketítő zajban néhány lépést előre ment s úgy látszott, mintha a hadügyminiszterre akarna rohanni. A kormánypárti képviselők azonban elállították útját, rávetették magukat, agyaföbe verték s egészen letépték a ruháját. A borzasztó láрма közben az elnök fölfüggesztette az ülést s erre a képviselők lassan kimentek a folyosóra. Az ülés új megnyitása után az elnök szigorúan megróttá *Agatanovics* s miután a képviselők némileg lecsillapodtak, folytatták a tanácskozást.

A szkupstina nagy többséggel elfogadta első olvasásban a fegyverkezési hiteljavaslatot. A Punnik hadügyminiszter és *Agatanovics* képviselő közt tegnapelőtt támadt affért a sértő kifejezések visszavonásával elintézték.

A francia választói reform. Párisból jelentik: *Javal* pótljavaslatának első részét, amely azt kívánja, hogy minden megye egy választókörzést legyen, a ház 298 szavazattal 261 ellen elfogadja, mire *Javal*, hogy előzetkenységét bizonyítsa, javaslatának második részét visszavonta.

Küzdelem Roosevelt és Taft között. Baltimorból jelentik a *Frkf. Ztg.*-nak: Parker programmatikus beszéde hémzsegett a támadásoktól Roosevelt ellen, akit azzal vádolt, hogy hatalomra vágyik és féktelen dühében képes mindent legázolni, csak hogy harmadszor is magához ragadja a gyepőt. Ez nála csezárománia, amelyet minden áron lehetlenné kell tenni, éppen ezért ő (Parker) rajta lesz, hogy a törvényhozás akkép módosítsa az alkotmányt, hogy senki se lehessen másodszer elnöke az Uniónak. A trustokról enyhén, bátoratlanul szólt Parker, de ha nem is támatta azokat, mégis fejtegette azt a tételt, hogy a trustalakulások okai az Egyesült-Államokban minden bajnak, az élelmiszerdrágaságnak, a magas vámtarifák idézzék elő a washingtoni korrupciót, ahol a republikánusokat megvesztegették az érdekszövetkezetek és segítettek ezt a pártot, hogy hatalmon maradjon, aztán együttes erővel kizsákmányolhassa a dolgozó osztályokat. A demokrata konvent tegnapi ülésén, amelyen különben a rendőrség is kénytelen volt közbelépni, Bryan vereséget szenvedett ugyan, de a konzervatív párt is csak mindössze 149 szavazatot volt képes összehozni, úgy hogy az elnökjelöléskor Bryan hívei fogják eldönteni a kandidációt. Parker tegnap a nagy izgalmak miatt nem fejezhette be beszédét és a mai ülésen folytatta. — Bryand a

rezolúciós bizottság elnökségét, amely méltósággal Parker kezdeményezésére megkínálták, — nem fogadta el.

Otomba mese. Kölnből jelentik: A *Kölnische Zeitung* berlini jelentése szerint a *Petite Republique* azt mesélte olvasóinak, hogy Németország felajánlotta Svédországnak segítségét az oroszok ellen. E segítséget azonban a svédek büszkén visszautasították. A lap értesülése szerint e kimondhatatlanul buta állítás sehol sem tartott volna még csak megjegyzésre sem igényt, ha a Reuter és közvetlenül utána a Havas-ügynökség nem tartotta volna szükségesnek, hogy e hírt azonnal kikürtöljék és terjeszszék. Józan emberek számára teljesen felesleges a párisi lapnak e rémcséjéjét czáfalni.

Norvégia fegyverkezése. Krisztániából jelentik: A storthing egyesült hadügyi és költségvetési bizottsága előterjesztette jelentését a honvédelem ügyéről. A többség huszmillió korona megszállását javasolja erődítésekre és két új páncélos hajó építésére, míg a kisebbség csak 16 és félmilliót kíván megszálltatni, mert egy páncélos hajót eleendőnek tart. A szociáldemokraták mindkét javaslatl szemben elutasító magatartást tanúsítottak.

A háboru.

— Az örök triopoliszi háborúság. — Smyrna védelme. — Szöknek az albánok. — Mozognak az ó-törökök. —

Budapest, június 26.

Mahmut Sevket pasa minden utat-módot megpróbált, hogy az albán katonák elpártolását jelentéktelen tünetnek minősítse, holott máris két török zászlóalj ereje van lekötve azzal, hogy ellenőrzik az albán katonák mozdulatait. S ami ebbe az albán sütetbe még keserűbb ízt ad: az ó-törökök kárörvendenek az ifjú-törökökön és szívük egész melegével az albán lázongók pártján vannak. Ezek sikerétől várják Abdul Hamid feltámadását.

Míg Smyrna védelmére 80.000 főnyi katonaságot összpontosítottak, várva az olasz támadást, addig Tripoliszban — ha Enver bey levelének hinni lehet — jól áll a törökök sorsa s az idők végtelenségéig állják a harcot a készületlen és elkeveredett olasz csapatokkal.

Mai távirataink a következők:

Smyrna, június 26. A háboru kitörése óta Smyrna még nem mutatott olyan háborus képet, mint az utolsó két hétben. A város környékén a tengerpart közelében, a dél és észak felé vezető két vasúti vonal mentén sok ezer sátor sorakozik egymás mellé, amelyek alatt 80.000 főnyi hadsereg táborozik, amelyet két hét óta egész csendben a város körül összevontak, hogy megakadályozzák az olaszoknak egy esetleges támadását Törökország leggazdagabb vidéki városa ellen. Az európai szemlélők ugyan kizártnak tartják a támadás lehetőségét, a török katonai hatóságok azonban komolyan számolnak vele. A csapatok négy csoportba vannak osztva. Az első csoport a Smyrna előtt fekvő Cezme félszigetet tartja megszállva. Itt van a sokszor emlegetett zárérod az érintkező aknazárókkal, azonkívül számos földerődítmény terül el, amelyeket a háboru kezdete óta építettek. A törökök arra számítanak, hogy támadás esetén az olaszok ezt a pozíciót megkerülni igyekeznek majd és Smyrnától délre vagy északra próbálnak majd partraszállni. Ezért a csapatok második csoportja a várostól délre Kasamir és Ajassuluk között, a harmadik pedig a várostól északra Menemen és Phokaea között táborozik. A negyedik csapat végül Smyrna körül ültött tábort.

Ha az ember látja ezeket a csapatokat, ezt az erőteljes, edzett, megelégedett és idegenküli emberanyagot, kitűnő, modern felszerelésével, barnásszürke egyenruhájában, kifogástalan hátibőröndjével és szíjfelszerelésével, akkor az olaszok támadási terve még dörébb vállalkozásnak tűnik. A csapatokban nagy a lelkesedés és már égnak a vágytól, hogy szembe kerüljenek az ellenséggel, akit gyűlölnék. A nép körében gyakran lehet hallani ezt a sóhajot:

— Bárcsak flottánk lenne!

Az a tudat, hogy az ország erős, de mégsem gyűrheti le az ellenséget, mert nincs flottája, valóságos düht fakasztott minden törökben és ez a visszafojtott düh most elemi erővel törne ki, ha az olaszok megkísérelnék a partraszállást. Épp ezért az olaszok nem is fognak itt partraszállni, dacára aeroplánjaiknak és borzasztó hatású hajóágyúiknak, amelyeknek különben sem véhetnől valami nagy hasznát.

A Smyrna körül összevont 80.000 főnyi sereg ugyanis modern hegyi ágyúkkal és nagy-szamu gépfegyverrel van felszerelve, amelyeket kiválóan képzett tüzérség kezel. Mindez Mahmud Muktar basa munkája az új rezsim alatt. A sá-
tortáborokban, amelyekben minden zászlóalj különkülön tanyázik, meglepő rend uralkodik, Korá reggeltől szorgalmasan gyakorolnak. Este zászlóaljakat sorba állítják és a napi szemleuton felhangzik a háromszoros „Padisahim csok jasa“ (Éljen sokáig a szultán), ami mindannyig bezárja a napi munkát. A sá-
tortáborok egészen bélyenulnak a külvárosokba, amelyek lakosai nagyon kedvelik a katonákat, akik ezt meg is érdemlik, mert rendszeretöb-
betérát Anatolia barna fiainál szinte képzni sem lehet.

Berlin, június 26. A „Voss. Ztg.“-nak a triopoliszi olasz táborban levő levelezője azt írja, hogy a törökök a június 8-án Mesurata mellett szenvedett nagy vereség után vissza akarták vonarúni a hegyek közé, de megváltoztatták ezt a tervüket és az ország minden részéből erősítéseket kérnek. Az araboknak nem lohadt le a harci kedvük, sőt támadni akarnak és azt az üzenetet küldik Tripoliszba, hogy az ott lakó francziák, angolok, németek és spanyolok tüzzék ki házaikra zászlóikat, mert nemsokára behatolnak Tripoliszba és véres leszámolást rendeznek.

Páris, június 26. Az „Eclair“ Enver bey egy magánlevelét közli, amelyikben ezeket írja:

„A helyzetünk napról-napra jobb. Az a három ágyu, amelyet elvettünk ellenségeinktől, már ki van javítva és pompásan működik régi tulajdonosa ellen. Van egy-két laboratoriumunk, ahol állandóan dolgoznak. Két millió értékű lőporunk és gyutacsunk van. Azonkívül a csempészek is állandóan hoznak fegyvereket és lőport. No, meg az is valami, amit az ellenségtől szerzünk be. Közel van már az aratás is, ami hihetöleg jól fog beütni. A helyzetünk mindenesetre jobb, mint az olaszoké. Sohasem jutna eszünkbe legénysegeinknek az ellenség számát mérlegelni. Egy gondolat él bennük: megmentik a török hazát, vagy mind meghalnak! Az arabok ugyanigy gondolkodnak. Ha az apa elesik, a fia lép helyébe. Most szerveztem meg a „huszas“ csapatokat. Minden ilyen csapatot egy altiszt vezet. Az arabok kitűnően ismerik ezt a földet és így nagy szolgálatokat tehetnek nekünk. Minden ember havonta egy „napoleon“-t kap. Olyan a táborunk, mint egy város. Tizenhatszáz üzletünk van, két kis kávéházunk, ahova csak a bennlakók járhatnak. A katonák úgy elbeszélgetnek és mulatnak, mint az igazi spieszburgerek. De ha megszólalnak a trombiták, elnémul minden és mennek az emberek hálmelegvetéssel a szíviükben, neki az ellenségnek.“

Frankfurt, június 26. A „Frankfurter Zeitung“ jelenti: A hiányos fölkészülés, amelyivel az olaszok ebbe a háboruba belementek, keserve-
sen megboszulja magát. A kis katonai sétából igen hosszadalmas guerilla-háboru lett. Egyáltalán nem tudható, mikor mondhatják az olaszok, hogy valóban ök az ország urai. Igaza van Ameglio olasz tábornoknak, aki azt mondja, hogy ez ország belsejébe való előrenyomulás ostobaság lenne, mert rengeteg pénz- és emberáldozattal járna. Nem igaz, amit az olaszok hirdetnek, hogy Tripolisz környékéről egyre több arab meghódol. A Tripoliszban levő araboknak nincs olyan jó soruk, mint a vidéken levőknek és akinek talán hajlandósága volna is a meghódolásra, annak is lehetetlen a városba való bejutás, mert a leg-szigorubbán ellenőrzik egymást az arabok. A törökök és arabok közt most semmiféle ellentétöl sem lehet szó. indenütt egy az óhaj: a gyűlölt ellenséggel nyílt csatában szeretnének találkozni, ahol nem vonulhat vissza olyan könnyen tizenöt centiméteres ágyui mögé. A törökök minden nehézséggel szemben nagyszerű ellenállást tudtak szervezni. Valamennyi törzs egyesült a török zászló megvédésére. A török kormány a mohamedán világban elveszítene minden tekintélyét és befolyását, ha most olyan békét akarna kötni, amely az országot átengedi az olaszoknak. Ameddig Olaszország valóban meg nem hódította

az országot, addig az arabok nem fogják uralmát elismerni. Minden jel arra mutat, hogy ez a háború évekig el fog húzódni.

Szalóniki, június 26. A Monasztirban történeteket idevaló katonai körök erősen elítélik s a kormány ellen való tüntetésnek tartják. A szökött katonák egy részét elfogták.

Konstantinápoly, június 26. A „Tanin“ kijelenti, hogy a monasztiri ügyeknek nincs különös jelentősége. A szökött katonák közül huszonöt már visszatért és most már csak tizenkilenc hiányzik. A tizenkét tiszt visszatérése is valószínű. A kormány energikus intézkedéseket tett, hogy a mozgalom elterjedését megakadályozza. A kormány erősen figyelteti a malisszorokat a görög hátáron, hogy megakadályozza a mult évben történtek megismétlődését. Azt hiszik, hogy az inezidenst néhány nap alatt békés uton elintézik.

Konstantinápoly, június 26. A mai monasztiri jelentések szerint a megszökött albán katonák száma 200. *Tayar* bej kapitány a szökött tisztek közt rangban legidősebb, szintén albán nemzetiségű. A szökött katonák, akiknek állítólag gépfegyverek is vannak, beérkezett hírek szerint Démir Hisszar közelében mintegy 30 kilométernyire északra Reznától tartózkodnak hegyes vidéken. Ma este újabb szökésektől tartottak. *Tayar* bej a monasztiri katonai parancsnoknak levelet hagyott hátra, amelyben kijelenti, hogy a mozgalom nem a háza ellen irányul, hanem az ifju-török bizottság uralma ellen. A szökövények megfigyelésére két zászlóaljút küldöttek ki. Az 6-törökök állítólag szimpatizálnak a mozgalommal. A malisszorok és a katonaság Szkararitól délre tegnapelőtt összeütközések voltak, melyeknek folyamán mindkét részből néhány embert megöltek és többeket megsebesítettek.

Öngyilkos hivatalnoknő.

— Az idegbetegség áldozata. —

Budapest, június 26.

Az *Agrár- és Járulékbank* Nádor-utca 16-ik szám alatt lévő palotájában ma délután egy pistolylövessel megölte magát *Nyikita* Ida 37 éves hivatalnoknő. Most még ugyan nem lehet eléggé tisztázni, de valószínűleg az idegbaj kergette halálba a szerencsétlen leányt. A rendőrségnek is intézett egy levelet, amelyben azt a vádat emeli, hogy megrágalmazták, megrontották az életét. Nem tudta tovább tűrni a sok szenvedést, inkább a halálba menekült.

Nyikita Ida most mult el 37 éves. Nem volt valami szép leány, az idő ráncokat vágott a homlokába. Ugy látszik a családjának örökös baja az idegbetegség, mert már egy áldozatot szedett közülük. Tavaly a bátyja *Zalagerszegen* föléltette magát és kiszenvedett. Egy évvel azelőtt nősült, imádásig szerette a feleségét s egy zagyva levél íthagyása után elbucszott az élettől. Akkor mindentel kombinációk keletkeztek, de lassanként elhaltak, senki se törődött velük.

A leány négy hónappal ezelőtt jött fel Budapestre. Előkelő pártfogói állást szereztek neki, s azokkal az *Agrárbank*hoz került, ahol havi *nyolcvan korona* fizetést kapott. Az irodában nagyon meg voltak elégedve vele, korán reggel már dolgozni kezdett, késő este volt, amikor abbahagyta. Rendkívül ideges, türelmetlen leány volt, a társnőivel sohase érintkezett, még csak szóba se állt velük. Ezért sok haragosa volt, de nem tehetek vele semmit sem, mert szorgalmasan munkálkodott, a főnökei meg voltak vele elégedve.

A hivatalnoknő *Sas-utca* 19-ik számú házában az első emeleten özvegy *Kristófi* Józsefnél lakott szobát. A lakásadónőjével se társalgott, pontosan fizette a bért, de aztán vége volt a barátságának. Amikor hazajött az irodájából, bezárkózott a szobájába és másnap reggelig ki se mozdult.

Ma se vettek észre rajta semmi különösöt. Dél előtt még rendesen dolgozott, aztán hazatért ebédelni, délután pontosan fél három órakor beállított az irodába. Még nagyon kevesen voltak benn, szó nélkül az ültözőkő fölébe sietett. Megállt a tizenötös mosdó előtt, felvette a hivatali ruháját és magára esukta az ajtót. A következő pillanatban egy pistolylövés dőreje hallatszott ki. Berohantak. Ott találták a szerencsétlen leányt, a melléből pattant a vér. Még lélegzett, de amikor a vér elhí-

vott mentők megérkeztek, már kiszenvedett. A golyó a szívet sértette meg.

Három levelet hagyott hátra. Az egyiket az anyjának szánta, a másikat a rendőrségnek címmezte, a harmadikat pedig a bank igazgatóságához intézte. A rendőrséghez irt levele rövid, de nagy váddal áll elő: „Önként megyek a halálba! — mondja. — Gonosz emberek elől menekülök, akik megrágalmaztak, elrabolták a nyugalmamat. Csak arra kérem önöket, ne bonyoljanak föl, a szegény anyámat nem akarom megkeseríteni.“

Kérdést intéztünk a bank igazgatóságához is. Munkatársunknak azt felelték, hogy a leánynyal negyven meg voltak elégedve, a hozzájuk irt levél nem lebbenti föl a leplet az öngyilkosság titkáról. Vagy az idegesség üldözte ki az élethől, vagy pedig olyan mély titka volt, hogy magával vitte a sirba.

A rendőrség — bár a legvalószínűbb, hogy csak az idegbaj miatt kereste a halált — megindította a nyomozást, hátha mégis van valami alapja a leány vádaskodásának.

Rablótámadások a kávéházakban

— Apacsvilág a fővárosban. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 26.

Budapesten most már valóságos apacsvilág kezd uralkodni. Tegnap délután a Kis Baross-kávéházban egy fiatalember rablógyilkossági kísérletet követett el a kaszirosleány ellen. Nem ölte meg, csak ártalmatlanná tette s azután kifosztotta a pénztár tartalmát. Még egy hasonló eset fordult elő. Egy alsóerdősor-utcai zugkávéház küszöbén két utonálló elrabolta egy vendég óráját, lánczát, sőt amikor vélekedett, meg is szurta. Az utonállásnak azonban még több czinkosuk is volt, mert amikor az egyik rablót elfogták, ismeretlen emberek revolverlövésekkel igyekeztek megszabadítani társukat.

A két rablótámadásról tudósítónk a következőket jelenti:

Tegnap délután a Baross-utca 99. szám alatt lévő *Kis Baross-kávéházba* beállított egy fiatal pár. A kávéházban *Nagy* Rózi kiszolgáló leány egyedül volt, aki a leányt ismerte, de csak annyit tudott róla, hogy *Bócsi* a keresztnéve. A fiatalember és a leány leültek, kártyáztak, megittak két üveg sör, két feketekávé. Körülbelül másfél órája tartózkodtak a kávéházban, amikor megszólalt a telefon és *Nagy* Rózi odasietett. A fiatalember utána sompolygott és amikor a leány a kagylót fölemelte, hátulról a zsebkendőjét a nyaka köré fonta és fojtogatni kezdte. *Nagy* Rózinak még volt annyi ideje, hogy megnyomta a csengőt, amely a házmester lakásába szólt. Dulakodni kezdett a támadójával, ez azonban erősebb volt és úgy vágta mellbe a kiszolgáló leányt, hogy az eszméletét veszítve, összeesett. A fiatalember azután a kávéház kasszaafiókjából elvitte a pénzt, amely összesen husz korona volt, azután a leánynyal együtt eltávozott. Csak később ért a kávéházba a csengőjelzésre a figyelmeztetés *Horváthics* Pálné házmesterné, aki a leányt a földön fekvő, ájultan találta. Magához térítette és amikor *Nagy* Rózi elmondta, hogy mi történt, feljelentést tett a főkapitányságon.

A detektívek először *Windis* Erzsébet 23 éves felirónót kutatták ki, aki az Almássy-tér 7. szám alatt lévő kávéházban van alkalmazva. A főkapitányságra vitték, ahol elmondta, hogy a fiatalemberrel néhány nappal ezelőtt ismerkedett meg. *Szilasi* Géza sofförnek mondotta magát és azt mondta, hogy báró *Wesselényi* Miklósnál volt alkalmazva Kolozsvárott. Most a Bristol-szállóban lakik. A leány azt állítja, hogy nem tud semmiről, nem figyelt a fiatalemberre, azt sem látta, hogy a kasszából kivette a pénzt, csak amikor hozzálépett és azt mondta neki:

— Menjünk! — akkor eltávozott vele. A rendőrség azt hiszik, hogy a leány nem mond igazat és büntetése a rablónak. Ezért letartóztatták és az állítólagos *Szilasi* Gézát pedig nyomozzák. Azt már konstatálták, hogy a Bristol-szállóban nem lakott.

Még egy hasonló vakmerő rablás történt az éjszaka egy budapesti kávéházban. *Herger* János kőművosvállalkozó és *Madarász* János rézműves az alsóerdősor-utcai *Zöldkorszor*-vendéglőben mulattak és egy órakor átmentek a vendéglőtől a szomszédos kávéházba. Amikor a bejáróhoz értek, *Herger* észrevette, hogy egy fiatalember kihúzta a zsebéből az óráját és a lánczát, megragadta a fiatalember

karját, amire ez a közelben álló társának adta át a kilopott tárgyakat. *Herger* ezt is megragadta, dulakodás támadt közöttük. *Madarász* barátja segítségére sietett. Egyszerre *Herger* eleresztette a két rablót és fölkiáltott:

— *Jaj, megszurta!*

Ebben a pillanatban az utonálló *futásnak* eredtek. Az egyiket, akinél az óra és láncz volt, üldözőbe vették és a Szegényház-téren sikerült elfogni. Ugyanekkor a Szegényház-tér bokraiból háromszor rálöttek azokra, akik elfogták a rablót. A golyók nem találtak. Az utonállót bevitték a főkapitányságra, ahol azt mondta, hogy *Frivaldszky* Ferencz a neve, huszonöt éves lócsiszár, aki lopásért már büntetve volt. A rendőrség azonban azt hiszi, hogy *katonaszökevény* és már évek óta álnéven szerepel és álnéven volt elítélve is. A rendőrség most személyazonosságát dolgában nyomozást indított.

UJDONSÁGOK.

Házi Czerberusok és a rendőrség.

* * *

A Szövetség-utca 43. szám alatt!... Nem úgy hangzik-e ez a mondat, mint valamely szép és melodikus dal bevezető sora? Jókendvü, kellő hangulatban levő komponista meg is zenésíthetné. S miért ne? Ha a *Bowie* Street megzenésítették, ezt is megzenésíthetnék ezzel.

Igaz, hogy ennek a háznak mostani aktualitása nem volna alkalmas valamely idilli dálnak megkomponálására. Mert abban a házban embereket akartak megölni s csak ugynevezett szerencsés véletlennek köszönhető, hogy a gyilkosság nem sikerült.

Még ez sem volna különös, vagy éppen séggel ritkaságszámba menő dolog, habár mindenkor tragikus esemény az ilyen. De a különös az, hogy abban a házban a házmester a fífiával együtt akart agyonütni egy lakót. Élesre fent bicskákkal akartak behatolni szobájába éjjel s a megfenyített ember csak úgy menekült meg, hogy eltorlaszolta magát.

A házmestereknek, ha nem eszadóm, vagy nem téveszt meg valamely jóhiszeműen naiv dolog, az volna a feladatuk, hogy a lakók biztonságára felügyeljenek, hogy ne mondjam: öröködjének a fölétt. S ha a házmester csak félig-meddig is lelkiismeretes, akkor a lakónak haja-szála se görbülhet.

De gyönyörűen fejlődnek ki a közbiztonság a fővárosban, ha a házmesterektől éppen úgy kellene rettegünk, mint a sötétség lovagjaitól, a betörőktől, az orgyilkosoktól, vagy a rablótól. S miután egy esetben a házmester ilyen megbízhatónak bizonyult, a házmestereknek is érdekük volna kiküszöbölni a maguk köréből az ilyen ordináré frátert. Hogy a rendőrségnek mi volna a kötelessége, arról majd alább szólnunk néhány szót.

Itt még azt említem, hogy ez az eset az atrocitásokat elkövető és gyakorló házmesterek kérdését is felszínre veti. Az ilyen házmester már nem individuum, hanem típus. Valóságos házi zsarnok, akitől nagy és kicsiny egyformán retteg s akit csak egyképpen lehet megszéledíteni: pénzzel. A háztulajdonosok éppen úgy kárát vallják az ilyen házi molochnak, mint a lakók. Mert hála a gondviselésnek: vannak tisztességes gondolkozású házmesterek is. Már pedig olyan ház, amelynek ilyen agyarátt csattogató, zsarnok házmestere van, oly renoméba jut, hogy a háztulajdonos azon koldulhat.

Hogy mi volna a feladata a rendőrségnek?... Csak méltóztassék az esemény fejleményeit figyelemmel végig kísérni.

A megfenyített lakó, miután eltorlaszolta magát s megmenekült a házmestertől és fiának a kifent bicskájától, valahogy mégis kijutott az utcára. Ott halálos félelmében elpanaszolta a baját s szorultságát az egyik rendőrnek.

Az ember azt hinné, hogy a sarki rendőr azért van örhelyén, hogy közbelépjen, vagy rendelkezésre álljon, ha valamely házban baj van s segítséget kérnek tőle. Lehet, hogy ez a felfogás téves. Mert ez a rendőr sajnálatának kifejezése mellett a főkapitányságra utasította a megszorult embert. Elment tehát a főkapit-

tányságra segítséget kérni. Ott szintén hallott egy sajnálkozási kifejezést és biztosították, hogy a rendőrség ilyen esetekben nem állhat rendelkezésre. És nem állt senki rendelkezésére.

Kérdezem: Mikor áll rendelkezésre a rendőrség, ha akkor nem, amikor valamely házban a házi Cerberus meg akar valakit ölni? Hát igazán abban merül ki mostanában a rendőrségnek a munkája, hogy mindenáron megakadályozzon valamely politikai demonstrációt? S egyébként hagyja terjedni a biúnt és erőszakot tetszése szerint s az emberek védjék meg magukat tetszésük, vagy képességük szerint?

A kérdést fölvetettük. Vajjon hogyan fog felelni rá a rendőrség? (t.)

NAPIREND: Naptár. Csütörtök, június 27.

Róm. kath.: László m. kir. -- Prot.: László király. -- Görög-orosz: június 14. Elizeus pr. -- Zsidó: Thamus 12. -- A nap két reggel 4 óra 5 perczkor, nyugszik este 8 órakor. -- A hold két délután 6 óra 50 perczkor, nyugszik éjjel 1 óra 50 perczkor.

A miniszterelnök mint belügyminiszter fogad a belügyminiszteriumban délután 5 órakor.

Az igazságügyminiszter fogad délelőtt 12 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órakor.

A kereskedelemügyi államtitkár fogad délelőtt 12-2 óráig.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

A Magyar Földhitelintézet zálogleveleinek kisorsolása délelőtt 10 órakor saját palotájában.

Japánkiállítás a Teréz-körút 7. szám alatt lévő földszinti termekben. Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen. -- Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10-2-ig.

Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum állattára 9-2-ig. -- Erzsébet Múzeum 9-4-ig. -- Földtani Múzeum 10-1-ig. -- Iparművészeti Múzeum 9-1-ig. -- Mezőgazdasági Múzeum 10-1-ig. -- Ráth Múzeum 10 óráig 1-ig. -- Ráth Múzeum 10-4-ig. -- Széchenyi Múzeum 10-12-ig. -- Tanszermúzeum 9-7-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3-7 óráig. -- Egyetemi Könyvtár 9-6-ig. -- Fővárosi Könyvtár 9-2-ig. -- Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9-12-ig és 6-8-ig. -- Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9-2-ig. -- Pedagógiai Könyvtár 9-7-ig. -- Statisztikai Könyvtár 10-1-ig.

Nyitvalevő képtárak: Vegyes kiállítás a Könyves Kálmán művészeti Szalonjában (Nagymező-utca 37-39.) Nyitva 9-7-ig. Belépődíj nincsen. -- Ernst Múzeum (Nagymező-utca 8.) Nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. -- A Művészeti kiállítás (Krisztof-tér 2.) Nyitva 10-6-ig. Belépődíj 1 korona. -- A Szépművészeti Múzeum régi képtára. Nyitva 10-2-ig.

Udvari ebéd a dán vendégek tiszteletére.

Bécsből jelentik: Schönbrunnban ma este udvari ebéd volt, amelyen *Raben-Levetzau* gróf dán rendkívüli követ, *Luttichau* dán udvari fővadászmester, *Grevenkop-Kastenskjöld* dán követ, *Berchtold* gróf külügyminiszter és az udvari főméltóságok vettek részt.

A bolgár király üdülése. Pöstyénből jelentik: Ferdinánd bolgár király tegnap vadászatot volt gróf Erdődy Imréné Galgócson. A király ma reggel misét hallgatott a fürdőkapornában, délután autóbá utat és a Rádium-hegy felé kocsikázott.

A német császár Svájcban. A német császár svájci látogatásának a programjáról a következőket jelentik Zürichből: Amikor a császár szeptember 3-án Baselbe megérkezik, a származékaul hivezényelt svájci tisztek azonnal rendelkezésére fogják magukat bocsátani. A császár még aznap este Zürichbe érkezik. A hadgyakorlatok második napján a tavon éjjeli ünnepélyt rendeznek a császár tiszteletére, aki azt egy külön gőzösről fogja nézni. A berni fensikón a program szerint utazást terveznek a Vangern alposi vasúttal és ha az időjárás kedvező lesz, a császár a Jungfrau vasúton is kirándul. A svájci szövetségtanács a Brünig-szoroson át tett utazás után Luzernben fog a császártól hivatalos elbucuzni. A program szerint a császár tehát csupán a Svájc német részét tekinti meg.

Csáky Albin arcképe a munkapárthban.

Most függesztették ki gróf Csáky Albinnak, a főrendiház elnökének, mint a munkapárt volt igazgatójának arcképét a Lloyd-Clubban, amelyet a kör rendelt meg és Glatzer Gyula festett. A kép egyik legbecsesebb művész alkotása annak az arcképesárnknak, amely a munkapárt nagytermében látható.

Szerbia vendégei. Belgrádból jelentik: Tegnap óta ott tartózkodik az egyiptomi kedive és herceg Achmed Fuad basa.

Gyász a bajor udvarnál. Münchenből jelentik: Rudolf herceg, a bajor Rupprecht hercegi pár harmadik fia ma meghalt.

Bilinski Boszniában. Mostarból jelentik:

Bilinski közös pénzügyminiszter délután fél 6 órakor ideérkezett. A földszített pályaudvaron Marcel kerületi előjáró, a papság, a tábornoki kar, a hivatalnoki kar, a községi képviselő, az egyházi és iskolai tanács tagjai, a vakuf-mearif kerületi bizottság tagjai és nagy számban egybegyűlt lakosság fogadták ünnepélyesen a minisztert. A bemutatások után a miniszter a Naranta-szállóba hajtatott, miközben a közönség lelkes zsviókiáltásokkal üdvözölte. Este 7 órakor *Bilinski* a Radobolje-forrás mellett megtekintette a vízvezetési műveket. A város zászlódszít öltötte.

Az életmentő önkéntes kitüntetés. Szabadkai jelentés szerint dr. *Bajai* Ernőnek, a 6. sz. utaszáslőaljbéli egyéves önkéntes vegyész-mérnöknek a király „emberéletnek saját élete kockáztatásával véghezvitt megmentése alkalmával tanúsított bátor magatartása elismeréséül” az ezüst érdemkeresztet adományozta. Dr. *Bajai*, aki uszobajnok, a mult nyáros báró *Collas* bajai vasuti állomásfőnök két leányvendégét, akik a bajai Dunaágban fürdtek, amikor is mindkettőjüket elsodorták a hullámok, továbbá a lányok segítségére siető *Öhler* Aladárt, aki szintén veszedelmebe jutott, kiszabadította a hullámok közül és így mindhármuk életét megmentette.

A hercegprimás nyaralása. Vaszary Kolos hercegprimás, aki pünkösdi óta Balatonfüredi vil-lájában nyaral, mint nekünk írják, kitünő egészségnek örvend. Az agg egyházfejedelem naponta hosszabb sétát tesz nyaralója parkjában, majd dolgozószobájába vonul és buzgón intézi az egyház fontosabb ügyeit. Társaságában ez idő szerint egyedül Berger Márk kanonok, udvari szertartásmester van, de ugy egyházmegyéje, mint az ország papsága köréből időnként számosan keresik fel a bitoros főpapot. Dr. Kohl Medárd püspök, aki jelenleg bérnkörutját végzi, egyházi funkcióinak befejezte után szintén Balatonfüredre megy hosszabb nyári pihenésre.

Egy Reinach báróné öngyilkossága. Londonban *Reinach* báróné született *Morgan-Hill* Diana a Regent-streeten lévő női klinika ablakából *leugrott és halálra zuzta magát*. A báróné, akinek Kanadában rengeteg kiterjedésű birtokai vannak s még csak 27 éves volt, gyógyíthatatlan betegsége miatt lett öngyilkossá. A londoni társaságban nagy szerepet játszott.

A londoni sztrájk. Londonból jelentik: Bár a dokkokban a helyzet még nem normális és a sztrájk egyre tart, a dolgozók száma mégis napról-napra növekszik. Számuk ma már 12.980 volt. 154 hajón folyik a munka, mindazonáltal még igen sok árumennyiség van a dokkokban felhalmozva.

A bécsi zsidókongresszus. Holnap kezdődik Bécsben a zsidó territorialisták nemzetközi kongresszusa. A három napra tervezett kongresszuson megjelennek az egész világ territorialista zsidó organizációi, melyeknek célja az, hogy a zsidóság számára Európán kívül nagy területeket vásárolva, önálló zsidó államokat alapítsanak. Résztvesz a kongresszuson *Zangwill* Izrael a híres angol költő is, aki egyik leglelkesebb vezére a territorialista zsidó mozgalomnak.

A német gazdák tanulmányutja. Érdekes vendégei voltak Szentest városnak. Huszonhárom németországi gazda tanulmányi kirándulást rendezett Magyarországon s kirándulásuk keretében meglátogatták Szentest és vidékét is, hogy a környéken elterülő nagyobb uradalmak gazdasági fejlődését megismerjék. A vendégek csak egy napig maradtak Szentesen, hogy aztán folytatva útjukat, tovább tanulmányozzák az ország gazdasági viszonyait. A német gazdákat ugy Szentesen, mint környéken folytatandó kirándulásukon dr. *Cicatricis* Lajos főispán kalauzolja, aki tiszteletükre bankettet rendezett. Hétfőn Árpádhalma rándultak ki a vendégek, ahol gróf *Berchtold* vendégei voltak. Majd Mágooson gróf *Károlyi* Imre Tibor-telepét tanulmányozták. Szentestől hajón Mindszentre mentek, ahol megtekintették a *Palaviciniek* uradalmát és a Kurcza-szivattyutelepet. Mindszentől Szegedre utaztak, ahonnan folytatják útjukat.

Vihar. Kiskunhalaról jelentik: Ma délelőtt óriási hőség volt. Delutáni 5 órától kezdve egy óráig keresztül záporos volt, mely az apró veteményekre jó hatást gyakorolt.

A tenorista és a felesége. Varsóban rémos családi tragédia történt. *Steinmann* Dániel, a varsói opera kiváló tenoristája tegnap este apósa házában a vacsoránál agyonlőtte feleségét s aztán föbelőtte önmagát. A tenorista családi élete már rég fel volt dülva. Az asszony sebe halálos. *Steinmann* meghalt.

Egy érdekes házasság. Érdekes esküvő volt vasárnap délben az Erzsébet rókus-templomban. Egy romantikus, szinte regénybe illő szorelmi történet végét jelezte a pap áldása. Egy fővárosi gyógyszerész gépirókissasszonyát, H. Erzikét vezette oltárhoz Ceilon kormányzója. A szép és fiatal menyasszonyt társnői mind elkísérték a templomba s ott volt a főnöke is, aki az egyik nász-nagy szerepét vállalta. A házasságkötésnek szinte hihetetlen, regényes előzményei a következők: Körülbelül három hónappal ezelőtt *Ceilon* kormányzója világkörútra indult. Átrándult Európába s az óvilág valamennyi nagyvárosát meglátogatta. Így került Budapestre is. Tíz nappal ezelőtt érkezett Magyarország fővárosába, amelynek szépségével alig tudott betelteni. Különösen a szép magyar leányokért lelkesedett. Alig huszonnégy órai itt tartózkodás után azonban reitendő főfájásról panaszkodott. A kínzó fájdalom ellen orvosságot akart vásárolni s automobiljával a főváros egyik legelőkelőbb patikája elé hajtatott. A látogatót maga a főnök fogadta s bevezette különszobájába, ahol néhány perczre magára hagyta, hogy személyesen teljesithesse kívánságát. Ez volt a végzete. A szomszéd szobából átkopogtak a gépek, ott dolgoztak a gyógyszerész női alkalmazottai. Kinyitotta az ajtót és kikémlelt. Egy gyönyörű gépirócleányt pillantott meg és régi recipe szerint, egy szempillantás alatt belészeretett. Néhány percz múlva visszatért a főnök, átadta a kormányzóknak az orvosságot s az előkelő vendég elrobgott gépkocsiján. Másnap reggel azonban a kormányzó újra megjelent a patikában s megint orvosságot kért. Az ötödik nap azonban még nagyobb meglepetés érte a gyógyszerész személyzetét: a kormányzó megkérte a gépirókissasszony kezét. A gyógyszerészről egyenesen az angol konzulátusra hajtatott. Mielőtt ugyanis megkérte volna a leányt, legitimálta magát a konzulátuson, ahonnan két urat magával hozott a gyógyszerészre, hogy hitelesítsék ott is kilétét. Amikor a kisasszonyt a főnök behívatta s a völegényjelölt kívánságát tolmácsolta (a kormányzó csak angolul, francziául és keveset németül beszélt) a leány meglepetésében alig tudott válaszolni. Valami olyasfélét robegett, hogy meg kell gondolnia, mert hiszen van egy állatorvos kérője is. Erre a kérő elmondotta, hogy holnap eljön a végleges válaszáért. Elmondotta még, hogy az esküvő napján százezer dollárt irat a nevére, hogy minden eshetőségre biztosítva legyen. Másnap megkapta a kormányzó az „igen” választ s két nap múlva házasságot kötött a leánnyal. A fiatal pár tegnap hagyta el a fővárost. Egyenesen hazautaznak Ceilonba.

Németországi grafikusok Budapesten. A budapesti Grafikus Művezetők Egyesülete két évvel ezelőtt tanulmányuton járt Németországban s az ott élvezett vendégszeretetért meghívta a Berliner Faktoren-Verein és a Berliner Typographische Gesellschaft-ot Budapestre. Ennek a meghívásnak tesz eleget a nevezett két előkelő egyesület folyó hó 26-án, amikor is mintegy 50 tagjával, akik Berlin legelsőrangú grafikai intézeteinek élén állanak, Budapestre tanulmányutat rendez. A vendéglátó Grafikus Művezetők Egyesülete a három napig itt időző vendégek részére igen szép programot állított össze, amely a szakmabeli látmivalékon kívül magába foglalja Budapest nevezetességeinek és szépségeinek megtekintését. Azonkívül június 29-én d. e. 9 órakor Gaul Károly igazgató a Technológiai Múzeumban előadást tart „Az ipari továbbképzésről”, fél 11 órakor pedig az Iparművészeti Múzeumot tekintik meg, ahol Csényi Károly igazgató fogja kalauzolni a vendégeket. Több ünnepi ebédet is ad a Grafikus Művezetők Egyesülete. Így a hivatalos ebéd június 27-én lesz a Gundel-féle nyári helyiségben, ugyanez este pedig vacsora a Fővárosi pavillonban, amelyet lampionos szerenád előz meg a városligeti tavon. Egyszóval a budapesti Grafikus Művezetők Egyesülete minden módon rajta lesz, hogy a berlini vendégek a legszebb emlékekkel távozzanak fővárosunkból.

Egy kapitány véres merénylete. Varsói jelentés szerint Gozarov, a pétervári ezred kapitánya merényletet követett el báró Brincken ezredparancsnok ellen. Gozarov revolverrel rálőtt az ezredparancsnokra és súlyosan megsebesítette, aztán saját halántékába lőtt és halálos sebet ejtett magán.

— A francia tengerész-sztrájk. A francia tengerészek sztrájkja egyre veszedelmesebb és aggasztóbb jellegűt ölt. A kormány azonnal felajánlotta választott bíróság útján az ellentétek elsimitását, mindegyik párt beválasztotta volna a bíróságba a maga emberét és a két delegált együttvéve megállapította volna a harmadik békebíró és ha nem tudnának megegyezni, a kormány nevezné ki a harmadikat. A tengerészek szindikátusa elfogadta az ajánlatot, de körülbelül oly értelmű kikötéssel, hogy ők a választott bíróság döntését csak akkor fogadják el, ha mindenben nekik ad igazat. Ezzel a kormány ajánlata nem ér semmit, mert ilyen feltétellel létrejött választott bíróság nem választott bíróság többé. De a hajótulajdonosok is visszautasították az ajánlatot azzal a megközelítéssel, hogy az ellenkezők az 1909-iki törvénnyel. A hajótulajdonosok egyszerűen elfelejtik, hogy a kormány kényszerhelyzetben van, mert nincs módjában a tengerészeket rákényszeríteni a delegátusválasztás megejtésére és hogy az ajánlott választott bíróság legalább az 1909-iki törvény szellemének megfelelő. A kormány most intézkedéseket fogantatott, hogy legalább a legfontosabb szolgálatot biztosítsa, a hidtengerészet matrózai közül négyeszetet a korszakai és algiri postaszolgálat ellátására rendelt kikötőkre az Ajaccióba, Tunisba, Algirba menő hajókon teljesítenek szolgálatot. Ezzel legalább biztosítva van a lisztnek és gabonának Afrikából való szállítása és el lesz hárítható a kenyérárak veszedelmes emelkedése.

Párisi jelentés szerint *Cherbourgban* tegnap a dokkmunkások általános sztrájkba léptek. A sztrájkolók főtartóztattak és fölborítottak minden fuvarosocsit. *Marseilleből* tegnap postagözösk elindultak Ajaccióba és Tunisba katonákkal.

— Vilmos császár aviatikus vendégei. Berliui jelentés szerint a bécs—berliui repülőverseny győztesét, *Hirth* Helmut mérnököt és utasát, *Schöller* hadnagyot a császár a negyedosztályu koronarendel tüntette ki és mind a két aviatikust tegnap reggelire hívta meg. Kivülök hivatalosak voltak a császár asztalához *Pierpont Morgan*, az amerikai milliárdos, aki a kieli regattanapon mindig vendége a császárnak, *Ballin*, a Hamburg—Amerika Line vezérigazgatója és a császár bankára, *Delbrück*. Reggelinél Vilmos császár érdeklődéssel kérdezősködött a két aviatikustól légi utjukról, élénken vitatkozott velük a különböző aeroplán-rendszernek egy és más előnyéről, majd így szólt *Hirth* Helmut aviatikushoz:

— Ha most még számerőre nézve Németország más államok mögött van az aviatika terén, *qualitative a német gépek és motorok legalább is egyenrangualak más államokéival*. Teljes mértékben tudatában vagyok az aviatika nagy jelentőségének s minden eszközzel istápolni fogom fejlődését.

— Sikkasztó bankszolgá. Drezdából jelentik: A drezdai bank főpénztárnál egy *Brunning* nevű bankszolgá 260.000 márka papírpénzt elűntetett és azután észrevétlenül eltávozott. A drezdai bank *Brunning* sikkasztására vonatkozólag a következőket teszi közzé: A délelőtti órákban ma mint rendesen, pénzt hoztak a birodalmi bankból. Az összeg kétmillió márkát tett ki aranyban, ezüstben és papírban. Ezt a két milliót 12 bankszolgá hozta. Miután a pénztáros ezeket az összegeket egyedül nem számolhatta meg, a bankszolgák számolták meg és mindegyikük a pénzt tartalmazó csomagra jelzést tett, amelynek alapján konstatalni lehetett, hogy a csomagban levő összeg utána van számolva és nem hiányzik belőle. A bankszolgák azután megszámlolt csomagokat átadták a pénztárosnak. Mikor a pénztáros az egész összeget átvette, 260.000 márka hiányt állapított meg. Azonnal megindították a vizsgálatot és kiderült, hogy *Brunning* bankszolgá hiányzik. *Brunning* a pénzzámlálás alkalmával észrevétlenül eltávozott.

— Leégett kanadai város. Kanadában tegnap óriási tüzvész volt. A Kvebeck közelében levő *Kiortini* város nagy részét a tűz teljesen elhamvasztotta. A katolikus templom, az iskola és a fél város leégett. Ezerkétszáz ember hajléktalan.

— Gyujtogatás. Nagytapolcsányról jelentik: Ürmény községben hat ház az összes melléképületekkel leégett gyujtogatás következtében. A kár nagy része nem volt biztosítva.

— Házasság. Székely Andor Martonvásárról eljegyezte *Hermann* Bisköt Biskérót.

Az „Egyetértés” olvasóihoz.

Julius elsejével negyvennyolczadik évfolyamának második felébe lép az Egyetértés, amely immár csaknem félszázados multtal jelenik meg olvasói előtt. Csaknem egy félszáz esztendő óta zászlóhordozója a magyar függetlenségi politikának s a hamisítatlan, megalkuvást nem tűró szabadelvűségnek. Hasábjairól szólott bujdosásából, száműzetéséből történelmünk legdicsőségeiből, ragyogó alakja: *Kossuth Lajos* az irott szó legsodálatosabb hatalmával népünkhöz s hasábjairól érintkezik népünkkel Magyarország egykori kormányzójának ragyogó nevű fia: *Kossuth Ferencz*, a függetlenségi politika illusztris vezére is. És csaknem egy félszázadon keresztül soha nem szünő elvűséggel volt szószólója az Egyetértés mindannak, ami a magyar nemzeti államot erősítheti, mindannak, ami függetlenségi törekvéseinket előbbre viheti, mindannak, ami a liberális törekvéseket és reformeszközöket győzelemre juttatja.

A küzdelmekből érdemeket nem vándikál magának az Egyetértés. Azt azonban nyugodt önérettel elmondhatja, hogy a tüzet állandóan ébren tartotta, s ha kihunyóban volt, élesztette népünk szívében a függetlenségi törekvések és vágyódások paraszát.

A negyvennyolczadik évfolyamát élő „Egyetértés” nagy.

JUBILEUMI EMLÉKALBUMMAL

Lép a magyar közönség elé

Ez az emlékalbum tükre lesz a mai irodalomnak és művészetnek. Mert benne lesz a világ ma élő minden művészenek és művésznőjének, írójának, festőjének, szobrászának, színpadi nagyságának arcképe, még pedig mindegyiknek autogrammos ajánlásával. Lesznek azonkívül az emlékalbumban színes műmellékletek és zeneműmellékletek a világ legnagyobb élő mestereitől. Olyan munka lesz ez, amely gazdagságban, művészi kivitelben párját ritkító. Ezzel az „Egyetértés” kárpótlást kíván nyújtani az „Egyetértés Vasárnapja” című melléklet elmaradásáért, olyan kárpótlást, amely az „Egyetértés” előfizetőit a legnagyobb mértékben fogja kielégíteni.

Az album bolti ára 60 korona.

A gyönyörű albumot összes előfizetőinknek teljesen ingyen küldjük.

Az album első lapján az illető előfizető neve lesz benyomtatva.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujítsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Az „Egyetértés” előfizetési ára

Egész évre	28 kor.	— fill.
Félévre	14	—
Negyedévre	7	—
Egy hónapra	2	40

— Egy kalandor élet vége. Egy szerencsétlen ember vetette le magát a Margit-körút 13-ik sz. ház második emeletéről s szörnyet halt. Levelet is hagyott hátra, amelyben elmondja, hogy gyógyíthatatlan betegsége üzte a halálba. Amikor beszállították a halottas házba, derült ki, hogy az öngyilkos *Weisz Márk* ékszerész. Egy kalandos élet mult el, utolsó jelenete játszódott le. *Weisz Márk* esztendő előtt pár évvel még ismert név volt a főváros éjjeli világában. Bár az ékszerész mesterséget tanulta ki, inkább megmaradt atyjának, *Weisz Dávid* cipőkereskedőnek üzletében mint segéd. *Weisz Dávid* üzleti összeköttetésben állott az artista világ csillagaival, s *Márk* fiát azzal bizta meg, hogy az orfeumi csillagoknál levő követeléseit hajtsa be. A fiu lassanként teljesen belemerült az éjjeli mulatságokba. Mivel az üzlet csakhamar érezni kezdte a fiu esztelen költségeit, az apa ugy határozott, hogy fia számára ékszerészüzletet rendez be. Nem sokára a *Kristóf-tér* 2. számú házban fényesen berendezett ékszerüzletet nyitott meg *Weisz Márk* neve alatt. Az üzlet kitünően ment, mert *Weisz Márk* felhasználva atyja üzletében szerzett összeköttetéseit, szállítója lett a fővárosi színésznőknek és artistanőknek. Az öreg *Weisz Dávid* 1901-ben meghalt s összes vagyonát két fia és két leánya között osztotta fel végrendeletében. *Weisz Márk* ekkor újabb pénzhez jutott s üzletét megnagyobbította, majd egy évvel később *Gelb Sándor* Margit nevű leányát feleségül vette. Tízezer koronát kapott hozományképen. *Weisz Márk* még a nászut megkezdése előtt felkereste egyik ékszerész barátját, *Weisz P. Vilmos* *Fürdő-utca*zi ékszerkereskedőt s felszólította, hogy bocsásson rendelkezésére néhány ezer korona áru ékszer, mert Oroszországban kitünő összeköttetése van s kilátása van arra, hogy jó üzleteket köthet. *Weisz P. Vilmos* mintegy tízezer korona értékű ékszer bocsájtott *Weisz Márk* rendelkezésére. A fiatal pár elutazott, de többé nem tért vissza. Néhány napi várakozás s a hitelezők türelmetlenkedése megérlette azt a gyanút, hogy *Weisz Márk* megszökött, magával vevé a bizományba kapott nagymennyiségű ékszer s hátra hagyva tetemes adósságait. A rendőrség megindította a vizsgálatot s először is felnyitotta az eltűnt kereskedő bezárt üzletét. Kiderült, hogy *Weisz Márk* teljesen kifosztotta saját üzletét s a temérdek hitelbe s bizományba kapott ékszerrel egyült Amerikába szökött. *Weisz Márk* fiatal felesége, ki mit sem tudott a bűnös üzelméről, gyanútlanul követte urát. Newyorkba minden akadály nélkül jutottak el. *Weisz Márk* itt gyémántkőszőrűlést tanult s később üzletet nyitott. Az üzlet jól ment, úgy hogy nyugodt megélhetésük biztosítva volt. Az évek folyamán az asszony két gyermekkel is megajándékozta férjét s boldogan éltek. Néhány évvel ezelőtt *Weisz* súlyosan megbetegedett hülés következtében s baján nem tudtak segíteni a newyorki orvosok, sőt később mindkét lábára megbénult. Közben tíz esztendő telt el s mivel a bünyefitő eljárás hatályának határideje lejárt, *Weisz Márk* elhatározta, hogy hazajön. A mult év novemberében telt le a kritikus idő s *Weisz Márk* már januárban Európában érkezett. Bécsben azonban betegsége annyira erőt vett rajta, hogy hosszabb időt volt kénytelen ott tölteni. Végül január végén Budapestre jött. Itt előbb a *Szent István-kórházban* ápolták, később pedig édes anyjának *Margit-körút* 3. szám alatti lakására költözött. Ugy látszik, hogy most megunta a rettenetes kórral való küzdelmet s kalandos életét egyetlen ugrással befejezte.

— Negyvenéves találkozó. Felkerem az egyetértés vezetésének főmunkáriumában 1872. évben érettségiztetett azon tanulóársaimat, kiknek ismeretlen tartózkodási helyük miatt értesítést nem küldhettem, hogy 40 éves találkozás céljából, július 3-án este 8 órakor Egerben, a Kaszinó-vendéglőben megjelenni s eljöveteiket velem közölni sziveskedjenek. *Busa* Ádám, főkapitányi tisztartó, Eger.

— Az utazó közönség érdekében felkéri a Vialgjárás r. t. menetjegyirodája (*Fürdő-utca* 1., bejárás a *Dorottya-utca* felől) t. ügyfeleit, hogy utiránytervezetek és költségvetések alapos kidőigóztatása céljából eziránti óhajaikat idejekorán közölni, jegymegrendeléseiket pedig azok alapos összeállítására céljából lehetőleg 24 órával megelőzőleg eszközölni sziveskedjenek. Az iroda bármely utazást illetőleg, készséggel és teljesen dímentesen áll az utazó közönség rendelkezésére. (Telefon 152—52.)

— Végzetes tévedés a gyógyszerárban. Megrendítő tévedésnek esett áldozatul Debreczenben egy hét hónapos kis leány, Vajna Károly kereskedő Juliska nevű gyermeke. A leányka a múlt héten megbetegedett és orvosra, dr. Balkányi Ede tiszteletbeli rendőrorvos köhögés elleni gyógyvizet rendelt neki. A receptet a gyermek édesanyja odaadta a cselédleánynak, hogy csináltassa azt meg Sággy Ferencz „A naphoz” címzett gyógyszerárban. A cseléd elvitte a rendelést a patikába, ahol Papp Gyula gyógyszerészsegédnek adta át. Papp, akinek sok dolga volt, azt mondta a leánynak, hogy jöjjön egy óra múlva az orvosságért. Mikor a cseléd a mondott idő múlva visszajött, a gyógyszerészsegéd megkérdezte:

— Hajnaléktől jött? ... A leány, aki, úgy látszik, nem értette jól a nevet, igennel felelt. A segéd ekkor egy skatulyában porokat adott át a leánynak. A kis dobozban félgrammos aszpirinek és három milligrammos morfumporok voltak, melyeket dr. Hajnal Dezső orvos rendelt beteg édes atyjának. A leány, aki a Hajnal-nevet Vajának értette, hazavitte a morfiumos orvosságot és Vajnáné ebből adott be egy port beteg gyermekének. A kis leány hirtelen rosszul lett, mire anyja felvitte dr. Balkányihoz. Az orvos ijedten kérdezte:

— Mi történt?

— Beadtam neki egy port, — felelte az anya — a mit a doktor ur rendelt.

— Micsoda port? Hiszen én semmiféle port nem rendeltem! — Az asszony hazaszaladt és elvitte az orvosnak a porokat. Ekkor derült ki a tévedés. Az orvos gyomormosást rendelt el, de a gyermek már nem lehetett segíteni. A kis Vajna Juliska morfiummérgezésben meghalt. Az orvos azonnal jelentést tett az esetről a hatóságnak, és az ügyészség elrendelte a kis gyermek holttestének felboncolását. A boncolás szintén morfiummérgezését konstatait. A vizsgálóbíró kihallgatta Sággy Ferencz gyógyszerészt és Papp Gyula gyógyszerészsegédet. A gyógyszerészsegéd elmondotta, hogy ő megkérdezte a cselédöt, hogy melyik orvosságért jött és valószínűleg a Hajnal és a Vajna név fonetikus hasonlósága okozta a végzetes tévedést. Az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés miatt folytatja az eljárást a gyógyszerész és segédje ellen.

— A londoni Alexandra-nap. Londoni jelentés szerint ma tartották ott az első virágnapot. György király és Alexandra királyné bevonulásának évfordulóján rendezik jótékonycélra és elnvezették a virágnapot Alexandra-napnak, a befolyó jövedelmet pedig a királynéhoz juttatják, hogy fordítsa jótékonycélra. A mai virágnap csupán főpróba volt és ha bevállik, a jövő évtől kezdve ezen a napon az egyesült angol királyság minden városában megünneplik Alexandra-napját. Reggel öt óráról kezdve késő estig London utcáin virágot árul a társadalom minden rétegbeli asszonya, herczegnők és munkások egyaránt. Az Alexandra-naptól a rendező bizottság a jótékony cél számára igen nagy jövedelmet vár.

— A csikágói emberhus-gyár. Emlékezetes még az a botrány, melyet Upton Sinclair-nek, a híres amerikai írónak és agitátornak a huströzt büneiről írott könyve egész Amerikában előidézett. Nemrég ismét egy könyv jelent meg a chicagói huströsztről. Haare író a könyv szerzője, aki nemcsak Upton Sinclair vádjait teszi magáévá, hanem még súlyosabb bűnökkel vádolja meg a huströparosokat. A washingtoni kamara erre bizottságot küldött ki az amerikai nagy mézarszékek és huströhereskedések megvizsgálására. A bizottság most folytatja a vizsgálatot, de eddig is hajmeresztő eredményeket hozott napvilágra. Kiderült többek között, hogy a huströparosok óriási méhelysiben a szerncsélenül járt munkások belkerülnek a huströparosok forró medencéjébe, amely az ő huströparosok „feldolgozza”. A különböző huströparosok a leg-egészségtelenebb anyagokból készülnek és drága áron kerülnek a közönség elé. A bizottság a vizsgálat eredményéről azonnal jelentést fog tenni a kamarának.

— A pestis. Newyorki jelentés szerint Porto Rico szigetén járványosan lépett fel a gümöspesztis. Eleinte a vidéki ültetvényeken terjedt, mikor pedig a megrémült nép a városokba menekült, megfertőzte San Juant, Mayaguezt, sőt most már a sziget déli partvidékén is föllépett a pestis.

— Sötétség a fővárosban. Ma éjjel feltizenkét órakor hirtelen kialudtak a Magyar Villamossági r.-t. körzetébe tartozó villanylámpák. Különösen nagy zavart okozott a hirtelen sötétség a nyilvános mulatóhelyeken és a kávéházakban. A Teréz-köruti, az Andrassy-uti, az Erzsébet-köruti kávéházak jó részében egy fél óránál tovább nem volt világítás. Egy órai munka után tudták csak mindenütt helyreállítani a rendet. A baj okát nem tudták megállapítani s így új áramfejlesztő gép igénybevételel voltak kénytelenek az áramszolgáltatást tovább folytatni.

— A házmeester és a fia. Hatalmas botrányt rendezett az elmúlt éjjel a Szövetség-utca 43-ik számú házban a házmeester és a fia. Takács Lajos házmeester és a 20 esztendő Lajos nevű fia már évek óta zsarnokoskodnak a házban, a háziur mindig nekik ad igazat, nem törődik a lakókkal. Ebben a házban van Balázs Lajosnak fehéreművészeti tanulója. Fialat, szép lányok dolgoznak ott, akik nagyon tetszettek a házmeesterfiúnak. Balázs Lajos ezért rászólt a házmeesterfiura, hogy hagyja a lányokat dolgozni. Ezért a fiatal Takács Lajos boszút esküdtött Balázs ellen. A fiu tegnap éjjel alaposan felöntött a garatra, azután felrohant a harmadik emeletre Balázs lakása elé és döngögni kezdte az ajtót. Mind a két kezében hatalmas konyhakést szorongatott. A lakat engedett és már nyitott is az ajtó a dühös, megvadult ember előtt, amikor az utolsó pillanatban Balázs az ajtót butorokkal eltorlaszolta. A vadul hadonászó Takács kifáradt, a kezét is összevágta valahogy a késétől és tovább állott. Balázs Lajos ekkor lement a lakásból, hogy rendőrt hívjon segítségül. Lenn, az utcán találkozott is egy penderrel, azt megkérte, legyen segítségére. A rendőr azonban a főkapitányságra utasította a megrejtett embert. A főkapitányságon szolgálatot teljesítő kapitánytól kért segítséget Balázs. A kapitány röviden válaszolt:

— Sajnálom, nem állhatunk ilyen esetekben a rendelkezésükre.

És a szegény embernek egyedül kellett viszsza mennie abba a házba, ahol két ember kifent késekkel várt reá.

— Orosz kémek Berlinben. Berlini jelentés szerint Kosztevics orosz százados kémkedése ügyében ma újabb letartóztatás történt. A rendőrség ugyanis letartóztatta Nikolszkin volt orosz főhadnagyot, egy érezárgyárnak levelezőjét, aki Kosztevicssel összeköttetésben volt.

— Nyári ünnepély. Szombaton, Péter Pál napján fog lezajlani az nyári ünnepély, melyet a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete segélypénztára és üdülőtelepe javára a Népligetben rendez. Lesz ottan szépségverseny, képviselőválasztás, csokorárverés, díjtekvés, próbaházasság, virágposta -s reggelig tartó tánc. Ez a kiváló program és a KAOE mulatásainak hagyományos jó hírneve teszi érthetővé azt a nagy érdeklődést, amely ezen ünnepély iránt megnyilvánul. Jegyek kaphatók az egyesület irodájában (VI., Andrassy-ut 67.) és a mulatság színhelyén.

— A tüzerhadnagy és csendőr afférja. Hétfőről keddre viradó éjjel Abbáziában katonatisztek és kereskedők hajnalig mulatoztak. A társaság reggel három órakor zajongva vonult végig a főuton, mire Roleder csendőr csendre intette őket. A zajongók sorából kilépett Rovnikar Sándor tüzerhadnagy, dühösen kardot rántott és a csendőrre támadt, aki megijedt és nem védekezett. A hadnagy erre felszóllította a csendőrt, hogy kövesse őt a csendőrkaszárnyába. Roleder követte a hadnagyot. A kaszárnyában aztán konstataiták, hogy a kivont karddal hadonászó hadnagy ittas. Fogva tartották és telefonon jelentést tettek a trieszti hadtestparancsnokságnak, ahonnan tegnap egy hadbíró ment el a vizsgálat czéljából.

— Jegesmedvék. A Schröder-féle jegesmedvék, 20 óriási pompásan idomított állat a czirkusz június 1. műsorának vonzerejét képezték. Minden előadásnál telt ház gyönyörködött az idomítás ezen csodájában, amely most már csak néhány napig látható. Ugyancsak néhány napig láthatók még a japán művészek, a Riogoku-család, Albas, az utánozhatatlan grótsodronyművész és velük együtt a pompásan sikerült június 1. műsor. A czirkusz feláru család előadásának látogatóitól e hó 27-én, csütörtökön d. u. bucsuzik a június 1. műsor, mely feláru előadásán többet nem látható. Csütörtök délutáni feláru előadásán fellép Budapest kedvence, Janosi is teljesen új műsorral, valamint a kiváló humoristák, a Fratellini testvérek és Bob-O-Connor augusztijával, Cecóval.

— Merénylet az utcán. Zomborból jelentik: Komlósi József 18 éves szobafestősegéd, ma az utcán megleste Tucakovics Józsefet, régi haragosát és őt orozva leszúrta. Tucakovicsot súlyos sebével a városi kórházba szállították. A merénylet a rendőrség letartóztatta.

— Tüzek. Újpesten a Vas-utca 3. szám alatt kigyuladt Lázár József fűszerüzlete, amely nagy részben leégett. — A Maglódi-ut 25. szám alatt levő Haggenmacher-féle sörgyár udvarán egy deszkából épült asztal-smáthely kigyuladt, de mire a tüzoltók odaértek, a tüzet a gyári alkalmazottak eloltották.

— A megvasalt völegény. Igazán amerikai izü házasság folyt le a napokban a New-Jersey államban fekvő Passaic városban és mint az amerikai lapok tudósításából látjuk: úgy a völegény, mint a menyasszony magyar volt. A nem mindennapi házasságról az egyik amerikai lap a következőket írja: Karvai József meg akart szökni a házasság elől és körülbelül egy mérföldnyi területen szaladt a legforgalmasabb utcákon keresztül, hogy az utána szaladó rendőr elől menekülhessen. A rendőr kétszer utána lőtt a menekülő után, de a lövések nem találtak és a fiatal ember tovább szaladt. A nagy futás után összeesett és így került a rendőr kezébe. A rendőr vaskarpereczet rakott a völegény csuklóira és visszavitte a Szent József-templomba, hogy nőül vegye Vattás Máriát. A szertartást egy lelkes czelebrálta s a völegény az egyházi szertartás alatt viselte az aczélkarpereczeit. A völegény ellen azon vádat emelte a menyasszony, hogy házasságot ígérve, elesábitotta őt Karvai, de az ígétét nem tartotta be. A házassági ígét megzegése miatt letartóztatták a völegényt, aki megszökött akkor, midőn a templomba kellett volna menni. A házassági szertartás után az új pár megcsókolta egymást és láthatólag boldogan hagyták el a templomot.

— Veszett bika. Hajduböszörményből jelentik: A város határában egy veszett kutya megharapott egy bikát, mire a bikán is kitért a veszettség. A dühödő bikát csak nehezen sikerült megölni. Szabó Dániel városi hatósági mézszáros segédjével, Főlegyházi Imrével felbontozta a bikát és e művelet közben mindketten a kezükön megsérültek. A hatósági orvos tanácsára mind a ketten azonnal felutaztak Budapestre a Pasteur-intézetbe. A legelőt tíz napra zár alá tették, a megölt bikát pedig fertőtlenítették és elásták.

— Mikor a rendőr elmebajos. Nagyváradról jelentik: Dienes Imre nagyvárad rendőrszem erőszakkal becépelte a múlt éjszaka az őrszobába Fonce Nagy József pinézert és amíg ott Vörös Károly napos rendőr az esetet az inspekcziós könyvet beírta, addig Dienes hirtelen kardot rántott és összevagdalta a pinézert. A rendőrt letartóztatták. Éjjel azután egy revolverrel öngyilkossági kísérletet követett el, azonban a golyó megakadt a notesz fedelében, a fegyvert pedig elvették tőle. Kiderült, hogy az esetet megelőzően sokat ivott Dienes, a tisztiorvost pedig megállapította, hogy közveszélyes elmebeteg, amiért a tébolydába szállították.

— Meglincselt néger szakácsnő. Newyorkból rémes népitéletet jelentenek. Cordelayban a fehér nép a börtönből kihurcolt egy néger asszonyt, a szószeres értelmében darabokra tépte s véres holttestét máglyán elégette. A néger nő szakácsnője volt Cordelay város elhunyt polgármestere özvegyének s egy izben asszonyával az elsőszett étel miatt összeveszett. A szerencsén szakácsnő konyhával leszurta urnóját, a holttestet pedig földarabolta. Mikor letartóztatták, a nép meg akarta lincselni, de a rendőrök kiszabadították. Ugy volt, hogy tegnap vizik a gyilkos szakácsnőt a szmíthvillei törvényszékre, de előzetesen a megölt polgármesterné rokonainak vezetésével a fehérek berontották a tömlőcsebe s végrehajtották a szerencsén asszonyon a népitéletet.

— Életuntak. A Nyár-utca 7. szám alatt levő Hungária-fürdőben ma délben öngyilkos lett egy huszonöt-harmincz év körüli, jól öltözött férfi. Az asztalon egy czedulát hagyott, amelyre csak ennyit írt: Krausz Ede kereskedő, Gyöngyös. Mellőelítte magát, súlyosan sérült, a mentők a Rókus-kórházba vitték. — Karczag Géza közveszélyes Sántán-utca 15. számú lakásán borotvával a balkezén felvágta az ereit. Súlyos sérülésekkel a Rókus-kórházba vitték.

— Halalozás. Győri Ignác, a nagyszabéban polgári fiúiskola igazgatója, az ottani magyar társadalom egyik lelkes tagja, 49 éves korában Nagyszabéban meghalt.

Göbl György kopagyáros, Abauj vármegye törvényhatósági bizottságának tagja Mecezenzében meghalt. Huzó István, Arad város legtipikusabb és legnépszerűbb polgára, a függetlenségi párt leglelkesebb tagja 65 éves korában meghalt.

Erdöss Simon, gör. kath. lelkes, 77 éves korában, Avaszfalun meghalt.

Lőrincz Lajos hajdusozóldó református tanító, 46 éves korában elhunyt. A meghaldogult azelőtt ferenczrendi szerzetes volt.

Csák Emil, református kovácskészesi lelkipásztor, clete 47-ik évében jobblétre szenderült.

Milész Béla, tiszafüredi nygy. református tanító 68 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt.

Pozonyból jelentik: Ma meghalt ott Jelentsik Vince nyugalmazott gyalogsági tábornok 81 éves korában. Az elhunyt elnöke volt a honvédfőtörvényszéknek, később a pozsonyi negyedik honvédkerület parancsnok lett és 1896-ban nyugalomba vonult. Jelentsik 1848-ban a szabadságharcban a honvédek sorában küzdött.

x Foder-féle vivóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank mai munkanyitási óráiban a nyaraló- és utazókörzö-
get érdeklő időszerű közleményt tesz közzé.

**Yes
Porcellán
Pouder**

a világ legjobb pudere. Mindenütt
kapható. 3 és 5 korona.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Kalandozások egy szoborról.** Egyik budapesti könyvkiadó híradása folytán ma több lapban kalandozások jelentek meg a szegedi Széchenyi-szoborról. A szobrot Stróbl Alajos készíti és a minta annak idején, mint ismeretes, mindenkinek nagyon tetszett. A híradás szerint a művész a szobrot Olaszországba küldte ki formabiztosítást végett. A minta azonban, úgy látszik, kontár kezébe került és Stróbl nagybecsű műve helyett egy rossz szobor készült el. Széchenyinek nem hasonlít és annyi hiba van rajta, hogy föllátni nem lehet. Most összehívták a Széchenyi-bizottságot, amely határozni fog arról, hogy mit csináljanak a szoborral. A kalandozó hírek szemben Stróbl Alajos a nála érdeklődőknek kijelentette, hogy a hírből egyetlen szó sem igaz és valószínűleg csak valami kávéházi fecsegés félreértése folytán került komoly formában a lapokba. A szobor külföldön is már ványból készült és Stróbl budapesti műtermében faragták, így tehát öntési hibáról beszélni sem lehet. A szobor — mint értesülünk — már készen is van, legközelebb Szegedre is szállítják, ahol ősszel fogják leleplezni. — Szegedről jelentik: A Széchenyi-szoborról egy szegedi műépítész nyomán azt írták a lapok, hogy Stróbl alkotását kontár olasz munkások rosszul faragták ki. Ma megjelent Szegeden Uitz Gyula budapesti szobrász és kijelentette, hogy a szobrot ő faragta Stróbl műtermében és július 1-én azt Szegedre fogják szállítani. Akkor fogják megállapítani, hogy a szobor hasonlít-e Stróbl mintájához.

(*) **Vendégzereplés.** Stella Gyula, a Víg-színház művésze és Aradi Aranka, a jeles primadonna, három estén át vendégzerepeltek Léván. A vendégművészeket a közönség zajos óvációkban ünnepelte.

(*) **Tóth Imre szerződése.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Tóth Imrénnek, a Nemzeti Színház igazgatójának szerződését az 1917. évi június végéig meghosszabbította.

(*) **A Lipótvárosi Kaszinó a magyar dalosoknak.** A Lipótvárosi Kaszinó igazgató-választmánya legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az ideai budapesti országos dalosverseny alkalmából művészi emléktárgyat ajánl fel a versenyző magyar dalosok számára. Dr. Ballay Lajos miniszteri tanácsos, a kaszinó elnöke, a remekmű jutalomtárgyat, mely egy ezüst babékoszorúval áttint ezüst lantot ábrázol, már elküldte dr. Bárczy István polgármesternek, az Országos Dalosverseny elnökének.

(*) **Filharmóniai hangverseny az állatkertben.** Az állatkertet vezető dr. Márkus Jenő tanácsos elhatározta, hogy hetenként kétszer és pedig kedden és pénteken este nagy filharmóniai hangversenyt fog rendezni az állatkertben az ott üdülő közönség szórakoztatására. Ily alkalommal a zenekart tetemesen megnagyítják és a belépődíjat 20 fillérről 40 fillérré emelik fel. Az első filharmó-

nai hangverseny e hó 28-án, pénteken lesz, amely alkalommal a zenekar Wagner-estélyt rendez.

(*) **A Nemzeti Muzéumból.** A Nemzeti Muzéum Országos Széchenyi Könyvtárának nyomtatványi osztályában a revízió, a szak- és cédulakatalógusi munkák teljes befejezést nyertek. A revízió eredménye szerint a nyomtatványi osztály könyvtárában 273.140 kötet és körülbelül 210.000 apró nyomtatvány. A kéziratanyagot újabb ajándékaikkal gyarapították Csanády Györgyné, Muraközy Ilona, Róth Lajos és gróf Teleky Sándorné. A szerzett anyagban a zenei gyűjtemény nyert értékes szaporodást Liszt Ferenczt öt sajátkezű kéziratban s egy levelében, valamint Rózsavölgyi Márk négy ismeretlen művében.

(*) **Az Iparművészeti Társulat kiállításai.** Az Iparművészeti Társulat kiállítási bizottsága a kiállítási programba három igen érdekes kiállítás rendezését vette be. Az egyik az üzleti grafikai kiállítás, a másik egy műkedvelői kiállítás, a harmadik pedig egy színházművészeti kiállítás rendezésének tervezete. Az elsőnek célja, hogy az iparművészetnek a kereskedelemben való szerepét szemléltesse, elsősorban az üzleti grafia művészi színvonalának emelése útján. Ezt a kiállítást a folyó év őszén szándékozik rendezni. A műkedvelői kiállítás célja az, hogy a nagyközönség és a műkedvelők izlésére irányító és nemesítő befolyást gyakoroljon és ezzel együtt a művészetek szeretetére és becsülésére nevelje a közönséget. Ennek a kiállításnak a rendezését a jövő év tavaszára tervezik. A színházművészeti kiállítást csak az 1914-ik évben fogják rendezni. A társulat már most szerényen munkálkodik a kiállítások anyagának összehordásán.

(*) **A Nemzeti Zenede választmánya** ma délután gróf Zichy Géza elnöklésével ülést tartott, melynek egyetlen tárgya Vajdafi Frigyes halálával megüresedett titkári állás betöltése volt. Gróf Zichy Géza indítványára a választmánya egyhanguan Kern Aurél zeneirót választotta meg a tisztségre.

(*) **A nagybányai képművelés.** A nagybányai orsz. képművelés, mely ez év július 15-én nyílik meg gróf Zichy János kultuszminiszter jelenlétében, páratlanul imponánsnak ígérkezik. A kiállításon mindazok a mesterek képviselve lesznek, akik a nagybányai festőkolóniával annak fennállása óta bármilyen zsszeköttetésben állottak. Így több képet állított ki Hollósy Simon mester is, aki a festőiskolát ezélt 17 évvel Thorma János és Réti István társaságában alapította. A kiállításnak melyre már ezideig is 700 képet jelentettek be a legnevesebb festőművészek, egyik főérdeklődése lesz, hogy rektrospektíve mutassa be a nagyhírű és nagy sikereket aratott festőkolóniának múltját, fejlődését és megzmosódását.

(*) **Színházak hírei.** A Víg-színházban holnapután, pénteken, a „Mindenütt jó...“ Gavault Paul énekes bohóza kerül színre, ebben a szezonban utolszor. Előzőleg bemutatják Burekhardt Max „Clo méltósága“ (Comtesse Clo) című egyfelvonásos vígjátékát. Holnap, csütörtökön, valamint szombaton és vasárnap a „Tótó“ és a „Golyó“ című bohózatokat adják. A vasárnapi előadás után a hagyományos záporpróba fogja lefejezni a szezon.

A Király Színházban Fedák Sári holnap, csütörtökön lép föl utoljára a nyári szünet előtt. A „János vitéz“-t foja eljászani bucsuzól. Mellette Harmath Ilona, Soós Margit, Németh, Tóth, Császár és Csizsérné játszanak a többi főszerepet. A Király Színházban ezen az előadáson kívül még kétszer játszanak és pedig pénteken és szombaton. Mindkét alkalommal Báron Rezső operettjé, a „Csókoszatórium“ kerül színre. Ennek pénteken lesz az első jubileuma, a 25-ik előadása.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Fraknoi Vilmos felolvasása.** Fraknoi Vilmos püspök a Muzéumok és Könyvtárak országos főfelügyelője ma este 8 órakor felolvasást tartott a Magyar Nemzeti Muzéumban „Személyes megfigyeléseim egy amerikai közönyvtárban“ címen. Az estélyen a magyar politikai és tudományos világ kitünőségei teljes számban jelentek meg. Fraknoi Vilmos püspök nagyérdéki előadásában ismertette az amerikai közönyvtárakat, a tudományos gyűjteményeket, a könyvtárak szervezetét, valamint a kulturára való áldásos hatásukat. Felolvasása végén, amelyet zajos taps és éljenzés kísért, felkérte Berzeviczy Albertet, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét, hogy mutassa be azt a két Korvin-kódexet, amelyet egy olasz régiséggyűjtő megszerzését végett ajánlott fel a Magyar Nemzeti Muzéumnak. Berzeviczy Albert elfogadta a felolvasó szöveget, ismertette a kódexeket, amelyeknek megszerzésére széleskörű társadalmi mozgalom megindítását tartja szükségesnek, miután a két remekmű megvételi ára a Nemzeti Muzéum dotációjából nem fedezhető. Berzeviczy a kódex gyönyörű rajzait vetített képekben is bemutatta. Az egybegyűlt előkelőségek élénk helyesléssel fogadták Berzeviczy ajánlatát. Felolvasás után Fraknoi püspök a Nemzeti Muzéum előcsarnokában fényesen megvendégelte az előkelő társaságot.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Magyar aviatikus sikere.** A rákosi repülőtéren sikerült és érdekes repülést végzett Tóth József fiatal magyar aviatikus. Tegnap egész délután várta a kedvező időt, de hiába, mert az erős szél nem akart alább hagyni. Beesteledett már s a közönség is oszlakozni kezdett, mikor a pilóta elhatározta, hogy a heves szélben repülni fog. Hiába volt minden ellenvetés, a gépet kivitték a térre és Tóth József elindult vele fél 9 óra után teljes sötétségben, 8—10 méteres szélben, befelhőzött ég alatt. A karsu gép csakhamar a légbe röppent; izgató látvány volt, mikor az erős szélrohamok jobbra-balra döntötték a gépet és az ügyes gosirozás is alig tudta megmenteni. A tér végén — a legveszélyesebb helyen — a horpadások fölött eltűnt Tóth József gépével és a motor zengő zenéje sem hallatszott már. A közönségnek megfagyott a vér és biciklikláákat küldtek a gép után. De alig indultak el, Tóth József már jött vissza épével szél ellen és remekül siklözva leszállt a téren. A közönség lélegzet-visszafojtva, megdermedten várta s mikor leszállt a gépről, harsány éljen-riadallal fogadták és bájós kiáltykák hirtelen szedett mezei vadvirág-csokrokkal halmozták el a vakmerő fiút. Az erős hátszéiben igazán istenkísértés volt 30—40 méter magasan megtenni az esti utat. Holnap leszerelik a gépet és vasuton Szegedre szállítják. A tegnapi repülés után biztos siker van kilátásban a nagy magyar város közönségének gyönyörködtetésére.

© **Az osztrák légiflotta.** Bécsből jelentik: Az osztrák légi flotta megteremtésére tegnap alakult meg a nagy központi bizottság. A gyűlésen többek közt megjelentek Heynold és Georgi miniszterek, a helytartó és számos képviselő. Elnökké Fürstenberg Egon herceget, alelnökké dr. Sylvester képviselőházi elnököt és Neumayer polgármestert választották. Heynold miniszter a kormány nevében üdvözölte az egybegyűlteket és bejelentette, hogy vele együtt a kormány valamennyi tagja belép a bizottságba, minthogy meg vannak győződve arról, hogy az állam érdekében álló vállalkozásról van szó.

© **A léghajókák jövője?** A londoni „Daily Mail“ minapi száma cikket közölt a német katonai léghajózás fejlődéséről és azzal ijesztgette az angolokat, hogy egy szép napon majd a német léghajóflotta megjelenik az angol hadikikötő fölött és tönkre bombázza. A cikkek tendenciája az volt, hogy Angliának katonai repülőgépeken kívül léghajókat is kellene szereznie. Az említett lap most folytatja akcióját és mai számában nyilatkozatokat közöl a német léghajóflotta megteremtőitől, Parcevall és Gross őrnagyoktól. Mind a ketten úgy vélekednek, hogy a jövő a léghajókák lesz, nem pedig a repülőgépeké, mert a katonai szolgálásban az aeroplánok megbízhatatlanok és csak három óráig maradhatnak a levegőben.

© **Repülőversenyek a vidéken.** Vidéki repülőversenyek rendezése céljából a Magyar Géprepülő Szövetsége gróf Zichy Béla Rezső elnöklésével tartott legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy egy a m. kir. belügyminiszter, mint az egyes törvényhatóságokhoz átiratot intéz, amely szerint egy a vidéki repülőversenyekre, mint a különböző látványos repülésekre engedélyt ezentul csakis a Magyar Géprepülő Szövetsége kapjon. A szövetség egyben elhatározta azt is, hogy pilóta tagjai érdekeinek megvédése céljából azokkal a vállalkozókkal, akik látványos repülések finanszírozását magukra vállalják, a tárgyalásokat maga fogja lebonyolítani, mert ismételt fordultak elő esetek, hogy a vállalkozók nem teljesítették szerződéses kötelezettségeiket és a pilóták még az előre kikötött ugyancsak szerény felszállási díjakat sem kapták meg. Az illetékes tényezők a szövetségnek ezeket a törekvéseit, amelyek a magyar aviatika egységes fejlesztésére irányulnak, örömmel fogadják, mert a referens ügyosztályokban ugyancsak most foglalkoznak bizonyos levegőjogi kérdések szabályozásával.

A legmakacsabb

köhögés és rekedtség is megszűnik, a gyomor és bél zavarai gyorsan enyhülnek, ha

Szaploneai Korona Gyógyvizet

használ. Főraktár: BRÁZAY KÁLMÁN ögnéj
Baross-utca 43. szám.

Ékszer, ezüst, óra,

Iparművészeti műjónások, egyházi művek gyári áron beszereshetők
Szerzés és Sárja János os. és ktr. műv. szállítónál
müötöz Budapest, IV., Kilyó-tér 5., Kolozsvár, Mátyás király-tér 13

Divatós óra-karperce:
14 kar. finom arany K 110.—
14 kar. borszikkal 98.—
Ezüst, borszikkal 10.—
Acél, 14.—
Eredeti szabott gyári árk. Szabad megtekintés, vételkötés nélkül. Képes árjegyzék ingyen

Értékesítő. — Vidékre választókat készséggel küldök

FŐVÁROS

Elherdált milliók.

Harminczhárom bizottsági tag „közgyűlése”.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 26.

A főváros tanácsa a törvényhatósági bizottság mai közgyűlésén felháborító módon, férlételelével minden jog- és igazságérzetnek és arczulesapásával a főváros érdekének: jól szervezett és kitünően fegyelmzett józsefvárosi bizottsági tagok segítségével keresztülhajtotta azt a javaslatát, mely az utcai nyilvános illemhelyek bérletét hoszu 40 esztendőre pótom bérösszeg ellenében az eddigi vállalkozóknak Beitz Vilmosnak és László Ferencnek engedte át. A májusi szünet előtti utolsó előtti közgyűlésen, kánikuiai melegben; este fél kilencz órakor, mind össze 33 bizottsági tag jelenlétében szavaztak a tanácsai javaslat fölött, mely azzal az eredménnyel járt, hogy 21 bizottsági tag a javaslat mellett, 13 bizottsági tag pedig ellene szavazott. A javaslat mellett szavazó 21 bizottsági tag közül 18 józsefvárosi mandatárius csoportosult, ami kétségtelenül a mellett bizonyít, hogy ez a tanácsai javaslat a józsefvárosiaknak nagyon a szívében fekiadt. Eltekintve most már attól, hogy egy ily sok milliós és évtizedekre kiható üzletet 33 bizottsági tag részvétele mellett eldönteni nem szabad: a leghatározottabban kifogásolható az a körülmény is, hogy a tanácsnak a közgyűlési teremben jelenlévő 11 tagja mind egy szál a javaslat mellett szavazott, úgy hogy végeredményben a javaslat 32 szavattal ment keresztül 12 szavazat ellenében.

A vád és a jogos szemrehányás a főváros érdekeinek lábbaltiprásáért egyaránt éri azokat, akik a közgyűlésen jelen voltak, de a javaslat ellen állást nem foglaltak és azokat is, akik különféle ürügyek alatt, de mindenesetre kényelmi szempontokból elmenekültek a késő elhúzó közgyűlés elől. Pedig annak a kevés számú társaságnak, mely e kérdés tárgyalásánál még jelen volt: igen meggyőző és okos érvekkel halmozott beszédet mondott dr. Bródy Ernő, aki kiméletlenül megmondotta azt, amit már mi is megirtunk: hogy ennek a javaslatnak sürgős tárgyalása semmivel sem indokolható. A javaslat keresztülhajtása — Bródy szerint is — csak a két vállalkozónak fontos magánérdeke, de nem közérdek. Meg is kérdezte Bródy a tanácsot: „miért sürgős és szükséges az új bérleti szerződést már most megkötni, amikor a most folyó szerződés csak évek, illetve évtizedek múlva (az egyik vállalkozóval 1917-ben, a másikkal 1935-ben) fog lejárni? És miért nem irt ki a tanács nyilvános pályázatot? Miért privilegizálja az eddigi két vállalkozót?” Mindezt megkérdezte Bródy Ernő, de választ a kérdéseire nem kapott. Hasonló értelemben szólalt fel dr. Baránszky Gyula is, de ezek a felszólalások kárba veszttek. A főváros itt kidobott megszámlálhatatlan százazreket, melyeket megszereshetett volna magának akár a házi kezelésbe való vétel, akár pedig nyilvános árlejtés útján.

A közgyűlés mai napirendjén szerepelt 115 tárgy közül ez volt a legjelentősebb. A közgyűlés elején még meglehetősen számmal voltak együtt a városatyák, mert ma volt az alügyészi és egy tanácsjegyzői választás is. Előbbire dr. Tóth Pétert, utóbbira dr. Tatár Bélát választották meg. Az artézi fürdő szállójának felépítésére vonatkozó, valamint a közszégi konyhakerti gazdaság létesítéséről szóló javaslatokat hosszas vita után, a közgyűlés elfogadta. A napirendet nem tárgyalták le végig és a visszamaradt 30 tárgyat a jövő szerdai utolsó közgyűlésre halasztották.

A mai közgyűlésről az alábbi részletes tudósítást adjuk:

A főváros törvényhatósági bizottsága ma tartózkodó intézetek 1913. évi költségeloirányzatát, totta nyári szünet előtt utolsó előtti közgyűlését, amelyen dr. Baránszky István polgármester elnökölt. A mai közgyűlésen ejtették meg a választást is az üresedésben levő alügyészi és tanácsjegyzői állásra. Hürös Ivánnal indítványát, hogy az új Artézi-fürdővel kapcsolatban téli-nyári uszodát létesítsenek,

valamint Gelléri Mórnak mai számunkban ismertett indítványát tárgyalás és javaslatlétel céljából kiadták a tanácsnak.

A napirend során a közgyűlés elfogadta a fentebb említett indítványt, hogy dr. Szabó Sándor főorvoshelyettesét kivételesen a IV. fizetési osztályba sorozzák. A közgyűlés az előterjesztéshez egyhangulag hozzájárult.

Az Artézi-gyógyászati építésénél 1,150.000 korona többlet-költségre van szükség. A tanács ennek az összegnek engedélyezését kérte. Dr. Feleki Béla kényszerűsége hatása alatt megszavazza a költség-többletet, de kiköti, hogy ezen az összegben felül egy fillért sem engedélyez. Dr. Vázsonyi Vilmos szerint az új szállónak akként kell megépülnie, hogy ott a legelkelőbb, de a legszegényebb néposztály is helyet kaphasson. A közgyűlés az előterjesztést dr. Vázsonyi Vilmos és dr. Feleki Béla indítványával kiegészítve elfogadta.

A hirdetési díjszabás újabb megállapítása ügyében Baránszky Gyula azt indítványozta, hogy a város belső részeiben drágább legyen a tarifa, míg a külső részeken olcsóbb. A közgyűlés a tanács javaslatát változatlanul elfogadta.

A közszégi konyhakerti gazdaság létesítéséről szóló előterjesztéshez Bogdányi Mór szolt elsőnek, aki ellenezte a főváros akcióját, amelyet nem tart eredményesnek. Pető Sándor és Bittner János felszólalása után Vázsonyi szol a kérdéshez, aki szerint az elvet ellenezni nem lehet. Hangsúlyozza, hogy a kiskereskedelmet részesíteni kell a városi árak terjesztéséből és általában meg kell óvni a kiskereskedők érdekeit. A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el Vázsonyi Vilmos javaslatával együtt.

Az elnöklő polgármester ezután kihirdette a választás eredményét. A tisztii alügyészi állásra dr. Tóth Pétert 154 szavazattal, a másodosztályu tanácsjegyzői állásra pedig dr. Tatár Bélát 120 szavazattal választották meg. A megválasztottak azonnal letették a hivatalos esküt.

Az illemhelyeknek negyven esztendőre való bérbeadását Bródy Ernő tette szóvá. Azt a kérdést tette fel, hogy miért olyan sürgős ez az ügy a tanácsnak. Nem érdeke Budapestnek, csak a két vállalkozónak. Az ügy csak azért lehet sürgős, mert a két vállalkozó érdeke sürgeti, de ennek ő nem deferál. László Ferenc szerződése 1930-ban jár le és most már negyven évre új szerződést akarnak neki adni. Nem tartja helyesnek, hogy ily dolgokat a nyári néptelen közgyűlés elé terjeszzenek. Miért nem sürgetnek nyilvános árlejtést? Nem tudja ezt megérteni, különösen akkor, amikor egy másik vállalat éppen egy millió koronával akar többet adni, mint ez a két vállalkozó. A vállalatnak 71.000 korona kiadása van és több mint 100.000 korona évi tiszta haszna. Nagy városítani kell ezeket, vagy nyilvános árlejtést kiírni, mert negyven év alatt tizenhat millió korona jövedelemről mond le a város, ha ezt a szerződést megkötöi. Indítványozza még, hogy a kérdést vegyék le a napirendről és írjanak ki nyilvános árlejtést.

Baránszky Gyula csatlakozott Bródy indítványához.

Hecht Ernő azt tartja, hogy a főváros javára több engedményt kell kikötni. Fock Ede tanácsos reflektált még a felszólalásokra. A közgyűlés, amelyen ekkor már csak harminczhárom bizottsági tag és tizenegy tanácsos volt jelen, harminczkét szavazattal tizenkettő ellenében változatlanul fogadta el a tanács javaslatát.

Miután a napirend hátralévő jelentéktelen tárgyait a jövő közgyűlés napirendjére halasztották, a közgyűlés este fél kilencz órakor véget ért.

(Uj tisztviselők. A tanács legutóbb tartott ülésben az üresedésben levő fertőtlenítő másodosztályu tisztii állásra Melega Sándort, három másodosztályu ügyészi állásra pedig dr. Bognár Gusztávot, Balázs Arturt és Somogyi Mihályt választotta meg.

(A közszégi kenyérgyár vendégei. A székes-fővárosi kenyérgyár telepén tegnap este hatragu küldöttség járt Belgrád város képviselőiben. A küldöttség tagjai voltak: Davidovics L. M. Belgrád város polgármestere, Popovics Szvetozár földművelésügyi min. osztályfőnök, Kazarivanovics Goka ügyvéd, belgrádi biz. tag, Lazarevics Mihos ügyvéd, bizottsági tag. Zdarkovics Racha Belgrád város titkára és Jankovics Dragotin ügyvéd, bizottsági tag. A szerb vendégek megismerlésték a közszégi kenyérgyár telepét, berendezését és végig nézték a kenyérsütést és mindenről a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak.

(Idegenforgalmi bizottság. A közgyűlés a tanács javaslatára elhatározta, hogy az idegenforgalom emelése céljából idegenforgalmi bizottságot alakít. A bizottság megalakítása ügyében a tanács most oly értelmű előterjesztést tesz a közgyűlésnek, hogy ennek a bizottságnak a csoportvezető alpolgármester vezetése alatt tagjai legyenek a közigazgatási és szociálpolitikai ügyosztá-

lyk tanácsosai, a statisztikai hivatal igazgatója és a közgyűlés által kiküldendő husz tag. Felhatalmazást kér azonkívül a tanács, hogy ez a bizottság a szükséghez képest szakértőkkel kiegészíthesse magát.

(Női alapítványi helyek. A tanács a báró Eötvös József-éle alapítványnál üresedésben levő három alapítványi helyet Kugler Máriaának, Kont Ibolyának és Vaskó Margitnak adományozta.

TANÜGY.

= Hivatalos tanügyi utazások saját költségein.

Dr. Vértessy Gyula Temesvármegye királyi tanfelügyelője a vármegye területén teljesített iskolalátogatásokra, három év alatt 1400 koronát fizetett ki a sajátjából, miután a vármegyében, ahol óriási számban vannak az idegen tan nyelvű, nemzetiségi iskolák, intenzíve kellett teljesíteni a látogatásokat, hogy eredményeket lehessen elérni s miután halaszthatatlan kötelesség is, nemzeti szempontból ellenőrizni ezeket az iskolákat. A tanfelügyelőség utiátalányából nem telvén ki a költségek, a lelkes tanfelügyelő — mint temesvári tudósítónk írja — a magából előlegezte a költségeket, csak hogy az iskolák keltezőképpen ellenőrizve legyenek. A miniszterium jóváhagyólag tudomásul vette, hogy az iskolák ilyen intenzíve lettek meglátogatva, de az előlegezett költségeket nem térítette vissza a tanfelügyelőnek. Ezen méltánytalan eljárás ellen a vármegye közigazgatási bizottsága felirt a kultuszminiszterhez, hogy ilyen eljárás mellett a tanfelügyelőség nem végezhet intenzív kulturális munkát. A felelet rá az volt, hogy ha a tanfelügyelő tullepte utiátalányát határára, hát fizesse a látogatási költségeket a magából. Azt hisszük, hogy ilyen elbánás mellett a reprezentatív állásukhoz képest elég rosszul dotált tanfelügyelők örizkedni fognak attól, hogy a maguk anyagi kárára végezzenek olyan munkát, amely magyar nemzeti szempontból elsőrendű kulturális munka. Szóval, itt is érvényesül a kedves hivatalos czopf, ami már Kinában sincs meg, csak nálunk. A tanfelügyelő csak addig a határig végez fontos ellenőrzési munkáját, ameddig az utiátalányából telik — azután lehet égszakadás-földindulás, ki ne mozduljon, hacsak annyi pénze nincs, hogy önköltségen végezhet állami feladatokat. Pedig talán az oláh meg sváb, rácz, tót stb. iskoláknak az ellenőrzése s azoknak hazafias szellemben való irányítására inkább kellene pénz, minf új hadihajókra.

= Egy korona napibéért. Nagyváradról jelentik: Az Oroszágos Középsékolai Tanár-egyesület nagyvárad kerületi köre dr. Gedeon Alajos elnöklete alatt közgyűlést tartott, melyen foglalkozott a tanári kar anyagi helyzetének javításával. Ennek során Móczár József dr. ügyezalontai főgimnáziumi tanár a jelenlévők nagy megbotránkozása közben hívta fel a tanári kar figyelmét egyik bihari főgimnázium fentartó testületének azon megszégyenítő hirdetésére, hogy napi egy korona díjazással hirdetett pályázatot tanári állásra. A kör elkeveredéssel tárgyalta ezt a bejelentést, s éles hangon kommentálva az esetet, mely csak Biharban történhetett meg, elhatározták, hogy kérti fogják, hogy az ilyen iskolától, mely a tanári munkát ennyire értékeli, vonják meg az államedényelt.

= A tanitóság perli a kincstárt. Megirtult tegnap, hogy a kincstár 4 millió koronával károsította meg a tanitói nyugdíjalapot, mert az állami tanitók után nem fizette be évenként és fejenként a köteles 24 koronát. Most pedig egy újabb sérelmet hozhatunk a nyilvánosság elé, melynek értelmében a kincstár a 4 millió felül még 2,235.600 koronával károsította meg a tanitói nyugdíjalapot. Mert az 1875. évi XXXII. t-cz. szerint három egymásutáni évre 100—100 ezer forintot, 1878-tól pedig ismét 150—150 ezer forintot utalt ki a törvényhozás az Államkincstárból a tanitói nyugdíjalap részére. Ha már most fölkatatjuk, hogy a nyugdíjalapba befizette-e a kincstár ezen összeget, látjuk, hogy az első három évben csak 150 ezer, a második három évben pedig csak 100

ezer forintot adott át az alapnak. Tehát hat év alatt éppen 1.000.000 korona tőkével fizetett be kevesebbet a kincstár, mint amennyire a törvény utasította. Ezen tőke a mai napig 4 százalékos kamattal 2,235.000 koronát tesz ki. A tanítósnak tehát 6,235.000 korona követelése áll fenn a kincstárral szemben. A VII. egyetemes gyűlésen Kiss Béla upesti állami igazgató nyújtja be a javaslatot a sérelem orvoslására s ha a kormány azt figyelembe nem veszi, pörrel fog a tanítósnak jogainak érvényt szerezni. Az ország tanítószervei 164 korona évi nyugdíjat kapnak, mert az állam maga károsítja meg tanítóinak nyugdíjalapját.

= A VII. egyetemes tanítógyűlés. A VII. egyetemes tanítógyűlés rendezőbizottsága megállapította már azt, hogy milyen módon fogja a tanítógyűlésre felérkező tanítókat elhelyezni. Az összes jelentkezők kérdőlapot kaptak, amelyeken személyi adataikon kívül az érkezés idejére és helyére vonatkozólag is meg kellett felelni. Az érkezőket jelvényes és karszalagos rendezők várják majd a pálya udvaron. Ezenkívül táblák lesznek, amelyek az egyetemes gyűlésre felérkező tanítókat utbaigazítják. Az elszállásolás részint iskolákban, részint megállapodás szerint bizonyos szállodákban történik. Az iskolákban lesznek külön férfi és női termek, ahol kiszolgálással együtt 80 fillérért tudja elhelyezni az elnökség a tanítókat. Az előre jelentkezők helyeiket már július 1-én elfoglalhatják.

= Czéllövő tanulók. Orsováról jelentik: Harmadik esztendeje már, hogy az orsovai állami polgári iskola felsőbb osztályu tanulóit katonai kiképzetésben részesítik. A tanulókat egyszersmind a czéllövészetben is oktatják. A napokban volt ez idei díjczéllövészet az ifjuságnak a katonai lövöldében, mely alkalomból az intézet tanári testülete, a katonai oktatók és nagyszámu közönség jelent meg.

= Uj iskolák. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kiskunhalas város körül elterülő pusztákon több állami elemi iskola építését rendelte el. Uj iskolát létesítenek Debeák-pusztán, Felső-kistelek-pusztán, Pirtó-pusztán, Inoka-pusztán, Fehértó-pusztán, Balota-pusztán, Alsószállás-pusztán, Zsana-pusztán. A kultuszminiszter az iskolák építési költségeire 144.229 koronát irányzott elő.

EGYESÜLETEK.

(—) A békeeszmé és békemozgalom Magyarországon. Nagy és előkelő közönség jelenlétében tartotta meg tegnap délután évi rendes közgyűlését a Margitszigeten, a Magyar Békeegyesület. A közgyűlésen dr. Giesswein Sándor pápai prelátus, országgyűlési képviselő elnököt, ki megnyitó beszédében megemlékezett az elhunyt nagy békebarátokról, kiemelve Stead, Fuzza és Bovikóv elhunytát. Majd Harsányi Jenő főtitkár ismertette a külföldi békemozgalmat és a nemzetközi szervezkedés haladását. Azután Kemény Ferenc igazgató ajánlatára dr. Giesswein Sándort elnöké, Ziepernovszky Károlyt és dr. Lers Vilmost alelnökké, Harsányi Jenőt főtitkárrá, dr. Halmos Istvánt titkárrá, Jeney Istvánt pénztárossá és Owenden Móriczot könyvtárossá. A megválasztottak nevében dr. Giesswein Sándor és Ziepernovszky Károly mondtak köszönetet. Az indítványok során Ziepernovszky Károlyné, Bedy-Schwimmer Róza, Rosenberg Augusztia és Gyulay Aladár tanár hozzászólása után az egyesület megalakította a pedagógiai szakosztályt, amely az ifjúsági békemozgalom terjesztésével fog foglalkozni. A közgyűlést társasvacsora követte.

(—) A Katholikus Tiszviselőnk és Női Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége legutóbbi választmányi gyűlésén behatóan foglalkozott az állami nőalkalmazottakat érintő súlyos sérelmekkel, melyet a családi pótlékra vonatkozó törvényjavaslat magában foglal s ugy az ebben az ügyben, valamint a posta- és távirói kezelőnk státuszrendezése dolgában megindítandó mozgalmat egész erejével támogatja. Dr. Giesswein Sándor orsz. képviselő azon ígéretét, hogy a képviselőházhoz indítandó kérelmét beterjeszti, megnyugvással és hálás köszönettel vette tudomásul a választmány.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Kovács Gyula felebbezése a táblán. A gyilkosság kísérletének büntetése című előzetes letartóztatásba helyezett Kovács Gyula orsz. képviselő védői dr. Gonda Henrik és Polónyi Géza, az előzetes letartóztatást elrendelő vizsgálóbírói határozat ellen beadott fölfolyamodásukkal kapcsolatban a Bp. 153. szakaszára való hivatkozással azt a kérelmet terjesztették a vádtanács elé, hogy ha a vádtanács az előzetes letartóztatást jóváhagyja, engedje meg legalább azt, hogy a nagybeteg képviselő fölgyógyulása után a lakásán helyezessék előzetes letartóztatásba. A Bp. hivatkozott 153. szakasza a következőképen hangzik:

Különös tekintetre méltó kivételes esetekben a vádtanács a terhelt kérelmére a kir. ügyészség és vizsgálóbíró meghallgatása után ama föltétel alatt hogy ezzel a fogvatartás célja éppen úgy elérhető, megengedheti, hogy a terhelt az előzetes letartóztatásnak, illetve a vizsgálati fogságnak egy része, vagy egész tartama alatt lakásán őrizzék. E külön írizet költségeit a terhelt köteles előlegezni és viselni.

A vádtanács az előzetes letartóztatás ellen beadott fölfolyamodást elutasította és ugyanakkor a védőknek a Bp. 153. szakaszára alapított kérelmét illetően úgy intézkedett, hogy erre vonatkozóan meghallgatja az ügyészség és a vizsgálóbíró véleményét. Az ügyészség és a vizsgálóbíró most terjesztették be erre vonatkozóan adott véleményeiket. A vádtanács e vélemények alapján ma tárgyalta újra a védőknek ezt a kapcsolatos kérelmét. A vádtanács dr. Takács bíró előadása alapján a védőknek a p. 153. szakaszára alapított kérelmét elutasította, mert a teljesítésre semmi okot sem látott. A vádtanács nyomban átküldte az iratokat dr. Szlavec Ferenc vizsgálóbíróhoz, aki azokat a vádtanács határozata ellen bejelentett fölfolyamással együtt soron kívül fölterjesztette a budapesti ítélőtáblához, ahová déltájban már az iratok meg is érkeztek.

§ A véres keresztelő. Mucha Márkus 19 éves fémcsiszolóságának öröme, hogy szeretőjének gyermeke született, nagy keresztelőt csinált s erre több barátját is meghívta. A társaság este tíz óra felé már részeg volt s a Jász-utczán keresztül haza felé tartottak. A Jász-utczá 53. sz. ház előtt a társaság egyik tagja, Pinczés Béla betért egy főcsere Klein Gyula vendéglőjébe. Mig benn időzött, addig a társaság kün maradt tagjai betörték a vendéglős egyik üzleti ikerablóját. A csörömpölésre Klein Gyula vendéglős kirohant egy redőnyhuzó ruddal s kérdőre vonta a rakoncátlan társaság tagjait, mire Mucha zsebkését előrántva azt teljes erejéből Klein Gyula mellébe döfte, aki meghalt. Horváth XII. József és Magyar III. József rendőrök Mucha után mentek, hogy elfogják. Mikor beérték Muchát, egy kést rántott rendőrökre: Vagy én halok meg, vagy maguk! kiáltott feljűk. A rendőrök kénytelenek voltak kardot rántani s így tették ártalmatlanná a veszedelmes embert, aki ellen a kir. ügyészség egy rendbeli halált okozó súlyos testi sértés és hatóság elleni erőszak büntetése miatt emelt vádat. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék esküdtbírósa dr. Mikovich bíró elnöklété alatt és bűnösnek mondták ki a vádlottat a vál tárgyává tett bűncselekményekben. A marasztaló verdikt alapján a bíróság Mucha Márkust öt évi fegyházra ítélte. Az ítélet hallatára Mucha szeretője, akit a bíróság a tárgyaláson tanuként szintén kihallgatott, ájultan esett össze, ugy kellett kivinni a tárgyaló tereméből. Az ítéletben az ügyész megnyugodott. A vádlott és védője az enyhítő 92. szakasz nem alkalmazása miatt semmisségi panaszszal élt.

§ A meglopott közigazgatási bíró. Dr. Heil Faustin közigazgatási bíró ez év márczius 30-án a Zsigmond-utczából a Csillaghegyre költözött. A költözködést Rosenfeld József butorszállító végezte az embereivel, akik között ott volt Egri Lajos rovttmultu napszámos is. Költözködés közben Egri Lajos egy kis szekrényt lopott el, amelyben közel 1000 korona értékű ékszerek voltak. Az ékszerek egy részét Egri Weisz Gyula ékszerésznek adta el, s az így szerzett pénzből társainak, Szikszai Jó-

zsefnek, Haidecker Györgynek és Madarkovics Antalnak bort és vacsorát fizetett. Egri Lajost dr. Heil Faustin feljelentése folytán csakhamar letartóztatta a rendőrség. A mai tárgyaláson a bíróság Egri Lajost lopás büntetéseért nyolcz hónapi fegyházra, Weisz Gyula ékszerész egy hónapi fegyházra, Szikszai Józsefet és Madarkovics Antalt két-két napi fegyházra és Haidecker Györgyöt egy napi fegyházra ítélte orgazdaság vétségéért. Együttal Haidecker György büntetését, tekintettel büntetlen előéletére, a novella 1. szakasza alapján felfüggesztette a bíróság. Az ítélet ellen az összes felek felebbeztek.

§ A szentendrei polgármester sajtópöre. Karsa Elemér, Szentendre városi aljegyző 1910. augusztus 29-én feljelentést tett a szentendrei kir. járásbírósnál zugirászat által elkövetett kihágás miatt Margalirovics Belizár, szentendrei adóügyi könyvelő ellen, akit a járásbíró el is ítélte. Felebbezés folytán felkerült az ügy a pestvidéki törvényszékhez s ott a megtartott felebbviteli tárgyaláson az elsőfoku bíróság által elítelt Margalirovics Belizár bemutatta Szentendre város polgármesterének, Maximovics Istvánnak bizonyítványát, amely arról szólt, hogy gyakorlatban van az, hogy az adóügyi jegyzői állás jogköre teljesen azonos a városi könyvelő jogkörével és mindkettő magánmunkálatok végzésére jogosított. Ez alapon a törvényszék Margalirovics Belizárt a zugirászat vádjától felmentette. Most aztán Karsa Elemér büntető feljelentést tett 1911. január 4-én Maximovics polgármester és Margalirovics Belizár ellen közokirathamisítás büntetése miatt. Feljelentésében azt adta elő, hogy a polgármester tudva valótlan tényeket bizonyított a Margalirovics Belizár által becsatolt okiratban és hogy a polgármestert ennek a hamis bizonyítványnak kiállítására Margalirovics bírta rá. A közokirathamisítás büntetése címén megindított nyomozást azonban a kir. ügyészség, miután a feljelentés adatai bizonyultak, megszüntette. Ezután Pest vármegye alispánjának felhatalmazása alapján Maximovics polgármester és Margalirovics tettek rágalalmazás vétsége miatt feljelentést Karsa Elemér aljegyző ellen. Most tárgyalta ezt a rágalmazási pert a büntető törvényszék Jamnitsky dr. bíró elnöklété alatt ítélkező tanácsa és a vádlott aljegyzőt kétrézbéli rágalmazás vétségéért 400 korona pénzbüntetésre ítélte, de a kiszabott büntetést a novella 1. szakasza alapján felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

§ Büntetés a bojkott miatt. Newyorkból táviratozzák, hogy a törvényszék Gomperz munkásvezért egy évi, Morrisont pedig hat havi fogságra ítélte a bojkott-tilalom megszegése miatt. Az Egyesült-Államokban ugyanis törvény van rá, hogy ha bérddifferenciák miatt sztrájk keletkezik és a szemben álló két fél, a munkás és a munkaadó bíróság elé viszi az ügyet, mert a tőke megrövidítette bér-visszatartással a munkást, abban az esetben, ha a törvényszék kimondja, hogy az illető vállalkozó jogában volt, tilos a gyárat bojkottálni. Egy ilyen peres eset után Gomperz és Morrison munkásvezérek bojkott alá helyeztek egy gyárat s erőszakkal akadályozták meg a munkában a más városokból felfogadott munkásokat, mint sztrájkőröket. A gyár a törvényszék oltalma alá helyezte magát és a bíróság kimondta, hogy a bojkott törvénytelen. A két munkásvezér nem engedelmessékedett a tilalomnak, ezért kerültek a bíróság elé.

§ A tejnélküli tejkereskedő. Két parasztember állított be tavaly áprilisban Robicsék Ödön budapesti tejnagykereskedőhöz. Az egyik elmondta, hogy ifjabb Sáránszky János a neve, bényei gazdálkodó azért jött, hogy fölajánljon naponként ötszáz liter tejet, melyet a bényei gazdától és a Pucher-féle uradalomból szállítana. Robicsék ráállott az alkura s átadott ötszáz koronát, amelyről a másik földműves, Bozsics István, mint azonossági tanu is aláírt. A nagykereskedő nem kapott tejet és kiküldte üzletvezetőjét Bényére, ahonnan azzal a kellemetlen hírrel jött vissza, hogy ifjabb Sáránszky már rég elszakadt felujából, család, sikkasztás és csavargásért többször ette az állam kenyerét, ez idő szerint pedig a fővárosban napszámos. A másik ember pedig a sógora, aki szintén napszámos. Robicsék följelentésére mind a kettőt letartóztatták. A budapesti büntetőtörvényszék ifjabb Sáránszky Jánost család miatt három hónapi, a másodrendű vádlottat

SALVATOR

a kiváló bór- és lithium gyógyforrás, vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, czukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása.
Főraktár Budapest: EDESKUTY L-nél.

pedig mint bűnsegédet ketheti fogházra ítélte. A királyi tábla első büntetőtanácsa ma Horváth Béla elnöklésével jóváhagyta az első bíróság ítéletét.

§ **Tudósok egymás ellen.** A londoni orvosi körök életken foglalkoztatja az a rágalmazási pör, amelynek hőse két angol orvos és az angol orvosi szövetség, míg a pör alapja a rákos megbetegedések gyógykezelésének kérdéséből indult ki. A panaszos R. Bell dr. volt, egy idősebb orvos, aki évek hosszú során át kórházi igazgató-főorvos volt, a vádlottak pedig E. F. Bashford dr. és a „British Medical Association”, a nagybritanniai orvosok tudományos egyesülete voltak. Bell dr. ugyanis több mint tizenhét esztendő óta kizárólag a rákos megbetegedések tudományos kutatásával foglalkozott és kísérletei során arra a meggyőződésre jutott, hogy a „rák” olyan betegség, amelyet diétás életmóddal meg lehet előzni, sőt, amelyet felépése után is sikerrel lehet gyógykezelti, mindennemű műteti beavatkozás nélkül. Az el-Bell agitációját az angol orvosok zöme nagy elégedetlenséggel nézte és közülök dr. Bashford, szintén foglalkozott a rákos megbetegedések tanulmányozásával, élehangú cikket írt „Bájtalok és kuzuzslás” címen és azt az angol orvosszövetség hivatalos lapjában, a „British Medical Journal”-ban közzé is tette. Ezért a cikkért dr. Bell rágalmazási pert indított dr. Bashford, mint cikkíró és az orvosszövetség ellen, mint amelyik a cikk megjelenését elősegítette. A napokban megtartott tárgyaláson számos orvos-tanult és szakértőt hallgattak ki. Az esküdtek a panaszos javára döntöttek, mire a bíróság a vádlott orvost és az orvosszövetséget a panaszos dr. Bell javára fizetendő 2000 font sterlingnyi kártérítési összeg megfizetésére kötelezte.

§ **Brutális háziur.** Csincsur János háztulajdonos elhatározta, hogy Magdolna-utcai bérházában 1910. évi november 1-ére az összes lakóknak 20 százalékkal emelni fogja a házbért. A lakók, mikor ezt megtudták, bojkott alá helyezték Csincsur házát s megtisztelték macskazenével is. Ennek a házi zenekarnak a vezetője Tompos Béla pékségé felesége volt, aki felment a második emeletre s ott résztányér-veréssel adott jelt a többi lakónak a hangverseny megkezdésére. Ebben a pillanatban érkezett haza Csincsur János, aki, mikor meglátta a lakása ajtaja előtt Tomposné, megragadta és letaszította a lépcsőn. A szerencsétlen asszony súlyos sérüléseket szenvedett. A királyi ügyészség Csincsur János háztulajdonos ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt tett vádat. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető törvényszék és Csincsur 140 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, a vádlott ellenben felebbezést jelentett be.

§ **Szocialista képviselők a bíróság előtt.** Berlinből jelentik nekünk: A bíróság július tizenhétedikére tüzte ki a végtárgyalást Borchardt és Leinert szocialista képviselők ellen, akiket a porosz képviselőházból erőszakkal eltávolítottak. A vád a ház békéjének megzavarásáról, hatóság ellen való erőszakról és rendőrök hivatalos munkájának megakadályozásáról szól.

§ **A kibórt albérlő.** Révai Ignác 86 éves magánzó Wambach Miklósné szül. Erdélyi Róza magánzónél lakott albérlőben. Az öreg albérlő és háziasszonya között napirenden voltak a czivakodások s ezért Wambachné ez év február 1-ére felmondott Révainak. A felmondás folytán Révai február 1-én el is költözött Wambachné lakásából, de délután ismét visszament oda, újból czivódni kezdtek. Ekkor Wambachné galléron ragadta az öreg Révait és egy kilóditotta a folyosóra, hogy nekiesett a korridor vaskorlátjának és balczombcsontja kettős törést szenvedett. A súlyos sérülés következtében Révai Ignác meghalt. Haláláért a kir. ügyészség Wambach Miklósné szül. Erdélyi Róza ellen, gondatlanságból okozott emberölés vétségéért emelt vádat. Ma tárgyalta ezt a büntető vádat a bíróság dr. Duvády bíró elnöklése alatt, s a vádlottat a vádbeli cselekményeért egy hónapi fogházra ítélte.

§ **Egy kezességi nyilatkozat.** Zalabéri Samu mészáros és koreszmáros 1908. év nyarán a Dévai és Weser békérekedő cégnek volt az ügynöke. Zalabéri előleget akart a cégtől és a kezességi nyilatkozatra Zalabéri Samu állítólag ráhamisította Nemes Rezső kereskedő nevét, mire a Dévai és Weser cég 160 korona újabb előleget adott Zalabérinek. Kérés idő múlva Zalabéri előlegeinek hátrahagyásával kilépett a Dévai és Weser cég, szolgálatából s a cég ekkor a kezességi nyilatkozat

alapján Nemes Rezső kereskedőt fogta perbe. Nemes azonban a járásbíró előtt megtartott tárgyaláson tagadta, hogy a kezességi nyilatkozatot ő írta volna alá s kijelentette, hogy az azon lévő névalírása hamisított. Ezzel szemben Zalabéri Samu eskü alatt vallotta, hogy a kérdéses kezességi nyilatkozatot Nemes Rezső saját kezével írta alá. Ezért aztán a kir. ügyészség magánkirathamisítás és hamis tanulás büntette miatt emelt vádat Zalabéri Samu ellen. Ma tárgyalta ezt a büntető vádat a bíróság és Zalabéri Samu a magánkirathamisítás büntetésében ez alapon bűnösnek mondotta ki és ezért négy havi fogházra és 60 korona pénzbüntetésre ítélte. A hamis eskü büntetésének vádjá alól a bíróság a vádlottat felmentette, mert az az eskü letételével menekülni akart az általa elkövetett magánkirathamisítás büntetésének vádjá alól. Az ítélet ellen a felek felebbeztek.

§ **A magyar büntügyi intézmények tanulmányozása.** Mr. Garner, a csikágói egyetemen a büntetőjog tanára, Magyarország börtöneinek, fegyházainak és más büntügyi intézményeinek tanulmányozására tegnap Budapestre érkezett. Az amerikai vendég több napig szándékozik a magyar fővárosban időzni s Vámbéry Rusztem dr. egyetemi tanárnak, királyi ügyésznek vezetésével megtekintti az ország büntügyi intézményeit.

SPORT:

() **A francia automobilverseny.** Dieppeből jelentik: Az automobilversenyben Boileau lett a győztes. Az 1540 kilométer hosszú utat 13 óra 58 percz 2 háromötöd másodpercz alatt tette meg 110 kilométeres óránkénti sebességgel. A második Wagner lett 14 óra 11 percz 82 másodpercz alatt 108.3 kilométeres sebességgel. Harmadik Rigal 14 óra 38 percz alatt.

() **Párisi nagy gátverseny.** Nemcsak nálunk, de külföldön is rájár a rud a favoritokra, mert minden jelentősebb versenyben kikapnak. Így a nagy akadályverseny után a Párisi nagy gátversenyt is elhanyagolták, az angol Balscadden nyerte meg a még nagyobb outsider Made in England és a nagy favorit Rioumajou ellen. Részletes eredmény:

Grand Course de haies d'Auteuil, Díj 75.000 frank. Táv 5000 méter. 1. Mr. Bower Ismay Balscadden 68 kg (R. Sauval), 2. Made in England, 3. Rioumajou. Futottak még: Viscos III., Thoysoy, Roghout, Scoff II., Infortune, Hopper. Egy hosszal nyerve, nyolcz hosszal harmadik. Tot.: 10:50, helyre 10:17, 33, 17.

Nyilttér.

Erőteljén kizárólag nem vállal felelősséget a szerkesztő.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Fürdő-utca 2. szám,

a nyári idény beálltával az utazó és nyaraló közönség figyelmébe ajánlja új bankéületének legújabb szerkezetű, nagy kényelemmel felszerelt

Safe-deposit-berendezését

mindennemű értéktárgyak megőrzésére.

Ezen páncélszekrényekben a közönség a képzelhető legbiztosabban és saját zára alatt önmaga kezeli az értékeit.

Nagyobb értéktárgyak (ezüstmű stb.) lepecsételt ládákban és csomagokban megőrzésre átvételnek.

A bank városi fiókjában ugyanily Safe-berendezés áll a közönség rendelkezésére.

Hitellevelek minden fürdőhelyre és városra kiadatnak.

KÖZGAZDASÁG.

Ultimóhalasztás a tőzsdén. A ma reggeli megnyitáskor gyorsan, simán és változatlanul intézték el a prolongációt. A kuliszban nagyon keresték a papirokat, számos esetben a hivatalosnál olcsóbb tételek kerültek a napirendre. *Julius ultimójáig fizettek:* Koronajáradék 0.04—0.24 koronát (5—6½%), Osztrák hitel 1.50—2.94 koronát (5—7½%), Államvasut 1.19—2.81 koronát (5—7½%), Déli vasut 0.44—0.67 koronát (5—7½%). *Julius mediójáig:* — valamennyi 5—7½%. Agrárbank 0.29—0.86 koronát, Magyar hitel 0.93—1.82 koronát, Leszámitoló 0.32—1.89 K-át, Magyar Bank 0.55—1.24 koronát, Jelzálog 0.47—0.96 koronát, Hazai bank 0.22—0.54 koronát, Rima 1.20—2.01 koronát, Városi vasut 0.45—0.89 koronát, Közut 1.18—1.98 koronát.

A tőzsdetanács ülése. A tőzsdetanács ma délután öt órakor, Horváth Elemér elnöklésével teljes ülést tartott, amelyen elrendelte a magyar földhitelintézetek országos szövetsége által kibocsátott 4½%-os kötvények tőzsdei lajstromozását s jegyzését.

A Háziipari Szövetség tevékenysége. Az Országos Magyar Háziipari Szövetség tegnap tartotta harmadik évi rendes közgyűlését Batthyány Lajosné grófné és Szerényi József v. b. t. t. elnöklése alatt. A közgyűlés tudomásul vette a Szövetség 1911. évre vonatkozó jelentését, amely a magyar háziipari termelés és értékesítés örvedetes fejlődéséről ad számot. Míg ugyanis a Szövetség, amely a kereskedelemügyi miniszteriummal kötött szerződés értelmében magyar háziipari cikkek termelésével és értékesítésével foglalkozik, 1910. év üzleti időszakában, amely 16 hónapig tartott, 496.864.45 korona forgalmat ért el, addig az 1911-iki üzleti évben (12 hónap) a forgalom 500.011 korona 90 fillérig emelkedett. Kiemeli a jelentés, hogy a Szövetség Karlsbadban is fiókot nyitott és megszapította utazói számát, akik a külföldet beutazva a magyar háziipari termékek bemutatásával közvetlen összeköttetéseket létesítenek a külföld kereskedelmi cégeivel. Beszámol a jelentés arról is, hogy a Szövetség központi műhelyt tart fenn, amely az egyes telepeket nyersanyaggal és főképpen kereskedelmi forgalomra alkalmas modellekkel látja el, amelyek előállításánál a Szövetség szigorúan ügyel a magyar háziipar nemzeti jellegének és népies motívumainak fentartására. Különösen érdekes a jelentésnek az a része, amelyben a Szövetség közli, hogy az említett egyet kereskedelmi téren is tegyen kísérletet, viszont azonban a Szövetség szabad kezét nyer arra, hogy a felvidék ama területeit is bevonja működése körébe, amelyek eddig nevezett egyet hatásköre alatt állottak. Feljegyzésre érdemes része a jelentésnek, amelyben arról van szó, hogy Szerényi Lászlóné grófné, Wanderbilt Gladys Örmözön, az ottani női lakosság téli foglalkoztatására háziipari kötőtelepet létesített, saját költségén. A gazdasági háziipari produkció terén a jelentés nagy elismeréssel szól a Hegyvidéki Kirendeltség valamint az aradi m. kir. jószágigazgatóság fenntartása alá tartozó kosárfonó szövetkezetek működéséről. Az 1911. évi zárszámadások bemutatása és elfogadása után a közgyűlés az 1912. évi költségvetést állapította meg, majd elhatározta az alapszabályoknak a tapasztalatok szerint való módosítását. Végül választások voltak, ezek eredménye a következő: Elnök: Batthyány Lajosné grófné, társelnök: Szerényi József v. b. t. t., alelnökök: Apponyi Albertné grófné, Bernáth Gézáné, Hirsch Jakabné, ifj. Wesselényi Miklósné báróné, Zsolnay Miklós, báró Hatvány József, főtitkár: Márkus Miksa lett. Végül Thék Endre indítványára Batthyány Lajosné grófnénak, kit Magyarország első munkásasszonyának mondott, valamint Szerényi József társelnöknek a Szövetség fardhatatlan és eredményes vezetéseért hálás köszönetét tolmácsolta. Radics Jenő, valamint Szerényi József társelnök indítványára Kóperly Döme ügyvezető igazgatónak, Palotai Hugó titkárnak, valamint a Szövetség egész tisztviselői karának odaadó munkájáért legteljesebb elismerését fejezte ki, a közgyűlés véget ért.

A Szabadkavideki Takarékpénztár és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága Baron Józsefet, a Magyar Általános Hitelbank volt főtisztviselőjét az intézet vezérigazgatójává nevezte ki.

Kivitehi akadémia Fiumében. A jövő iskolai év elején Fiumában egy új közgazdasági főiskola nyílik meg, a Magyar Királyi Kivitehi Akadémia, mely az export kereskedelemre nevel szakembereket. Az akadémia tanterve erősen gyakorlati. Vámkezelést, kereskedelmi politikát, tarifát, kereskedelmi jogot, értékpapírt, tengeri jogot, nemzetközi és konzuli jogot, közgazdasági földrajzt, kereskedelmi technikát, kereskedelmi könyvvitelt és levelezést, kereskedelmi számtant, különféle nyelveket, gyorsírást és gépirást fognak tanítani. Az oktatás tartama két tanévre, illetve négy félévre van előirányozva és az akadémia rendszeres hallgatói azok lehetnek, akik középiskolai, vagy felső kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítványt, vagy ezzel egyenlő értékű tengerészeti akadémiai, mezőgazdasági vagy felsőipari iskolai végbizonysítványt szereztek, vagy pedig valamely katonai tisztképző-intézetet sikerrel végeztek. A tanulmányi idő végével az előírt kollokviumok és vizsgák letétele után a végzett növendékek abszolutóriumot, végbizonysítványt kapnak. A főiskola igazgatósága az első évfolyamra csupán 30 hallgatót fog felvenni és ha többen jelentkeznek, első sorban a jobb érdemjegyekkel bírókat veszik tekintetbe. A hallgatók az intézet igazgatóságánál érettségi bizonyítványaik beküldése mellett már most előjegyezteszhetik magukat.

Csőd a fővárosban. A budapesti törvényszék ma megnyitotta a csődöt Molnár Mihály hagyatéká ellen. Csődbiztosul kirendelte dr. Tomcsányi Zoltán törvényszéki jegyzőt, tömeggondnokul dr. Török Sándor ügyvédet, tömeggondnokhelyettesül pedig dr. Rácz Miksa budapesti ügyvédet. A követelések bejelentésének határideje augusztus 27. A felszámolási tárgyalás határidője szeptember 24. a csődválasztmány megválasztásának napja pedig szeptember 26.

Nagy kávérakományok a trieszti piac részére Fiuméből jelentik: Az Adria hajóstársaság Szent István gőzöse a braziliai Viktoriából 15.500, ugyanazon társaság Duna hajója Babiából 80.000 zsák kávéval e hó 19-én elindult a trieszti kávépiac számára.

Az Anker biztosító forgalma. Az „Anker” élet- és járadék-biztosító-társaság (Magyarországi igazgatóság, Budapest, VI. Anker-palota.) 1912. május havában benyújtott a társaságnál 1025 ajánlat 8.255.727 korona biztosított összegre és kiállított 904 kötvény 6.944.477 K összegre. Díjak fejében bevett a társaság 2.319.838 K-át, elérés és elhalálozás folytán kifizetett 647.434 K-át. A január-május havi időszak alatt benyújtott 5291 ajánlat 41.576.784 K-ra és kiállított 4652 kötvény 36.095.794 K-ra. Ugyanezen időszakban díjakért 10.856.672 K-át veteleztet be a társaság elérés és halálesetek folytán pedig 4.315.894 K-át fizetett ki. A társaság vagyona 1911. december 31-én 201 millió korona, biztosítási állomány 625 millió K. Halálozások és esedékessé vált elérési biztosítások folytán a társaság fennállása óta 427 millió K fizetett ki.

Németországi növénynevelők Budapestén. A „Gesellschaft zur Förderung deutscher Pflanzenzucht” című német egyesület magyarországi tanulmányuton levő tagjai ma délelőtt L. Kühle kiváló növénynevelő vezetésével Budapestre érkeztek a jelentősebb mezőgazdasági jellegű intézmények tanulmányozása céljából. A nap nagyobb részét a mezőgazdasági múzeum tanulmányozásával töltötték el, hol Radács György miniszteri tanácsos, Paiker Alajos muzeumi őr és az intézet tisztviselő kara kalauzolták a vendégeket. A németországi gazdák nagy meglepetéssel nyilatkoztak a látottak felől s kijelentették, hogy otthon mozgalmat fognak indítani hasonló intézmény létesítése érdekében. Ezután a mintapinczét nézték meg, hol a földművelésügyi miniszter nagyobb de-jeucert adott a tisztelőikre. Több lelkes felkérő hangzott el s a szónokok kölesönösen a magyar és német együttműködés szükségességét hangsúlyozták.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatózsde.

Budapest, június 26.

A készáru-piacon ma lanya volt az irányzat. Kielégítő kínálattal szemben a malmok elég jó vételkedvet mutattak ugyan, de aránylag rossz árakat ígértek. Mivel másrészt az árúirtokosok némi engedékenységet mutattak, meglehetősen élénk forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 22.000 q buza kelt el, a tegnapi árnál 5 fillérrel olcsóbban. A legdrágább eladási ár 12.70 korona volt 82 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 12.— korona 72 kilós tolnai buzáért. Egyéb gabonane-műek közül a rozs 5 fillérrel olcsóbb, a zab és a tengeri változatlan maradt. Forgalomba került 500 q rozs 10.85—11.05 koronás áron, 1400 q zab 10.80—11.20 koronás áron és 600 q tengeri 8.97 és fél koronás áron, kocsiba rakva. A határidőpiacra igen viharosan, de azért mégis körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg a mai üzlet. A forgalom folyamán, melyben ma nagyarányú és élénk volt, hol a kínálat, hol a kereslet jutott erős tulsulyra, minnek folytán az árfolyamok folyvást ingadoztak, úgy, hogy egyazon jegyzések felfelé is, lefelé is, többször előfordultak. Az októberi buza 11.92 koronán indult, igen gyorsan 11.81 koronáig hanyatlott, aztán 11.88-ig emelkedett, majd ismét 11.80-ig ment vissza és zárlatkor 11.81 koronán maradt. Az áprilisi buza 12.19 koronán indulva, 12.09-ig ment vissza, aztán 12.12-re javult, majd ismét 12.05-ig csökkent és 12.06 koronán zárult. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza 12 fillérrel, az áprilisi buza 15 fillérrel, az októberi rozs 8 fillérrel, az októberi zab 4 fillérrel, a júliusi tengeri 7 fillérrel, az új tengeri 2 fillérrel csökkent.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	Kilós	ára 100 kg.	Kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	24.40—24.60
"	76	—	80	24.65—24.80
"	77	—	81	24.70—25.—
"	78	24.15—24.50	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	24.20—24.40
"	76	—	80	24.35—24.60
"	77	—	81	24.40—24.70
"	78	24.05—24.30	82	—
Festvidéki	75	—	79	24.20—24.40
"	76	—	80	24.35—4.60
"	77	—	81	24.45—24.75
"	78	23.05—24.30	82	—
Bánsági	75	—	79	24.35—24.50
"	76	—	80	24.45—24.70
"	77	—	81	—
"	78	24.15—24.40	82	—
Bácskai	75	—	79	24.35—24.60
"	76	—	80	24.45—24.75
"	77	—	81	—
"	78	24.15—24.50	82	—
Rozs I. rendű új	—	—	—	22.30—22.40
középmínőségű új	—	—	—	22.10—22.30
Arpa takarmány I. rendű	—	—	—	20.30—21.10
II.	—	—	—	—
Zab I. rendű új	—	—	—	22.10—22.60
II.	—	—	—	21.50—21.70
Tengeri belföldi új	—	—	—	17.70—18.—
ó	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

Kötetett:

Buza. Tiszavidéki: 200 q 82 k 25.40 K, 200 q 81 k 25.35 K, 150 q 81 k 25.25 K, 1200 q 81 k 25.20 K.

Felsőtisza: 500 q 80 k 24.80 K, 500 q 79 k 25.10 K.

Fejérmegyei: 100 q 79 k 24.60 K, 200 q 79 k 24.50 K, 100 q 80 k 24.80 K.

Bánsági: 5000 q 78.8 k 24.90 K.

Pestvidéki: 200 q 81 k 25.— K, 150 q 80 k 24.90 K.

Bácskai: 100 q 79 k 24.40 K, 318 q 78 k 24.80 K.

Dunabácskai: 1500 q 78 k 24.70 K, 1700 q 78.7 k 25.— K.

Felsőmagyarországi: 170 q 81 k 25.10 K.

Szenttamási: 1200 q 79 k 25.10 K.

Tolnai: 1500 q 76 k 24.— K.

Rozs: 100 q 22.10 K, 300 q 22.— K, 120 q 21.70 K, mind ppar.

Zab: 500 q 22.10 K, 200 q 22.— K, 100 q 22.40 K, 350 q 21.80 K, 270 q 21.60 K dohos, 100 q 22.10 K, mind kp.

Tengeri: 100 q 17.95 K vagonba, 500 q 17.95 K, vagonba.

Az árak korona értékben 100 kilogrammonként értendők.

A határidőpiacra Kötetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1912-re.

Buza 1913 áprilisra	12.19—20—09—12—05—06—
Buza októberre	11.92—93—81—83—80—81—
Rozs októberre	9.69—70—65—69—64—
Zab októberre	9.56—54—61—53—61—55—
Tengeri 1913 májusra	7.72—79—67—73—64—65—
Tengeri júliusra	8.97—87—92—88—89—
Tengeri augusztusra	9.04—06—8,97—99—96—
Káposztarepce	—

1 óra 30 percetkor zárulnak:

Buza 1913. áprilisra	12.06—12.07
Buza októberre	11.81—11.82
Rozs októberre	9.64—9.65
Zab októberre	9.55—9.56
Tengeri 1913. májusra	7.65—7.66
Tengeri júliusra	8.89—8.90
Tengeri augusztusra	8.96—8.97
Tengeri szeptemberre	—
Káposztarepce augusztusra	—

Budapesti gabonaforgalom.

1912. június 24-től 1912. június 25-ig.

Érkezett Elszállított méte m á z s a

Buza	40374	—
Rozs	752	73
Arpa	—	28
Zab	2640	6793
Tengeri	44575	8846
Liszt	—	9605
Korpa	—	1396

Értéktőzsde.

Ma megnyitáskor az ultimóhalasztással foglalkoztak, amelynek az elintézése után az üzlet igen nehezen kapott lábra. A nemzetközi, ugyszintén a helyi piacon, a tegnapihoz képest csekély forgalom mellett, alig volt eltérés. A készáru-piacra alig volt üzlet. Az árnívó tartott. A zárlat csöndes, de üzletelen volt. Délben sem élénkült meg az üzlet, az árfolyamok alig változtak. Egy-két helyi értékben volt csak némi üzlet.

A tőzsdén kötetett: Osztrák hitelrészvény 641.50, Magyar hitel 838.50—839.50, Jelzálogbank 462.75—464, Lészámítolóbank 542, Rimamurányi 765—765.50, Közúti vasút 761.50—762, Magyar bank 653.75—654.50, Agrárbank 531—532, Fabank 255, Kereskedelmi bank 4005, Salgótarjáni 758—762, Temesvári szesz 561—562, Felten 1240, Főbusz 248—249, Lésztergom-szászvári 378.50 K.

A déli tőzsdén kötetett: Magyar hitel 839.50—839.75, Lészámítoló 541.75, Rima 766—770, Déli vasút 98.50, Közúti vasút 762.25—766.25, Magyar bank 654.50, Agrárbank 530.50—531, Drásche 1155, Általános közszén 10.35, Salgó 763—764, Vasúti forgalmi 462—463.50, Temesvári szesz 561, Szanatórium 10.75, Hazai sorsjegy 117.50—118, István 200, Klotild 210, Főbusz 248—250.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, június 26. (Magyar értékek zárata), 4 száza léko arany-járadék 108.10 Tiszal és szegedi kölesön sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 839.—, Magyar lészámítoló és váltó részvény —, Rima murányi 768.75 Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 87.80, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyeram.-köles. sorsjegy —, Kassa-Oderbergi Vasutészv. —, Magyar jelzálogbank —, Magyar kereskedelmi bank —.

Bécs, június 26. (Osztrák értékek zárata), 4.2 száza lékos papír-járadék 87.25, 4 százalékos osztrák arany járadék 113.55 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 328.25 Bécsi Bankverein 529.50 Osztrák-magyar bank 2095. Déli vasút 97.50 Dunagzhajózási r.-t. 1286. Dohány részv. 343.— Cs. k. arany (vert) 11.40. Német bankv. 118.11. Osztr. Lloyd 548.— 4.2 száz. ezüst jár. 87.25—89.50 Osztr. koronajáradék 87.25, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 640.75 Union-Bank 611.25

Heti műsor:

Június hó	Vigszínház	Király Színház	Magyar Színház	Budapesti Színház	Fővárosi Nyári Színház (Budai Színház)
28 Péntek	Clo méltosága	A csók-szanatórium	A frankfurtiak	Az asszony aló	Ábrahám a menyországban
29 Szombat	Mindenütt jó	A csók-szanatórium	A nagymama	Töt legény Amerikában Az asszony-faló	Ártatlan Zsuzsi Ábrahám a menyországban
30 Vasárnap	A gőlya — Tóó	—	—	Töt legény Amerikában Az asszonyfaló	Az obsitos Ábrahám a menyországban

Oszták Länderbank 528,50 Oszták-magyar államvasút 728.— Elbavölgyi vasút —, Alpesti részvény 992.— 20 frankos 19,17, Londoni váltóár 241,52 Lipótkohó 778.— Török sorsjegy 240.—

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 26. (Értéktőzsde.) Szilárd alapfránzat mellett, amelyet a kedvezőbb nyemorki hírek és az ultimóprolongációk sima lefolyása, valamint a kedvezőbb pénzpiaczi helyzet támogatott, az árfolyamingadozás nem volt egységes, ami különösen a kohóértékek piacán látított meg, ahol német luxemburgi erős áreszkkenése elkedvetlenített. Az ingadozások egyébként szűk határok között mozogtak, orosz értékeket kínáltak. Jó vételkedv mutatkozott ellenben Hanza-, villamossági- és Ottavi bányarészvények iránt. A 3 százalékos birodalmi kölcsön szintén javult. Később az irányzat igen nyugodttá vált, de az árfolyamok általában tartották magukat, Drágábban keresték északsziléziai vasutfelszerelési részvényeket az igazgató-ság kedvező nyilatkozata következtében. Az üzleti forgalom ideiglenesen, főleg kohó- és Kanada-részvényekre nézve élénkebbé vált, mikor az osztalékközlés nyomán kevés ár került piacra, a tevékenység azonban ismét csökkent. Kézpénzpiaczi ipari értékei túlyomán szilárdak voltak. Napi pénz 3 százalék, ultimópénz 6 után 5 1/4-től 5 1/2 százalékig, magánleszámitási kamatláb 4 1/4 százalék.

Berlin, június 26. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor, jegyzeteltik: 4 1/2 százalékos papírjárdék — 4 százalékos osztrák aranyjárdék 96,10 osztr hitelrészvény —, Déli vasút 18,50, orosz bankjegyek 215,9, 4 százalékos új orosz kölcsön 90,60, Discontó Commandit 183,50, Dinamitruszt 181,40, Harpeni 184,20. Unifkált török járdék 90,20, 4,2 százalékos osztrák járdék —, 4 százalékos magyar aranyjárdék 90,70, Magya koronajárdék 87.— Osztrák-magyar államvasút —, Bécsi váltóár 845,75 Olasz járdék —, Ált. villamos sági Edison 263,80 Gelsenkircheni 186,30, Laurakohó 173,20.

Frankfurt, június 26. Zárlat. 4,20/100 papírjárdék —, 4 száz-os osztr. ar.jár. 95,85 Magy. ar.jár. 96,30 Osztr. hitelint. részv. 200.— Osztrák-magyar államvasút 153,25 Északnyugati vasút —, Bustlehi radi vasút —, Londoni váltóár 204,27, Bécsi Bank

velein 132,10 Villamos részvény — 3 százaléko magyar aranykölcsön 72,50, 4,2 százalékos osztrákjárdék 90,45, Osztrák koronajárdék 87,80, Magyar koronajárdék 87,10 Osztrák-magyar bank 149.— Déli vasút részvény 18,75 Elbavölgyi vasút —, Bécsi váltóár 845,75, Párisi váltóár 810,16, Union bankrészv. —

Hamburg, június 26. (Zárlat.) 4,2 százalékos osztrák járdék —, 1860. sorsjegy —, Déli vasút 18,60 4 százalékos aranyjárdék 96,50, Osztrák hitelrészvény 199,10 Osztrák-magyar államvasút —, Olasz járdék 97,25, 4 százalékos Magyar aranyjárdék —

London, június 26. Angol consol 76 1/8.

Páris, június 26. (Zárlat.) 3 százalékos francia járdék 92,77, Osztr. aranyjárdék —, Magyar arany járdék 94,50, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 516,75 3 3/4 százalékos Olasz járdék 91,90 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 268.—, 5 százalékos marokkói járdék 836.— 4 százalékos 1890. román köles — 4 százalékos amont. románjár. 1905. 92,35, 5 százalékos orosz járdék 104,70, 4 és fél százalékos 1909. orosz járdék 102,30 4 százalékos spanyol jár. 95.— 4 százalékos unifkált török jár. 89,85 Török sorsjegy 207.— Török dohányrészvény 363.— Osztrák földhitelintézet 1298. Osztrák Länderbank 561.— Magyarjelzőlog bank 698.— Banque de Paris —, Banque Ottomane 698.—, Osztrák-magyar államvasút —, Déli vasút 102.—, Meridionalvasut 596.—, Hartman gépgyár —, Rio Tinto —, Sucrerie d'Égypte 84.—, Tula 1024. Urikányi köszén 169.—, Chartered 35,25, De Beers 493.—, East Rand 76,50, Jagersfontein 155,50 Trans. Land Compan 39.— Váltó Amsterdamra (rövid) 208,87, Váltó német piacokra (rövid) 123,31, Váltó Bécsre (rövid) 164,37 Váltó Belgiumra (rövid) 1/8 Olasz arany váltó (rövid) 1/8 Váltó Svájcra (rövid) 7/10 Csekk ondoura 252,35 Magánkamatláb 27/8.

Üzleti tudósítások.

Buzakörpa.

Table with 2 columns: Item description and price range. Includes 'Flanom korpa azonnali szállításra', 'Durva korpa azonnali szállításra', etc.

Zsiradékok.

Table with 2 columns: Item description and price range. Includes 'Disznózsír budapesti', 'Városi 3 drbos', etc.

Kőbányai sertésvásár.

Június 26. Magyar elsőrendű: Fiatál nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 149—150 fillér, Fiatál közép (páronkint 251—320 klg.-ig terjedő súlyban) 158—160 fillér, Közép (páronkint 240—280 klg.) 158—162 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi június 24. napján volt készlet 36142 drb., — 1912. június 25-én felhajtott 113 drb., — 1912. június 25-én elszállított 346 drb., — 1912. június 26. napjára maradt készletben 35909 drb., A hizott sertésüzlet irányzata: csendes.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székessévfővárosi állatvásár és közbiztonsági igazgatóságától. 1912. június 26.) Előző napi eldatlan maradvány 337 drb sertés, 120 drb süldő, 1 drb felhajtás (egyenyved 4-ig) 987 drb sertés, 103 drb süldő, 5 drb malacz. Összesen 1324 drb sertés, 255 drb süldő, 5 drb malacz. Eladatott 1142 drb sertés, 36 drb süldő, 1 drb malacz. Mai maradvány 182 drb sertés, 169 drb süldő, 4 drb malacz.

Árjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 klg. felüli ételsúlylevonással 140—142 fillér, Öreg II. rendű 280—350 klg. ételsúlylevonással 138—142 fillér, Fiatál nehéz 300 klg. felüli ételsúlylevonással 140—158 fillér, Fiatál közép 220—300 klg.-ig ételsúlylevonással 152—176 fillér, Fiatál könnyű 120 klg.-ig ételsúlylevonással 154—170 fillér, Hussertés nehéz 300 klg. felüli ételsúlylevonással 130—144 fillér, Hussertés könnyű 140—300 klg.-ig ételsúlylevonással 156—176 fillér, Süldő 50 klg.-ig belföldi elősúlyban 108—140 fillér, Malacz elősúlyban 170 fillér. A vásár irányzata közepes, Az árak 5—6 fillérrel emelkedtek.

Felelős szerkesztő: PURJESZ LAJOS, Igazgató: ERDŐS ARMAND

Legfinomabb angol varrott cipők. Zsuzfa József utóda FÜREDI ADÁM cipész mesternél. Budapest, IV., Egyetem-utca 3. szám. Telefon 94—07.

Budapesti értéktőzsde

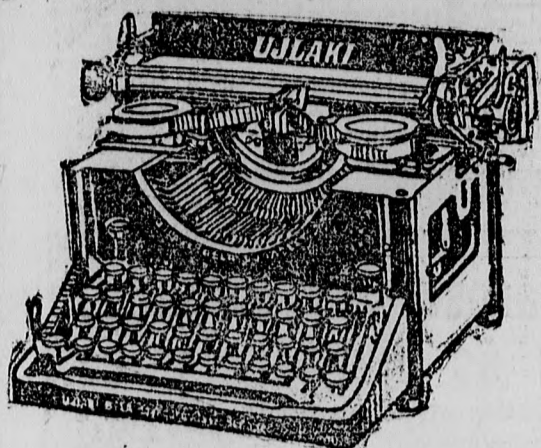
Main table with multiple columns: Item description, price, volume, etc. Includes sections for 'Allamadosság', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalomok', 'Iparvállalatok', 'Sorsjegyek', 'Közlekedési vállalatok'.

Advertisement for 'Rész' featuring an image of a person and text: 'Amerikai redő szekrények. UJLA Budapest, Árjegyzék in'.

Advertisement for 'Kivonat' with text: 'Kinevezés niszter Jordán... Megerősítés niszter Gyurkó'.

Advertisement for 'A FOR' with text: 'Egy hozza a de... meg sem... szabbítása'.

Részletfizetésre is?

Amerikai redőnyös íróasztalok. — Összerakható könyvszekrények. — Angol bürgarnitúrák. — Redőnyös aktaszekrények. — Teljes írodaberendezések.

UJLAKI BÉLA modern amerikai írodabüroterelepe, Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. sz. Árjegyzék ingyen. Telefon 122-69.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 26. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Jordánna Szucsányi-Mária megbízott kisdé-
vönöt a magyarbereteli állami kisdévodához kisdé-
vönvé;

a közös pénzügyminiszter Engelmayr Adolf közös
pénzügyminiszteri számvevőségi díjokat közös pénzügy-
miniszteri irodatisztáé nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi mi-
niszter Kollmann Gizella héthársi és Juhayná Marossy
Juliska nagykomarasi állami övönöket saját kérésükre
jelen névségükben kölesönösen áthelyezte;
a pésvideki kir. törvényszék elnöke a vezetésére
bizott kir. törvényszéknél üresedésben levő hivatal-
szolgai állásra Teleki Antal szolnoki kir. törvényszéki
hivatalszolgát helyezte át.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi mi-
niszter Gyurkin Hajnalka körtédi (volt határőrvidéki) és
Farkas Pál fehértemplomi (volt határőrvidéki) köz-
ségi elemi iskolai rendes tanítóit, illetőleg tanítónt je-
len állásukban végleg megerősítette.

Névmagyaratásítás. A belügyminiszter megen-

gedte Gans Sarolta továbbá kiskoru Gans Tini és Frida
süttői születési fiunei lakosok családi nevének cé-
pészre kért átváltoztatását.

Pályázatok. A nagyváradi m. kir. posta- és
táviradaigazgatóság az Örn és Gégényben (Szabolcs
vármegye) betöltendő postai ügynöki állásokra július
hó 11-ig; a pozsonyi m. kir. posta- és táviradaigazgató-
sághoz a Kiczón (Bars vm.) betöltendő postai ügynöki
állásra július hó 11-éig; az aradi pénzügyigazgatóság-
hoz több pénzügyi fővigyázi állásra két hét alatt;
a pozsegi pénzügyigazgatóság adógyakornoki állásra
két hét alatt; a budapesti kir. magyar tudománygye-
tem rektorához szolgai állásra hat hét alatt; a balassa-
gyarmati pénzügyigazgatóság hivatalszolgai állásra
július hó 25-éig; a trencsényi törvényszék elnökéhez
a zsolnai járásbírósnál betöltendő telekkönyv-átalakító
díjnoki állásra két hét alatt; a dési kir. törvényszék
elnökéhez a csákványi járásbírósnál betöltendő te-
lekkönyv-átalakító díjnoki állásra két hét alatt nyuj-
tatók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

VIZÁLLÁS.

Junius 26. junius 25. Junius 26. junius 25

	méter		méter
Inn	Schárding 2.82 2.93	Tisza	M-Szilget 0.48 0.55
Dun	Passau 3.73 3.77		Tekeháza 0.88 0.40
	Llax 1.20 1.12		V-Namány 1.15 0.93
	Bécs 1.80 1.15		Tokaj 1.42 1.54
	Pozsony 3.25 3.08		Tiszafüred 1.94 1.98
	Komárom 4.04 4. —		Szolnok 2. — 1.94
	Budapest 3.78 3.70		Csongrád 2.39 2.18
	Paks 3.57 3.41		Szeged 3.09 3.02
	Mohács 4.76 4.70		T-Bécs 3.11 3.02
	Gombos 0. — 0. —		Titel 4.18 4.12
	Ujvidék 4.83 4.86	Órora	Hoór 0.90 1. —
	Pancsova 3.58 3.47		Bartfa 0.40 0.30
	Órora 3.57 3.52		Ladomcsa 1.84 1.40
Horv	Horzafalu 1.98 1.70		Sajó 1.79 1.72
Vág	Zalona 0.62 0.58		Hernád H-Némethi 0.45 0.43
	Trencsén 0.56 0.57		BerettyóMargarita 0.03 0.06
	Szered 0.96 0.91		B-Ujfalu 0.38 0.23
Rába	Szt.-Gottthárd 0.20 0.18	Kőrös	Cenca 0.44 0. —
	Sárvár 0.08 0.16		N-Várad 0.02 0.06
	Győr 3.55 3.52		Bolényes 0.50 0.46
Órava	Várasd 1.98 2. —		Tenke 0.82 0.58
	Zákány 0.22 0.21		Gurabonca 0.10 0.20
	Barcs 1.19 1.80		Borosjenő 1.78 1.80
	Eszék 2.54 2.68		Békes 0.90 0.46
Bura	M-Szerdah 0.94 0.90	Gyoma	Gyoma 2.29 1.34
Száva	Zágráb 0.40 0.48	Sáros	Gy-Fehérvár 0.64 1.00
	Sziszák 1.80 0.58		Branyicska 1.80 1.86
	Mitrovicsa 2.55 2.25		Arad 0.12 0.10
Szamos	Décs 0.24 0.02		Máló 1.42 1.12
	Szatmár 0.98 0.80	Temes	Lugos 0.78 0.75
Kraszna	N-Majdány 0. — 0.72		K-Kostály 1.04 0.90
Latoros	Monkácsa 0.12 0.10	Ságy	Kiszató 0.78 0.80
Leboroz	Homonna 0.20 0.18		Temesvár 0.20 0.18
Vag	Peracsény 0. — 0. —		Becskerek 1.02 1.05

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az idő tulnyomóan száraz volt. Kiseb esők az erdélyi részeken, nagyobb zivataros esők pedig a nyugati és északnyugati határmegyékben fordultak elő. Dunaszerdahelyen 45, Szentgotthárdon 39 mm-nyű csapadékot mértek.

A hőmérséklet lényegesen változott; maximuma 30 C fok Eszéken, minimuma 8 C fok Arvaváralján.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás várható sokhelyütt zivataros esővel.
(Sürgöny-prog.: Meleg, sokhelyütt csapadék, zivatarok.)

Állomás	Légnyomás mm. 709 +	A lényegesen le- csökkenés az elő- zőhöz	Szélirány és erő	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmér- séklet	
					max.	min.	max.	min.
A-Balutina	60.8	14.5	N	2 4	2	26	10	
Ungvár	59.4	17.2	N	3 0	—	25	12	
Késmárk	60.8	16.0	SE	1 0	—	27	11	
Losonc	58.9	18.7	SE	1 4	—	27	12	
Ogyalla	57.9	17.4	NE	1 4	—	26	15	
Budapest	58.9	20.8	—	—	—	27	17	
Hérsény	59.8	17.8	—	—	—	28	16	
Keszthely	58.8	16.9	N	2 4	—	26	18	
Pécs	58.8	19.6	NE	1 4	—	28	16	
Zágráb	58.3	17.8	SSW	1 4	—	28	17	
Fiume	57.3	20.5	NW	8 1	—	18	17	
Szeged	59.5	19.5	E	1 4	—	27	15	
Temesvár	59.0	20.4	E	2 4	—	27	11	
Nagyvárad	60.0	00.0	—	—	—	—	—	
Köszvár	60.0	15.4	—	—	—	—	—	
Nagyzeben	59.5	16.2	SE	1 0	—	21	10	
Szatmár	—	18.6	N	0 4	—	23	18	
Eger	—	20.0	—	—	—	25	17	
Arvaváralja	—	11.4	W	2 4	—	22	8	
Selmeczbánya	—	16.0	S	1 3	—	25	12	
Komárom	—	00.0	—	—	—	—	—	
Magyar-Ovár	—	17.2	NW	0 4	—	26	17	
Sopron	—	16.1	NW	1 3	—	27	15	
Eszék	—	20.4	NE	1 1	—	—	—	
Cirkvenca	—	21.1	NW	1 1	24	26	20	
Debrecen	—	20.2	NE	1 4	—	21	18	
Kecskemét	—	20.0	NE	2 3	—	20	11	
Oroszlána	—	20.4	S	1 4	—	25	14	
Arad	—	00.0	—	—	—	—	—	
Zombolya	—	18.5	E	1 4	—	25	13	
Vereck	—	00.0	—	—	—	—	—	
Órora	—	17.1	S	2 4	—	28	17	

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatal igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

A FORTÉLYOSSÁG ÁTKA

— REGÉNY. —

IRTA: Dr. FALK ZSIGMOND.

32

„Egy év alatt elintéz mindent, rendbe-
hozza a dolgokat, megbízható ember kezére
adja a vezetést és aztán jön vissza Bécsbe”,
írta levelében, amelynek végén még a követ-
kezőt mondotta: „Erzem előhaladott korom
súlyosodó terhét. Gyermekeim nincsenek.
Évek óta arra gondoltam, hogy magat tár-
samra teszem. Amint visszajön, elintézzük
a dolgot és meggyezésünkben mindössze ki-
fogom kötni, hogy míg a feleségem él, a jö-
vedelem felét neki kell kifizetnie. Ha már
mindketten távoztunk, terjedelmes nagy üz-
letem kizárólag a magáé lesz.”

A mesés ajánlatot nem lehetett kerekén
elutasítani. A fiatal Ottó tehát őszintén meg-
köszönte a kitüntetést és kijelentette, hogy
iparkodni fog főnöke óhaja szerint csele-
kedni.

Édesapját nem akarván a jövőre nézve
kétségeskedésekre ingerelni, ezt a levelet
meg sem mutatta. Mindössze azt mondta,
hogy szabadságának egy évre való meghosz-
szabítása a beküldött járandóságokkal nem
egyéb az öt tizenkilenc évi hűséges szolgálat
után méltán megillető végkielégítésnél.

Most aztán ő is ügyvédet fogadott, aki
az aktákból pompásan kihámozta mindazokat
a jogokat, amelyeket a fiatal Ottó követelt.

Pörre ment a dolog. A válasz és viszon-
válasz elhuzódott csekély hat hónapon át. Vé-
gül azonban az ifju Ottó álláspontja győ-
zött. Bevonult a „Kis mulató” vezetői sorába
és abszolút nem ijedt meg a rémséges mun-
kától, amely nyakába szakadt.

Kettő egy ellen, ez volt minden lépésé-
nek megakasztója. Ahol lehetett, kellemetlen-
kedett a másik két tulajdonos vagy két hó-
napon át.

De amikor látták az új ember in-
tézkedéseinek életrevalóságát, amikor bebi-
zonyította alkalmazottaik megtartóadását,
feltárták előlük a lopások hosszú sorozatát és
elcsapva az összes régi, hűtlenül sáfárkodó
személyzetet, az új emberek sokkal jobb fi-
zetése dacára a jövedelmet rövidesen megdup-
lázták: akkor megszűnt az ellenállás.

IX.

Az elmulás.

Nincs új a nap alatt, így lehetne röviden
jellemezni az ezután kialakuló helyzetet. Min-
den úgy festett, mint az öreg Ottó működésé-
nek fénykorában. Most egyedül az ifju Ottó
intézkedett, másik két társa pedig, mintha
csak alkalmazottai lennének, hiven teljesít-
tette parancsait.

Az öreg annyira összeszedte magát, hogy
kijárhatott és ellátogathatott fiához a „Kis
mulató”-ba, ahol repeső szívvel szemlélte a
fényes idők visszatértét tán még fokozottabb
mértékben.

A jövedelem fele most meghaladta azt

az összeget, amelyet az öreg a legjobb időben
az egészért tudott felhajtani.

Ottóékhoz megint bevonult a jólét és a
mostoha imádlásig megszerette a fiatal Ottót.
Kényeztette, becézte, amennyire tőle tel-
lett, ezzel mintegy vezekelni próbálván azért
az inszimuációért, hogy ha csak rövid néhány
napig, de tényleg megijedt az ifju Ottó hatá-
rozott fellépésétől s amiért meggyanusítani
merészelte, hogy őt és gyermekeit a jussból
kijátszani iparkodják.

Az öreg Ottó javulása utolsó fellobba-
nása volt az élethez való ragaszkodásnak.
Nem sokáig tartott. Ami utána következett,
fájdalmas, lesújtó, szívetfacsaró volt. A gyil-
kos kör ismét ágyának dobta, ahonnan többé
nem is kelt fel. A kinosan vergődő test végre
is megadta magát és szabadjára engedte a
lelkét.

A fiu a tusakodás hosszú ideje alatt nem
mozdult el hön szeretett atyja betegágyától.
Irgalommal kísérte meg szenvedései enyhíté-
sét és az utolsó órában is remélt egyetlen
drága hozzátartozójának felépülésében. Hiába
volt a bizakodás, a végzet nem tágitott.

A lenyugvó napot részvéttel üdvözölte a
felkelő nap. Ebben a részvétben azonban
nem volt lemondás és csüggedés. Sugárzott
az élethez való jogtól és azt fejezte ki: saj-
nálak, amiért már végeztél, irigyellek a küz-
delmeidért és szívós akarattal megkísérlem
az általam helyesebbnek vélt uton haladni.

(Vége.)

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosok-
nak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

GUMMI-HALHÓLYAG ÓVSZER Valódi angol és francia különlegességek. **tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 K. 3 tucatonál 20% engedmény.**

NAKIRA törv. védett, valódi indiai paracummi férfikülönlegeség tucattal 12. — korona. 3 tucattal 20% engedmény.

UTERUS-SPRAI feltétlen megbízható női fecskendő különlegesség 14 kor.

PESSAR-OCL. orvosi rendelve 2, 3, 6, 8, 12 kor. drábjára. — 3 darabnál 20% engedmény.

IRRIGATOR 3 K és feljebb. Képes árjegyzéket rendkívül érdekes tartalommal kbl. 1000 ábrával ingyen bérmentve és diszkrétan küldünk.

BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben. VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédli székek, foteuilok, férfszobák és irodahelyiségek butorítása!

Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

OLÁH GÁBOR:
KORUNK HÖSE
Verses regény.
Ára 3 korona.
Kiadja a **FRANKLIN-TÁRSULAT.**
Kapható: **Lampel R.** könyvkereskedésében (Wodianer F. és fia) r. t.)
Budapest, VI., Andrásy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

Nők és férfiak öröme
'NEOSAN'-tabletták!

Törv. védte és szabadalmazta. Orvosok által is elismert meglepő biztos hatás. Mindkét nem gyengeségi állapotainál. A férfierőt visszaadja és a legkésőbb korig fenntartja. Impotencia ellen nincs jobb szer az egész világon. A gyomrot nem rontják, káros hatásuk nincs. Egy doboz, mely 20 szemet tartalmaz 4 korona 50 fill. Postán szétküldi utánvételt, diszkrét csomagolásban a főraktár Magyarországon és Ausztrián részére:

Szent Hermina gyógyszertár
Budapest, VII., Tölgly-ut 28. szám. Depot 100.

Steiner József és Fia
BUDAPEST.

Gyár, főüzlet és iroda: IX., Vámház-körut 9. szám. Telefon 65-32.

Fióküzletek: VI., Király-utca 70 (telefon 15-03). IV., Keoskeméti-utca 14 és Bégi posta-utca 13. II. ker., Fehérvári-ut 11-13. IX., Lónyay-utca 41. szám.

Gőzüzemre berendezett finom sütőde, cukrászda és piskótagyár. Alapított 1872. évben. Naponta friss sütemény. — Különlegességek készírtésültek.

A világhírű eredeti angol
The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harang-csapágyval és szabadonfutóval, 5 és 6 évi jótállással, minden árfelelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 16 koronás részletekkel adjuk és

kerékpár-alkatrészeket az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gummik, csengőket, lámpákat, pedálokat láncokat, kónuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében milyen leszállított **nagybani eredeti gyári áron szállítunk** vidékre is **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár- és alkatrészkereskedők Budapest, VIII., kerület, József-körut 41. sz. Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körut 6. Diszárjegyzékünk 1300 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérmentve.

Bad Hall
(Felső-Ausztria.)

Legrégibb elsőrangú jódforrás. Idény: május 1-től október 1-ig. Fényűzési fürdők s a legmodernebb gyógyhatányok, masszázs, hidegvíz-kezelés, elektromos fény és kétféle fürdők, inhalációk a legújabb rendszer szerint. Nagyszerű fekvős az Alpezi előhegyek közt terjedelmes parkokkal. Színház, győzzen, koncertek, balok. — Elegáns szállodák és magánlakások. Penziók felnőttek és gyermekek részére. A kermethali vasut és steventhali vasut állomása. Bécsből via Stever vagy Linz (közvetlen kocsik) 6 óra alatt Passau és Salzburgból via Wels-Unterrohr 3 1/2 óra alatt elérhető. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld.

az orsz. gyógyintézetek igazgatósága BAD HALL
Dr. v. Gerstel-sanatorium télen is nyitva.

Nők!

Férfiak!

A legbiztosabb gyógyulást heveny és idült húgycső-folyások nyújtják a **KASANTOL** gyógyszer.

gyógyszer. — Nőknél fehérhólyás, férfiaknál húgycső-folyás, tripper ellen a leggyorsabban ható szer. — Orvosi-lag ajánlva. — Üvege 3 korona. — Kizárólag **Orkény Húgő** gyógyszerárában, Budapest, Tölgly-ut 28. Depot 100. Postai szétküldés diszkrétan naponta.

DARANYI LEHÁJABB MODELLO

Számoló
ÉS LÁTHATÓ IRÁSU

összeadó gépei

nem szorulnak reklámra.

Díjmentes bemutató az ország bármely helyén. Telefon 139-54.

DARANYI MIKSA
Magyar Számoló- és Összeadó-gép Kereskedelmi Vállalat, a Szállítványozási és Ipari vállalat részvényszársaság Árusztálya Budapest, VI., Váci-körut 37.

Titkos betegségek

hugycsőfolyás, húgycsőszűkület, altesti sebek, bujakor (syphilis), az önfertőzés következtében fellépő éjjeli magömlések és idegbántalmak, elgyengült férfierő (impotencia), makkas bőrbetegségek, bármely női neml bajok, méhbajok, fehérhólyás stb. **alapos, gyors és gyökeres gyógyítására** legjobban ajánljuk bevált lekiismeretes és nagy gyakorlaton alapuló gyógymód-jánál fogva

Dr. GARAI,
hírneves szakorvos rendelő intézetét,
Budapest, Andrásy-ut 28. szám.
Rendelés hétköznap: 10-től 4 óráig és este 7-8. Vasár- és ünnepnap délután 2-ig. Feltűnés nélkül eredményes gyógyítás levélleg is.
Kivánatra gyógyszeréről is gondoskodik.
„Ehrlich 606.” javított Joha oltások.

AMATŐRÖK FIGYELMÉBE!

Legjobb és legmodernebb fényképezőgépek objektívek stb. kényelmes havi lefizetésre.

Rivánafra kimerítő fényképpárjegyzék ingyen.

ELEK és TÁRSA R-T.
BUDAPEST, IV., KÁROLY-KÖRUT 10.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Költözködés előtt.

A raktáromon levő órákat, evőeszközöket valódi 13 próbás ezüst valamint alpacca-ezüst disztárgyakat, arany ékszereket :: ::

gyári áron árusítom.

Polgár Kálmán műórás és :: :: :: ékszerész

Budapest, Erzsébet-körut 29., I. em.
Nagy képes album-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETESEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenéseket
száml Budapesti Pénzszek-
rénygyár. Mintaraktár V.,
Szechnyi-utca 7. Gyár
IX., Rákosszéki 4. szám.
Telefon 116-40. 11261

Férjhez mennek
Igen csinos 19 éves dán
hölgy 50.000 kor. hozomá-
nyával. később még
200.000 korona örökség,
fiatal amerikai kisasszony
120.000 dollár készpénz-
hozományával és még sok
száz vagyonos hölgy
5-500.000 K. hozomány-
nyal. Örök. ha vagyona-
tanulok is, de komoly szá-
ndékuak, forduljanak díj-
talan felvilágosításért e
címmre: Fidos, Berlin 18.

Őszi duráncai barack
kilója 240, kajszinbarack,
nagy mély, szivcsereznye,
csemegekörte 90, ribizli,
szilva, egres 70, rózsabur-
gonyának mázsáját 16, vaj-
barnak 70, paradicsomnak
90, fejeskáposztának drb-
ja 70, salátangorka 36,
kovászolandó 12, tölthető
paprika 12, kelkáposzta
6, karalábé 4. Agrárius
Budapest, Mátyás-utca 9.

Ananászbarack
nagy mély, szivcsereznye
csemegekörte, szilva,
ribizli, postakosaranként
4.50, vajbab, káposzta,
agorka, tök, karalábé 2.50.
Ismétlődőknek előnyös
áránjat Szabó Csongrád-
ról.

1000 koronával
anonorám azt, aki önálló
közsegi vagy körjegyző-
séghez juttat egy 32 éves,
rös, okleveles izraelita
egyént. Cim a kiadóhiva-
lamban meg tudható.

Még nem létezett
rendkívül kedvező fizetési
feltételekkel szállítunk
háló, ebéd, uriszobák
és szalonbutorokat, szál-
loda, kávéházberendezé-
seket, rézbutorokat, csillá-
rokat, zongorákat helyben
és vidékre. Butoralbum
1 korona. Butorháló lak-
berendezési vállalat. VI.,
Király-utca 8. 12365

Mérműki
műszerek, festmények,
régie érmek, olesón eladók.
V., Sziget-utca 4-6. II.,
25. ajtó.

Öreg
hamis fogakat, zálogcéd-
lakat bármiről, butorokat
és mindenféle tárgyakat
vesz Wischograd Jakab,
Akácfa-utca 45. I. 5. Le-
velezőlapra jövök.

Gyorsírás
és gyorsgépírás. A Gy-
orsó Gyorssírás Társaság
szaktanfolyamát lényege-
sen megnagyobbított mo-
dern higiénikus új helyi-
ségeinkben (Andrássy-ut
12.) tartatnak. Legalap-
sabb kiképzés gépírás-
magyar- és német gyors-
írásban. — Gabelsberger-
Markovits rendszer. Be-
iratkozás naponként. Díj-
mentes tantárgyak: ma-
gyar-német helyesírás,
"Kartothek" amerikai köny-
velési és nyilvántartási
rendszer, összeadó- és szá-
mológépek kezelése. Pár-
huzamosan esti tanfolya-
mokat is tartunk. Végzett
növénydeköinket díjtalanul
állásba juttatjuk Ologowski
és Társa, (Remington)
Budapest, VI., Andrássy-ut
12. szám.

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított
brilliansokat, gyöngyö-
ket, aranyat, ezüstöt
és ékszereket 100.000
koronáig költségmente-
sen kiválto és tel-
jes értékét kifizetem.
Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

Fiatalemler,
négy polgárit végzett, iro-
dai gyakorlatnak felvé-
tetik. Jelentkezni 12-2-ig
Kulcsár Sándor eszillár-
gyárában, Dessowffy-utca
9-11. szám.

Feltalálók
Útmutatója szabadalmazás-
hoz értékesítéshez nélkül-
özhetetlen. Díjtalanul küldi
Aron és Molnár szabadalmi
és értékesítési osztálya
Budapest, József-körút 9.
földszint.

Ajtók, Ablakok
vasredőnyök, használtak
és újak, bármily méret-
ben és alakban, igen ol-
csón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÖLLŐI-UT 123.
Telefon: 62-80.
Alapított 1896-ban

Kitűnő fegyverek
öröknek, önvédelemre,
vadászatra és szoba-
disznak. Wernld gya-
logsági fegyver 5 kor.,
szurony hüvelylyel 1 K
Wernld lovassági kara-
bélly 16 korona, Kro-
patschek-karabély, 8
golyóra tölthető, szu-
ronnyal 25 K. fegyver-
szij 1 korona, töltény
darabja 10 fill. Katonai
puskaműves által ki-
próbatott jó fegyverek.
Tiller Mór és Társa
udv. szállítóknál, Buda-
pest, Váci-utca 35.
Fegyver árjegyzék
kivánatra díjmentesen.

Négyszobás
urilakás, minden kénye-
lemmel, kerthasználattal,
gyönyörű kilátással a bu-
dai hegyekre, augusztus
1-re kiadó. II. ker., Bimbó-
utca 9. szám.

Soha nem létezett
rendkívül ked-
vező fizetési
feltételek mel-
lett szállítunk
helyben és vi-
dekre teljes
lakberendezé-
seket, valamint
egyes butora-
rabbokat rész-
letfizetésre.
**Modern lakbereni-
zési vállalat**
Budapest, IV. kor.,
Görög-utca 7. sz.
O iszes butor-
album 1 kor.

Singer varrógépek
Kerekpárok,
grammofonok,
hanglemezok
legolcsóbban
kaphatók
Haban József
Budapest, Almássy-tér 14.
javításokat olcsón készít. Kö-
ves árjegyzéket ingyen küld.

Zálogcédulát,
brilliantot, gyöngyöt,
ékszert, aranyat, ezüs-
töt és régiséget veszek.
Alt-Wien porcellánt,
régli bronz csonitár-
gyakat, szobrokat és
olajfestményeket ve-
szek Kertész ékszerész
és régiségkereskedő,
Király-utca 85. Telefon
95-45 Moghivásra jövök

LEFKOVICS A.
Saját gyártmányú fürdőka-
dák 14 kor.-tól feljebb; fűthető
kádkak 60 kor.-tól feljebb. Elvál-
lakok mindenféle kúszivatnyok
és házi vízvezeték-berendezé-
ket legolcsóbb áron.
LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselényi-ut. 51/E.
Telefon 113-46. — Árjegyzék
ingyen és bérmentve.

Csillárok
rézből és galvanizált, gáz- és
villanyhasználatra a legújabb
eljárás szerint gyártva, leg-
jutányosabb áron szállít
Schulz-csillárgyár
Rózsa-utca 109. Podmaniczky-
utca mellett. Telefon 109-07.

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR
legújabb kötete:
A szerelem földi vándorútja-
nak s feljődésének csuda-
sága, minden részletében
lelincselő regénye.
BÖLSCHÉ: Szerlem
az élők világában.
Két kötet. 1152
oldal.
A két kötet ára **3.00**
Eddig megjelentek:
**KÓBOR TAMÁS: Komé-
diák. Nov. (424 old.)**
**BIRÓ LAJOS: Glória. No-
vellák (448 old.)**
BALZAC: A számárbor.
Regény (387 old.) Fer-
ditotta Harsányi K.
ZOLA: Pascal orvos. Reg.
(448 o.) Ford. Gerő A.
DICKENS: Két város. Reg.
Ford. Bálint M. (448 o.)
**ANATOLE FRANCE: A Pin-
guinek szigete. Regény.**
Ford. Böllény Gy. (320 o.)
**CSEHOV: Az orvos fele-
sége és más novellák.**
(384 oldal).

Minden kötet **1.90**
ára
Sajtó alatt:
TOLSZTOJ: Hadzi-Murát.
Regény. - VOSS R.: A
kötő és az asszony. -
Tóth Béla: A boldog-
asszony dervisze. - C. F.
Meyer: A szerzetes há-
zassága. - Heltai Jenő:
Hét sóváány esztendő. -
Maupassant: Egy élet
stb., stb.

• Kapható minden
könyvtárban. Kijelöl
az Athenaeum irod.
és nyomdai r-tára.

Tátrai málnaszörp
5 kilós postakosarakban
K 8. — Barta József kon-
zervgyára Felka (Szepes-
megye).

VÉD JEGY
Dió-kivonat
az űsz hajnak festésére.
Régóta kipróbált tökéletesen
ártalmatlan a diónak zöld
héjából készített hajfestőszor
mely a korán űszült hajnak
15 perc alatt eredeti zöké,
barna, fekete vagy gesztenye-
színt visszaadja. 1 palack
dió-kivonat K 6 és 3. 1 skat-
tula 6 próbapalackkal 7.50,
diótej, hajrestorer K 6 és 3,
diókenőcs vagy dióolaj K 4
és 2, dióép a szakál festés
hez K 3, dió dupla kivonat
K 6 és 4 káli-örme, glicerín-
szappan legfinomabb toalet-
szappanok a 1 kor. Rendel-
hető a feltalálónál:
MACZUSKI A.
Wien, III/2. Erdbergerlände 2.
Raktárak Budapesten:
Török J. gyógyszer. Király-u. 12.
Vértess S. illatszer, Kristóf-
tér 8. Neruda N. drogueria,
Kossuth Lajos-u. 7. Bröder
Radanovits Baross-utca 1.
Thallmayer & Seitz drogu-
eria, Zrínyi-utca 3. Koch-
meister Fr. m. drogueria,
Hold-utca 8. sz., Molnár és
Moser drogueria, Korona-
herceg-utca 11. szám.

MIKSZATH KALMAN
utolsó könyve:

Tövisskes látogatóban
Elbeszélések
(Az író könyvalakban még
nem jelent, utolsó el-
beszélései és regénytöre-
déke.)
Ára fűzve 5 korona,
vászonkötésben 7 kor.

Kapható:
**LAMPEL R. könyv-
kereskedése** (Wodianer F.
és Fiai) részvénytársaságnál
Budapest, Andrássy-út 21,
valamint minden könyv-
kereskedésben.

FATIME és SEMIRAMIS
Övszer-különlegességek a
világ legkiválóbb minősé-
ségi látogatott le para-
gummi gyártmányok. Ele-
fántcsontszínen tartállyal
vagy anélkül. Fatime és
Semiramis felülten birton-
ságot nyújtanak! Elszakít-
hatatlanok! Több évi rak-
tározó képesség! Ár tuca-
tonként 6.-, 8.-, 12 kor.
23 koronát kitévő vásár-
lásmal 20% rabatt. Szek-
kűldés azonnal, titoktar-
tás mellett.
KELETI J.,
Budapest, IV., Korona-
herceg-utca 17. szám.

"OLLA"
bebizonyíthatóan a
legjobb higiénikus
gummi-
különlegesség,
2 évi jóállás.
Mindenképp kapható.
Árjegyzék ingyen.
"OLLA" gummi-
gyártó W. Wien
II/817 Prater-
strasse 57

Tisztviselő-otthon
Pensió Budapest, Szent-
király-utca 22., I. em.
Lakás penzióval vagy csak
ellátás különösen tiszt-
viselőknak. Teljes penzió
135 kor. Ebéd 42 kor.
Vacsora 24 kor.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek-tere 3
félemelet. Vétel és eladása
használt és új
polgári, urasági lakberen-
dezéseknek, mahagóni és
palisander butorok, uri
szobák, angol börgarnitúrák
és teljesen berendezett
mintaszobák, keleti szö-
nyegek, csillárok.
Telefon 82-13. 28598

ADORJÁN ANDOR
könyve:
SORSOK ÉS PÁLYÁK
Irodalmi arcképek
Ára 3 kor.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) R.-T.-nál
Budapest, Andrássy-ut 21
és minden könyvkereskedésben.

+ Soványság +
Az egyedüli eredmén-
y-től kisért háziszor a
dr. William Hartly tanár
amerikai erőtáp-pora.
Soványság tartós, szép
telt testidomokat nyer-
nek — Hölgyek reinek
keblét. Hat hét alatt 20
kilo gyarapodásért jót-
állást. Vérszegénység,
gyengeség, idegesség
ellen és gyomorbeteg-
ségeknél nélkülözhetet-
len tápszer. Kiténtetve:
Chicago, Berlin, London
Hamburgban. Közönsé-
geket minden ország-
ból. Dobozonként 1 firt
10 kr. Használati uta-
sítással. Főraktár Ba-
lász Mór E. Budapest,
VII., Isván-ut 11. II/A.
Telefon 156-80.

"Hungária
beszélő - gépek
tölcsérszerűk és
kizárólag eredeti első-
rangú gyártmány, rész-
letfizetésre is olesón
kaphatók,
Deményi és Társa
Budapest, VI., Teréz-körút 4.
Kérjen árjegyzéket.

Csipeverő
készülékek,
állványok,
fácskák és cérnák
legjutányosabb árban.
Kérjen részletes ár-
jegyzéket.
Béreczi D. Sándor
kezesmunka nagyiparos
Budapest, VI. Dessewffy-utca 5.

INGYEN
kold örökös árjegyzéket
fényképezőgépek
és kellékekről
Ghmura S.
optikai műintézet
Budapest,
IV., Ferenciek-tere 2. sz.

Parlamenti
gyorsírók által vezetett
magyar-német gyorsíró is-
kola. Gépírás és magyar-
német levelezés-oktatás. A
teljes kiképzés díja havi
10 kor. Kereskedelmi aka-
démiai tanárok által okta-
tott szaktantárgyak. Az Or-
szágos Magyar Gyorsíró-
Egyesület miniszteri jóvá-
hagyással szervezett tan-
folyama, nyilvánosságijog-
gal. Alapította Markovics
Iván 1863-ban. Biztos állás-
közvetítés. — Közvényű
egyesületi oklevelek. Nyit-
va szept. 1-től jul. 1-ig. Ha-
vonként új tanfolyamok.
Tájékoztatót küld Gabels-
berger szakiskola. (Csak
Hegedűs Sándor-u. 7., saját
épületben; előbb a szem-
közti László Ferenc-tér 10.)
Címre vigyázzunk! — Az
egyesület ezen kizáróla-
gos szakiskolája írógép-
csoféktól s más hirdeté-
sünket utánzó újabb tan-
folyamoktól független. —
Telefon 64-68.

Részpénzért
vagy hitelképes egy-
neknek kedvező feltéte-
lek mellett szállítok tel-
jes lakberendezéseket
vagy egyes darabokat és
biztosítotom, hogy ilyen
olesón
sohol nem kap modern
háló, ebéd, uri és sza-
lon szobákat stb. Gyö-
zöldjön meg, tekintse
meg zeufel rakítaral-
mat, itt jutányosan
vehet
a leggyorsabbtúl a
legszélesebb kivitelig
minden fajta
BUTOR
Nagy Iszre
lakberendezési vállalkozó
üzeg
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Bejárati Szerecsen-utca
1., I. em.) Árjegyzék in-
gyen. Album 1 K.